

## บทที่ 7

### กฎหมายสงคราม (Law of War)

กฎหมายสงครามเริ่มมีความสำคัญน้อยลงไปมากนับตั้งแต่ได้มีการจัดตั้งองค์การสันนิบาตและองค์การสหประชาชาติ ซึ่งองค์การดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายที่จะขัดการใช้กำลังในการระงับข้อพิพาท ดังนั้น หลักกฎหมายโลกครั้งที่ 1 และโดยเฉพาะครั้งที่ 1 เป็นต้นมา ปรากฏว่ามีการห้ามชนชั้นญาติยุติธรรมในการทำสงครามน้อยมาก แทนที่สัญญาซึ่งยังใช้บังคับในเรื่องนี้ ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นญาติยุติธรรมโลกครั้งที่ 1 และบางฉบับก็ค่อนข้างจะถ้ามาย แต่ในปัจจุบันจะเห็นว่าองค์การสหประชาชาติไม่สามารถที่จะป้องกันสงครามได้ จะนั่นกฎหมายสงครามจึงเริ่มมีความสำคัญขึ้นมากอีกและมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษา

กฎหมายสงคราม หมายถึงกฎหมายที่ห้าวไปในการทำสงครามซึ่งอาจมาจากเจ้าตัวประเทศในกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมาในรูปหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้ในชนชั้นญาติยุติธรรมระหว่างประเทศ หรือหลักกฎหมายที่ห้าวไปที่ยอมรับ โดยประเทศคิวสันย์ทั่วโลก

#### สังค咽喉ความหมายในกฎหมายระหว่างประเทศ

ได้มีผู้ให้คำนิยามของสังค咽喉ว่า "International law" ของ Oppenheim กล่าวว่า สังค咽喉เป็นการต่อสู้ระหว่างรัฐตั้งแต่สองรัฐขึ้นไปโดยทางกองทัพเพื่อชุดประสงค์จะล้มล้างอำนาจของกันและกัน และกำหนดสภาพแห่งสันติภาพตามที่ผู้ชนะประกาศ(1)

<sup>1</sup>L.Oppenheim, L.International law Vol II, 1958 p. 202

Paul Reuter เห็นว่าสิ่งที่เรียกว่ารัฐต้องแต่งตั้งรัฐขึ้นไป ซึ่งเป็นผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างคู่สหภาพ หรือระหว่างคู่สหภาพ กับชาติเป็นก่อการอยู่ภายใต้กฎหมายพิเศษ<sup>(1)</sup>

Louis Delbez ได้ให้คำจำกัดความ ไว้อย่างละเอียดซึ่งพอจะสรุปได้ว่าสิ่งที่เรียกว่ารัฐคือ กองทัพระหว่างรัฐซึ่งเกิดจากเจตนาที่จะทำสิ่งที่ไม่ดีต่อประเทศหรือต่อผู้อื่น แต่กระทำการเพื่อประโยชน์ของชาติ<sup>(2)</sup>

คำจำกัดความดังกล่าว อาจจะแยกลักษณะของสิ่งที่เรียกว่ารัฐออกเป็น 5 ประการ คือ

1. สิ่งที่เรียกว่ารัฐคือสิ่งที่มีการประทับตราโดยกำลังทั้ง 2 ฝ่าย การที่รัฐฝ่ายหนึ่งโฉนดโดยอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ทำการต่อสู้ป้องไม่ใช่สิ่งที่เรียกว่ารัฐ ในปี ค.ศ. 1913 บุลการเรียได้ถูกกรุกรานโดยรูมาเนีย โดยบุลการเรียไม่ได้ทำการต่อสู้ นักนิติศาสตร์บางท่านเช่น P. Guggenheim มีความเห็นว่า สิ่งที่เรียกว่ารัฐคือสิ่งที่มีการต่อสู้ เพียงแต่กระทำการทางทหาร อันมีลักษณะบังคับเช่น กองทัพฝ่ายหนึ่งได้เข้ายึดเมืองโดยอีกฝ่ายหนึ่งไม่ได้ทำการต่อสู้ ก็ย่อมเกิดสิ่งที่เรียกว่ารัฐ แต่ความเห็นส่วนใหญ่ยังคงเห็นว่ารัฐคือสิ่งที่เรียกว่ารัฐ ในการที่มีการต่อสู้ ในระหว่างสิ่งที่เรียกว่ารัฐ ทั้ง 2 ประเทศา่งๆ ในที่ว่ามีการต่อสู้ ได้ประกาศสิ่งที่เรียกว่ารัฐโดยไม่มีการปฏิบัติ การทางทหารเช่น กองทัพของประเทศเด่านั้นไม่ได้เข้าร่วมรบแต่อย่างใด กรณีนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่เรียกว่ารัฐ ไม่มีลักษณะเป็นสิ่งที่เรียกว่ารัฐ หมายความว่าประเทศเพื่อนไม่มีการต่อสู้

2. การต่อสู้นั้นต้องเป็นการต่อสู้โดยกองทัพ ซึ่งหมายถึงเป็นการทำการทางทหารโดยกองทัพของคู่สหภาพ พลเรือนไม่มีหน้าที่จะเข้าร่วมตั้งรับทางทหารเท่านั้นที่มีสิทธิจะทำการรบให้ในสมัยโบราณ พลเรือนทุกคนมีสิทธิจะต่อต้านผู้รุกราน ฉะนั้นรัฐคู่สหภาพจึงสามารถที่จะกระทำการใช้กำลัง หรือกระทำการรุนแรงต่อพลเมืองได้ แต่ปัจจุบันหลักมนุษยธรรมได้ก้าวหน้า

<sup>1</sup>P.Reuter Droit international public. Themis 1973 p.362

<sup>2</sup>L.Delbez. La notion de guerre. Paris 1953 p.86

“ไปมากทำให้เกิดมาตรการที่จะคุ้มครองพลเรือน คนชาว เด็กและสตรี ให้พ้นจากภัยของกองครามให้มากที่สุด จึงได้เกิดมิอนุสัญญาเจนิวา ค.ศ. 1949 ฉบับที่ 4 ว่าด้วยการคุ้มครองพลเรือนในยามทางการ กฎหมายระบุว่างประเทศก็ได้ยอมรับว่าทางการจะกระทำการใดโดยผ่านทางกองทัพ นั้นคือการ เท่านั้นที่จะเป็นผู้ทำการรบ

3. การต่อสู้ต้องเป็นการต่อสู้ระหว่างรัฐ J.J. Rousseau ได้กล่าวว่า ทางการเป็นความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐเป็นการต่อสู้ระหว่างรัฐบาล ในใช้ การต่อสู้ระหว่างบุคคล ในสมัย古董 เคยมีการต่อสู้ระหว่างเจ้าผู้ครองนคร ซึ่งไม่ใช่ทางการระหว่างประเทศและรัฐที่มีอำนาจทำทางการให้ต้องเป็นรัฐ ที่มีสภาพเป็นบุคคลตามกฎหมายระหว่างประเทศเว้นแต่ว่าจะมีสนธิสัญญา ระบุห้ามการทำทางการไว้ เช่น ถวิลเซอร์แคนต์ ซึ่งเป็นประเทศเป็นกลาง ถาวร การต่อสู้ระหว่างรัฐในสมัยนี้ หรือระหว่างรัฐบาลกับฝ่ายกบฏ ที่ยังไม่ได้รับการรับรอง ไม่ถือว่าเป็นทางการตามความหมายกฎหมาย ระหว่างประเทศ รัฐบาลพัสดุที่น้อชาติได้รับการรับรองเป็นคู่สัมภารามได้ ถ้า หากได้เคยเป็นรัฐบาลถูกทางการก่อหนี้ออกไปนอกประเทศ และได้รับการ รับรองสถานะรัฐบาลพัสดุที่น้อชาติได้รับการรับรองเป็นคู่สัมภารามได้ ยก ครั้งที่ 2 ประเทศที่ถูกกรุณาโดยเยอรมันได้ไปตั้งรัฐบาลพัสดุที่น้อ ซึ่งกทุชชีงได้ประกาศยอมรับสถานะของรัฐบาลพัสดุที่น้อ เช่น รัฐบาล เดอโกลของฝรั่งเศส, รัฐบาลโปแลนด์, นาโรเวีย, ออสเตรีย, อุกซัมเบอร์ก และกรีก แต่ตรงกันข้ามการต่อสู้ระหว่างรัฐในสมัยพันธ์รัฐ หรือระหว่าง รัฐอาชญาภัยกับรัฐผู้ให้การอาชญา เช่น สงครามระหว่างเอธิโอเปียกับอิตาลี ซึ่งเอธิโอเปียเป็นรัฐในอาชญาของอิตาลี ยอมถือว่าเป็นทางการเพราจะรัฐ ตั้งก่อตัวมีสภาพบุคคลตามกฎหมายระหว่างประเทศ

4. ทางการเกิดจากเจตนาที่จะทำทางการของทั้ง 2 ฝ่าย หรือ อย่างน้อยฝ่ายหนึ่งแม้จะเป็นการแสดงเจตนาแต่ฝ่ายเดียวก็ตาม เอกานุการ สันนิบาตชาติได้กล่าวในรายงานเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม ค.ศ. 1927 ว่า ในที่นั้นกฎหมาย การเกิดสภาพทางการย่อมขึ้นต่อความประ拯救ของรัฐ ถูกทางการต่อสู้ระหว่างจีน - ญี่ปุ่น ใน ค.ศ. 1931-1932 แม้ว่าการต่อสู้

จะเป็นไปอย่างดุเดือดแต่ความตื้นเข้มของการทุกชนองทั้ง 2 ประเทศก็ดำเนินไปอย่างปกติไม่มีการปิดสถานทูตและรัฐทั้ง 2 ก็ยังว่าด้วยไม่อยู่ในสภาวะสองคราม และทั้งสองประเทศปฏิเสธภาวะสองครามระหว่างกัน

5. จุดมุ่งหมายของรัฐที่กระทำสองคราม คือผลประโยชน์ของชาติ ชนชั้นที่ต่ำๆ Briand Kellogg ซึ่งห้ามการทำสองครามนอกจากสองครามบังคับกันตัวได้ระบุว่า สองครามเป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายของชาติ การกระทำสองครามโดยมิได้ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของชาติเป็นจุดหมายย่อมไม่ใช่สองครามตามความหมายของกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น การปฏิบัติการทางทหารลงโทษผู้รุกรานหรือคุกคามสันติภาพขององค์การสหประชาชาติไม่ถือว่าเป็นสองคราม แต่ถือว่าเป็นการปฏิบัติการเพื่อรักษาสันติภาพ เพราะมิได้กระทำเพื่อประโยชน์ของชาติหนึ่งชาติใดแต่เพื่อสันติภาพของโลกส่วนรวม ส่วนในกรณีที่องค์การสหประชาชาติเข้ามาร้าการทางทหารแก่ผู้ล่วงเมืองก็ต้องเป็นสองครามประชาชาติ การสู้รบก็จำเป็นจะต้องนำกฎหมายสองครามมาบังคับใช้

### สองครามก่อจงเมือง

สองครามก่อจงเมืองเป็นสองครามภายในรัฐนั้นเอง โดยปกติเป็นการต่อสู้ด้วยอาวุธระหว่างกบฏมัชชีงอาจจะเป็นกองทหาร หรือประชาชนของรัฐนั้น กับรัฐบาลที่ขوبด้วยกฎหมายเพื่อล้มล้างการปกครองและเพื่อให้มาซึ่งการปกครองของรัฐนั้น สองครามก่อจงเมืองจึงไม่ใช่สองครามตามความหมายของกฎหมายระหว่างประเทศ เพราะมิใช่สองครามระหว่างรัฐ แต่สองครามก่อจงเมืองอาจจะกลายเป็นสองครามตามความหมายของกฎหมายระหว่างประเทศได้ ถ้ามีการรับรองฝ่ายกบฏเป็นฝ่ายในสองคราม ซึ่งการรับรองอาจจะกระทำโดย

1. รับรองโดยรัฐอื่น หรือ
2. รับรองโดยรัฐบาลที่ขوبด้วยกฎหมาย ซึ่งกำลังสู้รบกับฝ่ายกบฏอยู่
  - 1) รับรองโดยรัฐอื่น สถาบันกฎหมายระหว่างประเทศในปี ค.ศ. 1900 ได้วางหลักเกณฑ์การรับรองฝ่ายกบฏเป็นฝ่ายในสองครามว่าจะต้อง

## ประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้<sup>(1)</sup>

- ก. กลุ่มชนที่ทำการต่อสู้ได้ติดแคนบานหัว เนื่องที่เพื่อสมควร
- ข. ได้มีการจัดตั้งองค์กรทางการเมืองบนดินแดนที่เป็นอิสระขึ้น และมีลักษณะของรัฐบาลที่ใช้อำนาจอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ค. กระทำการต่อสู้โดยกองทัพที่มีระเบียบและวินัยในการทำงานของรัฐบาลและการพกภูเกณฑ์ในการทำงาน

รัฐนั้นก็อาจจะให้การรับรองฝ่ายนั้นให้เป็นฝ่ายในสังคม ซึ่งการรับรองมีผลก่อให้เกิดหน้าที่เฉพาะแก่รัฐที่รับรองที่จะต้องปฏิรูปติดหน้าที่เกี่ยวกับความเป็นกลางในนามสหภาพต่อรัฐบาลที่ขอบด้วยกฎหมายและกลุ่มชนที่ตนรับรองให้เป็นฝ่ายในสังคม

เคยมีตัวอย่าง เช่น ในสังคมก่อการเมืองสหราชอาณาจักร (ค.ศ. 1861-1864) อังกฤษ - ฝรั่งเศส ได้รับรองฝ่ายใต้ให้เป็นฝ่ายในสังคม<sup>(2)</sup>

2) รับรองโดยรัฐบาลที่กำลังสู้รบกับฝ่ายกบฏอยู่ การรับรองฝ่ายที่กำลังต่อสู้อยู่เป็นฝ่ายในสังคมนั้นอาจจะรับรองโดยรัฐบาลที่ขอบด้วยกฎหมายที่กำลังสู้รบอยู่ก็ได้ เช่น

ในสังคมก่อการเมืองสเปน รัฐบาลที่ขอบด้วยกฎหมายสเปนได้รับรองฝ่ายกบฏของนายเพลฟรังโก เป็นฝ่ายในสังคม

ในการถือว่ารัฐบาลที่ขอบด้วยกฎหมายรับรองฝ่ายกบฏเป็นฝ่ายในสังคม กฎหมายในการทำสังคมก็จะมานั้งคับใช้ทหารของฝ่ายกบฏ ที่ถูกจับจะได้รับการปฏิรูปตัวเช่นเชลยศึก แทนที่จะถูกนำเข้าขังคอกพิจารณาฐานเป็นกบฎ

การรับรองฝ่ายกบฏเป็นฝ่ายในสังคมไม่มีผลทางกฎหมายที่จะทำให้ฝ่ายที่ได้รับการรับรองเกิดมีฐานะเป็นรัฐขึ้นมา การรับรองเป็นแต่เพียงเป็นโอกาสให้กฎหมายสหภาพเข้ามานั้งคับใช้ได้เท่านั้น

<sup>1</sup>Louis. Delbez Manuel de Droit international public 1951 p.171.

<sup>2</sup>H.A. Smith Great Britain and the law of nations. T.I London 1932 p.261.

การที่รัฐที่สามรับรองอีกฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายในสหกรรม แม้ว่ารัฐบาลที่ขอบด้วยกฎหมายจะยังไม่รับรองฝ่ายที่ต่อสู้เป็นฝ่ายในสหกรรมก็ตาม ก็มีผลในด้านศีลธรรม ที่จะช่วยให้ฝ่ายรัฐบาลปฏิบัติต่อฝ่ายกบฏอย่างมีมนุษยธรรม อนุสัญญาเจนเวาทั้ง 4 ฉบับ มาตรา 2 ได้ระบุว่า ในกรณีเกิดการต่อสู้ในดินแดนของภาคีของอนุสัญญาเจนเวา แม้ว่าสภากาชาดจะไม่ได้รับการรับรองจากคู่พิพาทภาคีจะต้องปฏิบัติต่อคู่ที่ต่อสู้ตามข้อกำหนดในอนุสัญญา อนึ่งมาตรา 3 ของอนุสัญญาเจนเวา ค.ศ. 1949 ได้ระบุว่าในกรณีที่การพิพาทกันด้วยอาชญาณมิได้มีลักษณะเป็นกรณีระหว่างประเทศ และเกิดขึ้นในอาณาเขตของภาคี ภาคีผู้แพ้จะต้องใช้บัญญัติต่อไปนี้บุคคลผู้ไม่มีส่วนในการต่อสู้ รวมทั้งสมาชิกของกองทัพที่วางอาชญาหรือไม่อยู่ในฐานะที่จะต่อสู้ได้ เนื่องจากการเจ็บป่วย บาดเจ็บ ถูกกักตัว หรือโดยเหตุอื่น จะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ผิว ศาสนา ความเชื่อถือ เพศ ชาติกำเนิด หรือเหตุอย่างอื่นท่านของเดียวกัน และห้ามการฆ่า การทารุณ ทรมาน ทำลายเกียรติศักดิ์ของบุคคล การลงโทษ หรือการปฏิบัติการตามคำตัดสิน โดยไม่ได้รับการพิจารณาพิพากษาผู้บาดเจ็บหรือเจ็บป่วยจะต้องได้รับการรับร่วมและรักษาพยาบาล ในการประชุมภาชาตครั้งที่ 10 ค.ศ. 1921 ได้มีมติว่าผู้ประสนับภัยสหกรรมกดุจ เมื่อมีลักษณะจะได้รับความช่วยเหลือตามหลักการของภาชาต แต่คณะกรรมการภาชาตจะเข้าทำการช่วยเหลือได้ก็ต่อเมื่อรัฐบาลของประเทศนั้นยินยอม ภาคีของอนุสัญญาเจนเวามีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในอนุสัญญานี้ ในสหกรรมทั่วไปรวมทั้งสหกรรมกลางเมืองด้วยการที่รัฐบาลที่ขอบด้วยกฎหมายที่กำลังสู้รับปฏิบัติต่อคู่ที่ต่อสู้อีกฝ่ายหนึ่ง ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในสัญญาเจนเวา ไม่ตือว่าเป็นการรับรองฝ่ายนั้นเป็นฝ่ายในสหกรรม นอกจานั้นบังอาจจะมีการทำข้อตกลงระหว่างฝ่ายในการต่อสู้ที่ยังไม่ได้รับรองกันแต่คณะกรรมการภาชาตระหว่างประเทศในอันที่จะใช้กฎหมายในอนุสัญญา ในสหกรรมกลางเมืองจะเป็น ได้มีการทำข้อตกลงระหว่างภาชาตกับรัฐบาลและฝ่ายกบฏ

## ความรับผิดชอบของรัฐในสังคมก่อการเมือง

กรณีที่ความเสียหายเกิดจากการกระทำการทำของฝ่ายรัฐบาล

เป็นที่ยอมรับกันในกฎหมายระหว่างประเทศ รัฐไม่ต้องรับผิดชอบ ต่อความเสียหายที่บุคคลต่างชาติได้รับ เนื่องจากการต่อสู้ในสังคมก่อการเมืองเช่นเดียวกับในเวลาสองครั้ง ทั้งนี้ เพราะถือว่าความเสียหายที่ได้รับเกิดจากเหตุสุดวิสัย อนุญาโตตุลาการ Max-Hubert ได้พิจารณาเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ. 1925 ในคดีที่อังกฤษเรียกว่าให้สเปนชดใช้ค่าเสียหายแก่ พลเมืองอังกฤษที่ได้รับในสังคมก่อการเมืองโดยให้ความเห็นว่ารัฐไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดจากการกระทำการทำเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย หรือในการต่อสู้กับฝ่ายต่อต้านซึ่งเป็นความเห็นพ้องกันกับมติของคณะกรรมาธิการอนุญาโตตุลาการฝรั่งเศส - เม็งต์โกในคดี Georges Pinson เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม ค.ศ. 1928 ซึ่งวินิจฉัยว่า รัฐไม่ต้องรับผิดชอบความเสียหายที่ชาวต่างประเทศได้รับเนื่องจากการปราบปรามการจลาจลหรือการปฏิวัติ แต่หลักดังกล่าวมีข้อยกเว้น รัฐอาจจะต้องรับผิดชอบหากความเสียหายที่ฝ่ายรัฐบาลก่อขึ้นนั้น มิได้เกิดจากการต่อสู้ เช่น การทำลายบ้านเรือน ทรัพย์สินของเอกชนโดยไม่มีความจำเป็นทางทหารหรือการขาดกรรม ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นในระหว่างการต่อสู้ เคยมีคดี Borchgrave ระหว่างเบลเยียม - สเปน เนื่องจากเข้าสกัดทางทุ่งเบลเยียมในสเปนได้ยกทหารรัฐบาลฝ่ายตนในระหว่างสังคมก่อการเมืองสเปน ค.ศ. 1936 รัฐบาลสเปนได้อุบമติใช้ค่าเสียหายให้แก่เบลเยียม 1 ล้านฟรังค์

แต่ถ้าเป็นกรณีที่ความเสียหายเกิดจากการกระทำการทำของฝ่ายกบฏจะต้องแยกพิจารณาเป็น 2 กรณี

1. ในกรณีที่ฝ่ายกบฏเป็นฝ่ายแพ้ในสังคมก่อการเมือง ถือว่ารัฐไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำการทำของฝ่ายกบฏ สนธิสัญญาหรือข้อตกลงที่ฝ่ายกบฏทำไว้กับรัฐอื่นไม่ผูกพันความรับผิดชอบของรัฐ - คณะกรรมการธิการอนุญาโตตุลาการอิตาลี - เวนซูเอล่า ในคดี Sambiaggio ใน ค.ศ. 1903 กล่าวว่า โดยหลักทั่วไปรัฐบาลเหมือนกับเอกชนจะต้องรับผิดชอบเฉพาะการกระทำการทำของคนหรือของตัวแทนของคนเท่านั้น

ในการนี้ฝ่ายกบฏเป็นผู้ที่ความเดียหาย รัฐจึงพัฒนาความรับผิด หลักความไม่ต้องรับผิดชอบของรัฐต่อการกระทำของฝ่ายกบฏนั้น ไม่ใช้บังคับใน 2 กรณีดัง

ก. ในกรณีที่รัฐไม่ได้ดำเนินการอย่างใด เพื่อหุ้นカラของชาวต่างประเทศ ซึ่งโดยปกติรัฐควรจะได้กระทำการเช่นนั้น

ข. ในกรณีที่รัฐได้ยอมยกไทยให้ฝ่ายกบฏ ซึ่งถือสมมอนว่ารัฐได้ยอมรับรู้การกระทำการของฝ่ายกบฏ

2. ในกรณีที่ฝ่ายกบฏเป็นผู้ชนะในสังคามกกลางเมือง ถือว่าฝ่ายกบฏที่ได้รับชัยชนะในการต่อสู้ เข้ามายกหุ้นカラของรัฐบาลประเทศไทย ฝ่ายกบฏทำไว้กับรัฐอื่นมีผลสูญพันความรับผิดชอบ นอกเหนือนั้นถ้าเกิดการเดียหายเพราะการกระทำการของตนและของรัฐบาลที่ยังต้องรับผิด ชาติใช้ค่าเดียหายอีกเช่น ในกรณีสังคามสเปลย์ ปี ค.ศ. 1936 ซึ่งจบลงโดยฝ่ายปฏิวัติโดยนายพลฟรังโก เป็นหัวหน้าได้รับชัยชนะในที่สุด ในคดี Georges pinson อนุญาโตตุลาการได้ตัดสินให้รัฐบาลฝ่ายกบฏเม็กซิโกที่เป็นฝ่ายชนะในสังคามกกลางเมืองชาติใช้ค่าเดียหายให้แก่ฟรังเศส โดยให้เห็นถึงการว่า รัฐซึ่งเกิดสังคามกกลางเมืองจะต้องรับผิดชอบในการกระทำการของฝ่ายปฏิวัติ ก็ต่อเมื่อฝ่ายปฏิวัติเป็นผู้ชนะในสังคาม ทั้งยังต้องรับผิดชอบความเดียหายที่ฝ่ายรัฐบาลก่อขึ้นอีกด้วย

แต่หลักการดังกล่าวไม่ตัดสิทธิของผู้เดียหายที่จะได้รับการชดใช้ ถ้ารัฐที่ก่อให้เกิดความเดียหายยินยอมชดใช้ให้ โดยที่ตนไม่มีหน้าที่จะต้องชดใช้กิจกรรม กฎหมายฟรังเศสวันที่ 24 ธันวาคม ค.ศ. 1851 ได้ประกาศว่า ฟรังเศสไม่มีหน้าที่จะชดใช้ค่าเดียหายสำหรับการจลาจลที่เกิดขึ้นใน ค.ศ. 1848 แต่เห็นว่าสมควรจะชดใช้ให้เพื่อความยุติธรรม ในสังคามกกลางเมือง รัสเซียที่สั่งล้างระบบกษัตริย์รัสเซียไม่ได้ชดใช้ค่าเดียหายให้แก่ชาติใดเลย

สังคามกกลางเมือง ดังนี้<sup>(1)</sup>

<sup>(1)</sup>Louis Delbez. La notion juridique de guerre 1953 p.89

สงครามระหว่างประเทศ	สงครามกลางเมือง
1. เป็นการต่อสู้ระหว่างรัฐ	1. สงครามภายในประเทศ
2. รัฐที่สามมีลักษณะเป็นกลาง	2. รัฐที่สามมีลักษณะไม่เข้ามาเกี่ยวข้อง
3. รัฐมีสิทธิ์ประกาศสงคราม	3. ฝ่ายกบฏไม่มีสิทธิ์ประกาศ
4. ส่วนใหญ่ขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ด้วยสหประชาชาติห้ามการใช้กำลัง	4. ไม่ขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศแต่ขัดกับกฎหมายภายใน

สงครามกลางเมืองคือเป็นกิจกรรมภายในของแต่ละประเทศ ซึ่งองค์การสหประชาชาติไม่สามารถเข้ามาชุบกีบไว้ได้ เว้นแต่จะมีผลกีบกันสนับสนุนของโลกในสังคมระหว่างประเทศเดียวกัน - ได้ ในปี ก.ศ. 1950 รัสเซียมีความเห็นว่าเกาหลีเหนือและได้เป็นประเทศเดียวที่ตั้งนั้นสังคมระหว่างทั้งสองจังมีลักษณะเป็นสังคมกลางเมือง ซึ่งอยู่นอกเหนืออำนาจขององค์การสหประชาชาติ และฝ่ายประเทศไทยจะต้องรวมทั้งหมดไว้ด้วยการให้เป็นสังคมประเทศแยกจากกัน เมื่อมีการใช้กำลังก็ถือว่าขัดกับกฎหมายสหประชาชาติ ฉะนั้นองค์การสหประชาชาติจึงมีสิทธิ์เข้ามาช่วยรัฐที่ถูกกรุกรานได้

### สงครามกองโจร (Guerilla War)

สงครามกองโจร เป็นสังคมภายในประเทศ เป็นการต่อสู้ในดินแดนที่มีคร่องโดยศัตรู ซึ่งกระทำการโดยคอมบุคคลตืออาชญาที่มิใช่ส่วนหนึ่งของกองทัพและไม่มีกำลังเพียงพอที่จะต่อสู้กับศัตรูอย่างเปิดเผยโดยส่วนใหญ่กระทำการต่อสู้อย่างลับ ๆ เป็นระยะ ๆ ปกติเป็นพากหหารที่แตกพ่ายและพบร่องซึ่งรวมตัวกันเพื่อทำลายการคอมนาคมของศัตรู บุคคลเหล่านี้จะได้รับสิทธิและการปฏิบัติเช่นเดียวกัน ถ้าปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในอนุสัญญาเจนัว ค.ศ. 1949 มาตรา 4 ได้บัญญัติว่า ผู้สังกัดในกองอาสารักษา

ดินแดน และผู้อ้างสิทธิ์ซึ่งมีใช้ส่วนของกองทัพโดยปกติเช่นเดียวกับสมนาคุณขององค์การได้ดิน ซึ่งปฏิบัติการบนในหรือนอกดินแดนของตนเอง แม้ว่าดินแดนนั้นจะถูกยึดครองแล้วก็ตาม จะถูกปฏิบัติเช่นเชลยศึก ถ้าปฏิบัติตามเงื่อนไข

1. ปฏิบัติการบนโดยอยู่ใต้บังคับบัญชา
2. มีเครื่องหมายเห็นได้ในระบะใกล้
3. ถืออาวุธโดยเปิดเผย
4. กระทำการบนโดยปฏิบัติตามกฎหมายและประเพณีในการทำสงคราม

### สองความที่ขอบและไม่ขอบด้วยกฎหมาย

ก่อนศตวรรษที่ 16 ในสมัยที่ศาสนาคริสต์มีอิทธิพลมากครอบครองอำนาจจากคริสต์ปราชญากำลังศาสนาทำให้มีความคิดเห็นว่า สองความเป็นสิ่งต้องห้าม จะทำสองกรรมได้ก็แต่เฉพาะที่มีเหตุผลบุติธรรมเท่านั้น Saint-Augustin เห็นว่า รูปมิสติทำสองกรรมที่บุติธรรม ซึ่งหมายถึงสองกรรมป้องกันตัว และสองกรรมที่กระทำเพื่อได้ตอบการที่ลิขิตรูปของตนถูกละเมิด และเพื่อเรียกว่องค่าเสียหาย ซึ่งค่าเสียหายในที่นี้ไม่จำเป็นต้องเป็นความเสียหายทางวัสดุ อาจจะเป็นความเสียหายทางด้านจิตใจก็ได้ ในการนี้เช่นนี้ถือว่าสองกรรมเป็นสิ่งกระทำเพื่อลงโทษผู้ประพฤติชั่ว ความเห็นของ Saint-Augustin ได้เป็นที่ยอมรับนับถือกันในสมัยกลาง (ค.ศ. 395-1453) Isidore de Seville ในศตวรรษที่ 7 และ Yves de Chartres ในศตวรรษที่ 9 ได้ยอมรับและเผยแพร่ความคิดเห็นเกี่ยวกับสองกรรมบุติธรรมของ Augustin ในศตวรรษที่ 12 หลักการของ Augustin ได้ปรากฏอยู่ในกฎหมายทางศาสนา

ในศตวรรษที่ 13-14 นักปรัชญาเช่น Saint-Thomas ได้ขยายความหมายของสองกรรมบุติธรรม ตามความเห็นของ Augustin ออกไปอีกสำหรับเขานั้นว่าเหตุผลที่บุติธรรมซึ่งทำให้สองกรรมเป็นสิ่งที่ขอบด้วยกฎหมายนั้น จะต้องเป็นการทำสองกรรมตัวบทมูล 4 ประการ คือ

1. เพื่อได้ตอบการรุกรานของศัตรู (เช่นเดียวกับสิทธิ์การป้องกันตัวเอง)

2. เอาทรัพย์สินที่ถูกเอาไปโดยมิชอบกลับคืน
3. เพื่อลงโทษการกระทำที่ไม่ยุติธรรม
4. เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนที่ได้รับการเดีย衡จาก  
การกระทำที่มิชอบ

กษัตริย์ที่ทำสังคมไม่ยุติธรรม นอกจากจะไม่ได้รับความร่วม  
มือจากประชาชนแล้ว ยังอาจจะถูกผู้นำทางศาสนาซึ่งมีอำนาจเหนือกษัตริย์  
ลงโทษให้เป็นบุคคลนอกศาสนา หรือถอดออกจากราชกษัตริย์ได้ ดังนั้นสังคม  
ที่เกิดขึ้นก่อนคริสต์ศักราชที่ 16 ผู้ทำสังคมที่มักจะอ้างเหตุผลที่ยุติธรรมใน  
การทำสังคมทั้งนั้น ในสังคมร้อยปีระหว่างอังกฤษ - ฝรั่งเศส อังกฤษ  
อ้างว่ากระทำเพื่อเรียกว่องศิทธิ์ที่เดียวไปโดยมิชอบ ฝรั่งเศสอ้างว่า เพื่อ  
ป้องกันด้วย

ความคิดในสมัยนั้นเห็นว่าสังคมยุติธรรมจะต้องประกอบด้วย  
ผู้คน 3 ประการคือ

1. กระทำการโดยกษัตริย์
2. มีเหตุผลยุติธรรม

3. ไม่ได้กระทำการโดยต้องการขยายอำนาจ อิทธิพลหรือกระทำ  
อย่างโหดร้าย แต่เพื่อสันติภาพเพื่อปราบปรามผู้ชั่วร้ายและช่วยคนดี

ในศตวรรษที่ 16 ระบบพิวตัลสูญสิ้นไปทำให้อำนาจของกษัตริย์  
มีมากขึ้น ภายหลังการซึ่งอ่านใจระหว่าง Philippe le Bel และปีป  
Boniface 8 (ค.ศ. 1303) อำนาจทางศาสนาที่เคยมีอยู่เหนือกษัตริย์มาเป็น  
เวลาหนานั่นอิทธิพลกษัตริย์เริ่มมีอำนาจเต็มขึ้นแต่ผู้เดียว จึงเกิดความคิด  
เห็นว่าอำนาจในการทำสังคมเป็นอำนาจของรัฐ และกษัตริย์  
แต่ผู้เดียวจะเป็นผู้พิจารณาว่าเหตุผลที่ทำสังคมยุติธรรมหรือไม่ โดยคำนึง  
ถึงผลประโยชน์ของชาติและราชบัลลังก์ แต่ถึงแม้ว่ากษัตริย์จะทำสังคม  
ที่ไม่ยุติธรรมก็ไม่มีอำนาจที่จะลงโทษกษัตริย์ได้อีก เนื่องจากคุณอ่านใจทาง  
ศาสนาหมดสิ้นไป

Grotius (ค.ศ. 1583-1645) มีความเห็นว่าสังคมเป็นสิ่งที่ต้อง<sup>1</sup>  
กับธรรมชาติและชีวิตในสังคม และเป็นสิทธิของรัฐที่จะทำสังคมได้ แต่

จะต้องมีเหตุผลยุติธรรมในการทำสังคาม Grotius แยกเหตุผลที่บุติธรรมไว้ 2 อายุ่งคือ

1. กระทำการเพื่อป้องกันตัวเอง หรือทรัพย์สมบัติ
2. ดูแลความที่ทำเพื่อลงโทษแก่ผู้ที่ละเมิดศิทธิอันชอบธรรมอย่างร้ายแรง

การทำสังคามจะขอบตัวยกยุ่งหมายถึงเมื่อเป็นสังคามบุติธรรม ซึ่งกษัตริย์ก่อนจะตัดสินใจทำการจะเป็นเหตุผลบุติธรรมเพียงพอจะทำสังคามหรือไม่ในกรณีที่เหตุผลยังเป็นที่ฟ้าสังสัย Grotius แนะนำให้ละเว้นการทำการทำสังคามไว้ก่อน

ความคิดเห็นของ Machiavel นักกฎหมายชาวอิตาลี (ค.ศ. 1469-1527) ถ้าว่าไปกลก่าว Grotius เขาเห็นว่าสังคามที่ทำเพื่อความจำเป็น เป็นสังคามบุติธรรมทั้งนั้น กษัตริย์จะเป็นผู้ตัดสินว่ามีความจำเป็นจะต้อง ทำการทำสังคามหรือไม่ โดยพิจารณาถึงประโยชน์ของชาติและของราชบัลลังก์ เป็นองค์ประกอบซึ่งเท่ากันยอมรับว่าอำนาจในการทำการทำสังคามเป็นอำนาจ ของปีเบของรัฐ และรัฐแต่ผู้เดียวจะเป็นผู้ตัดสินว่า ในกรณีใดจะสมควรทำ สังคามโดยไม่มีข้อขัดคันอำนาจดังกล่าว จารีดประเพณีหรือหลักการของ กฎหมายไม่สามารถขัดขวางประโยชน์ของรัฐได้<sup>(1)</sup>

ต่อมาในปี ค.ศ. 1907 ได้เกิดลักษณะ Drago ขึ้น (กฎหมาย 254 ประกอบ) ซึ่งนักนิติศาสตร์เห็นว่าเป็นก้าวแรกของกฎหมายระหว่างประเทศในการ จำกัดขอบเขตของการใช้กำลังของรัฐโดยมีหลักการห้ามรัฐเข้าหนี้ใช้กำลัง บังคับรัฐอุทกหนี้ให้ชำระหนี้สิน ถ้ารัฐอุทกหนี้บินยอมนำคดีขึ้นสู่ศาลอนุญาโต ศุลกากรระหว่างประเทศ และยอมปฏิบัติตามคำตัดสิน

จากภัยพิบัติอย่างมหาศาลที่รัฐต่างๆ ได้รับในสังคามโลกครั้ง ที่ 1 ได้เกิดมีความคิดเห็นกันว่าควรจะมีองค์การกลางในการรักษาสันติภาพ จำกัดศิทธิในการทำการทำสังคามของรัฐ จึงได้มีการจัดตั้งองค์การสันนิบาตชาติ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์จะป้องกันการเกิดสังคาม แต่ความหวังที่จะขัด

<sup>(1)</sup>Bernard Bacot Des neutralités durables. 1943 p.41.

การท่าสั่งกรรมให้สูญสิ้นไปบังเป็นเบ้าหมายที่ห่างไกลความสำเร็จ เพราะความหวังเห็นในอ่านใจขึปโภคของรัฐยังมีอยู่

ตามกติกาสันนิบาตชาติ ถือว่าสั่งกรรมยังเป็นสิ่งที่กระทำได้และขอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่สั่งกรรมรุกราน แต่จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขบางประการ ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 12, 13, และ 15 ของกติกาสันนิบาตชาติ ก่อไว้คือ

1. ต้องกระทำการหลังระยะเวลา 3 เดือนนับจากคำตัดสินของศาลหรืออนุญาトイคุณการหรือค่าแนะนำของคณะกรรมการตี

2. หรือเมื่อศาลมีอนุญาトイคุณการไม่ตัดสินในเวลาอันสมควรหรือถ้าคณะกรรมการตีไม่ให้ค่าแนะนำภายใน 6 เดือน

3. สั่งกรรมซึ่งกระทำต่อรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลหรืออนุญาトイคุณการหรือค่าแนะนำของคณะกรรมการตีซึ่งลงมติเป็นเอกฉันท์ (ยกเว้นเสียงของคู่กรณี) แต่ถ้ามติของคณะกรรมการตีไม่เป็นเอกฉันท์ซึ่งอาจจะเป็นเสียงส่วนใหญ่สามารถใช้กติกาสันนิบาตชาติอ้างอิงที่จะทำการที่ตนเห็นว่าจำเป็นในการป้องกันตัวและความบุตธรรม

มาตรา 10 ของกติกาสันนิบาตชาติกล่าวว่าสามารถใช้กติกาสันนิบาตชาติผูกพันที่จะเคราะห์และยืนยันที่จะเป็นปฏิบัติที่ต่อการรุกรานภายนอกที่กระทำการต่อบุราณภาพแห่งอาณาเขตหรือเอกสารซึ่งทางการเมืองของรัฐสามารถอันเป็นข้อห้ามในการท่าสั่งกรรมรุกราน

มาตรา 16 กำหนดว่า การท่าสั่งกรรมที่ไม่ขอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศเช่นสั่งกรรมรุกรานกระทำโดยสมาชิกของสันนิบาตชาติจะถือว่าเป็นการท่าสั่งกรรมต่อสมาชิกทั้งมวลของสันนิบาตชาติซึ่งจะต้องถูกลงโทษทางเศรษฐกิจหรือทางทหาร บทบัญญัติลงโทษทางตามมาตราหนึ่งได้เคยใช้ลงโทษอิตาลี ในการเมืองรุกรานแอธิโอลีย์ ในปี ค.ศ. 1935 แต่ไม่ถูกดำเนินคดี

นอกจากสั่งกรรมดังกล่าวข้างต้นซึ่งขอบด้วยกฎหมายตามกติกาสันนิบาตชาติแล้ว หลักกฎหมายระหว่างประเทศยังถือว่าสั่งกรรมบางชนิดเป็นสั่งกรรมที่ขอบด้วยกฎหมาย เช่น สั่งกรรมที่ทำเพื่อป้องกันคัวและสั่งกรรมที่กระทำโดยรัฐที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของสันนิบาตชาติทั้งนี้เพราะในขณะนั้น

ก็อ่าวสิทธิ์ในการทำสังคมยังเป็นอ่อนน้อมขึ้นไปอย่างรุ莽 และรู้ไม่ได้จำกัด  
สิทธิของตนโดยตนตัวอย่างมีสิทธิ์ทำสังคมได้ อีกทั้งการใช้กำลังที่ยัง  
ไม่ถึงขั้นทำสังคมก็ยังเป็นสิ่งที่ไม่ดีต่อหัวเมือง

ในปี ค.ศ. 1928 ชาติต่าง ๆ 15 ประเทศได้ลงนามในสนธิสัญญา Briand-Kellogg ถูกต้องในสนธิสัญญาส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของสันนิบาตชาติ ข้อกำหนดในสัญญาดังกล่าวห้ามการทำสังคม เพื่อระงับการณ์พิพาท ระหว่างรัฐหรือใช้สังคมเป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายของชาติ นับได้ว่าสนธิสัญญา Briand-Kellogg ก้าวไปไกลกว่ากติกาสันนิบาตชาติ เพราะห้ามการทำสังคมอย่างเด็ดขาดในทุกกรณี นอกจากสังคมที่กระทำเพื่อป้องกันด้วยหรือการใช้กำลังกระทำโดยองค์การซึ่งมีหน้าที่รักษาสันติภาพ เช่น สันนิบาตชาติ เพื่อส่งให้ผู้รุกราน

สนธิสัญญา Briand-Kellogg นับเป็นการเปิดศักราชใหม่ของกฎหมายระหว่างประเทศที่ก่อให้การใช้กำลังในรูปของสังคมเป็นสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่สนธิสัญญานี้ ก็ยังมีข้อบกพร่องหลายประการ เช่น

1. "ไม่ได้กำหนดให้ผู้ตัดสินใจเพียงแต่กล่าวว่าผู้ตัดสินใจจะไม่สามารถอ้างสิทธิประโยชน์ที่จะได้จากสนธิสัญญานี้"

2. ห้ามการทำสังคมแต่ไม่ห้ามการใช้กำลังที่ยังไม่ถึงขั้นการทำสังคม เช่น การปิดทางเรียนสงบ

ภายหลังสังคมโลกครั้งที่ 2 เมื่อได้มีการจัดตั้งองค์กรสหประชาชาติโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะร่วมไว้ซึ่งสันติภาพและห้ามการทำสังคมโดยเด็ดขาดในการระงับการณ์พิพาท มาตรา 2 อนุมาตรา 4 กฎหมายสหประชาชาติกำหนดว่าสันนิบาตขององค์กรสหประชาชาติจะต้องระเว้นการคุกคามหรือการใช้กำลังต่อบุรุษภาพแห่งอาณาเขตหรือเอกสารทางการเมืองของรัฐใด ๆ การใช้กำลังในรูปใด ๆ แม้จะยังไม่ถึงขั้นการทำสังคม ก็ถือว่าไม่ชอบ

มาตรา 1 อนุมาตรา 1 ระบุว่าการใช้กำลังจะกระทำได้ ถ้าเป็นมาตรการร่วมกันอันมีผลจริงจังเพื่อบังคับและขัดป้องเป้าการคุกคามต่อ

ต้นตีภาพปราบปรามการรุกราน กฎหมายสหประชาชาติห้ามรัฐประมาธิกขององค์การใช้กำลังเป็นเครื่องมือระงับกรณีพิพาท แต่อนุญาตให้มีการใช้กำลังร่วมกันของรัฐประมาธิกได้ในกรณีที่มีการคุกคามต่อต้นตีภาพ

มาตรา 39 ของกฎหมายฉบับอ่านใจให้แก่คณะกรรมการความมั่นคงที่จะเป็นผู้พิจารณาว่าในการใดเกิดการคุกคามต่อต้นตีภาพหรือมีการรุกรานเกิดขึ้น ถ้าเกิดมีเหตุการณ์ดังกล่าว คณะกรรมการต้องตัดสินว่าจะใช้มาตรการอย่างไร กฎหมายไม่ได้กำหนดว่าการกระทำใดที่จะถือว่าเป็นการรุกราน ซึ่งเป็นกรรมของอ่านใจเดียวขาดให้คณะกรรมการมั่นคงวินิจฉัย

ต่อมาสมัชชาสหประชาชาติได้มอบให้คณะกรรมการพิเศษ 85 ชาติ และมหาอ่านใจทุกชาติ ยกเว้นเจนแอง ทำการวิจัยความหมายของคำว่า การรุกราน และได้ลงมติเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2517 ว่า การรุกรานหมายถึง การที่รัฐหนึ่งใช้กำลังกองทัพเข้าคุกคามอ่านใจอีกประเทศ หรือกระทำการใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมายสหประชาชาติ การคุกคามอ่านใจอีกประเทศของชาติอื่น อาจทำโดยส่งทหารบุก การโจมตีด้วยอาวุธ หรือการยึดครองดินแดนทางทหาร แม้ว่าจะเป็นการชั่วคราว ซึ่งสืบเนื่องมาจากการรุกราน หรือโจร傭 การผนวกดินแดนของรัฐอื่นโดยการใช้กำลัง การทั่งระเบิดดินแดนของรัฐอื่น การปิดอ่าว การโจมตีกองทัพบก, เรือ และอากาศ เรือสินค้า หรือเครื่องบินพาณิชย์ของอีกรัฐหนึ่ง การยุ่นให้อีกรัฐหนึ่งใช้ดินแดนของตนไปทำการรุกรานอีกรัฐหนึ่ง การส่งทหารรับจ้าง กลุ่มผู้ต้องอาวุธหน่วยได้เดินเข้าไปในดินแดนของอีกรัฐหนึ่ง

ตามความหมายของกฎหมายสหประชาชาตินอกจากมาตรา 1 อนุมาตรา 1 แล้ว รัฐอาจใช้กำลังได้ในกรณีดังต่อไปนี้

1. การใช้กำลังในกรณีป้องกันด้วยของรัฐ มาตรา 51 ของกฎหมายได้อนุมัติให้รัฐทำการส่งความป้องกันด้วยได้โดยนอกกล่าวให้คณะกรรมการมั่นคงทราบ และใช้กำลังได้จนกว่าคณะกรรมการมั่นคงจะเข้ามาดำเนินการแทน การป้องกันด้วยอาจจะเป็นการป้องกันร่วมกันก็ได้ เช่น สนธิสัญญา

## แยกแยะคิดหรือสอนให้สัญญาเรื่อง(๑)

2. มาตรา 94 ของกฎหมายบัญญัติว่าสมาชิกของสหประชาชาติ ผู้ก่อตั้งที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศในคดีที่ตนเป็นคู่ตัด ถ้าฝ่ายหนึ่งไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของศาล อีกฝ่ายหนึ่งอาจจะร้องเรียนต่อคณะกรรมการความมั่นคงได้ ถ้าคณะกรรมการความมั่นคงพิจารณาเห็นว่าจำเป็นก็อาจจะให้ค่าแนะนำ หรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้มีการปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ซึ่งถ้าหากคณะกรรมการความมั่นคงพิจารณาเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพื่อให้มีการปฏิบัติตามคำพิพากษา นักนิติศาสตร์บางท่านเห็นว่าฝ่ายที่ชนะคดีก็อาจจะใช้กำลังเพื่อให้มีการปฏิบัติตามคำพิพากษาได้ ซึ่งถือว่าสิทธิที่ตั้งกล่าวถูกต้องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศเป็นจริงประเพณีที่นานาชาติยอมรับันดี แม้ว่าจะไม่ได้บัญญัติชัดแจ้งในกฎหมายสหประชาชาติคดี

3. มาตรา 107 กฎหมายสหประชาชาติบัญญัติว่าไม่มีข้อความใดในกฎหมายฉบับอุบันจะทำให้ไม่สมบูรณ์หรือลดล้างการดำเนินการในการเก็บยานพันกับรัฐใด ๆ ซึ่งในระหว่างทางกรรมการโอลิมปิกครั้งที่ 2 ได้เป็นตัวรุกรานรัฐใด ๆ ที่ดูหมោยาในกฎหมายฉบับปัจจุบัน ซึ่งรัฐบาลที่รับผิดชอบสำหรับการดำเนินการ เช่นวันนี้ได้กระทำไปหรือได้รับอานาจให้กระทำไปโดยผลแห่งทางกรรมการนั้น และมาตรา 53 ระบุว่าการใช้มาตรการบังคับตามมาตรา 107 ซึ่งกระทำต่อรัฐตัวรุกรานซึ่งจะกลับดำเนินนโยบายรุกรานอีกไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการความมั่นคงที่เป็นสิ่งที่ขอบตัวยกกฎหมาย อีก รัฐสมาชิกของสหประชาชาติอาจใช้กำลังจัดการกับรัฐเหล่านี้ไปได้ ก่อน และแจ้งให้คณะกรรมการความมั่นคงเข้ามาร่วมดำเนินการแทน

นอกจากนั้นสมมติชาติสหประชาชาติยังได้ลงมติว่า การใช้กำลังของประชาชนเพื่อปลดแอกการปกครองของชาติอื่นและการช่วยเหลือจากต่างชาติแก่ประชาชนเหล่านี้เป็นสิ่งที่ขอบตัวยกกฎหมาย

ความคิดที่ว่าทางกรรมการเป็นตัวใหญ่เป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนสร้างความพินาศให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนซึ่ง

<sup>๑</sup> หน้า 122 ประกอบ

ควรจะต้องถูกห้ามอย่างเด็ดขาด ได้มีมาแต่สมัยโบราณแต่เนื่องจากกฎหมาย  
ระหว่างประเทศยังยอมรับหลักการให้รัฐบูงกันสิทธิของคนมองได้ ในการนี้ที่  
สิทธิของคนถูกละเมิดโดยรัฐอื่น และควรเห็นได้ที่ยังไม่มีองค์กรกลางที่  
เข้มแข็งพอซึ่งมีอำนาจอย่างแท้จริงที่จะผดุงความยุติธรรมระหว่างรัฐ การ  
ช่วยเหลือของรัฐที่เสียหาย เพราะสิทธิของคนถูกละเมิดโดยการใช้กำลัง  
ซึ่งหมายถึงการทำสิ่งใดก็ยอมเป็นสิ่งที่ชอบด้วยความยุติธรรมอยู่นั้นเอง  
**ความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายส่งความ**

เมื่อความคิดทั่วไปยังยอมรับว่าการทำสิ่งใดก็ยอมเป็นอำนาจของรัฐโดย  
ของรัฐและเป็นการยกที่จะขัดการทำสิ่งใดก็ยอมให้หมดศัลป์ไปได้จึงเกิดความ  
จำเป็นที่จะต้องมีข้อห้ามและข้อจำกัดในการทำสิ่งใดก็ยอมให้เกิดมีกฎหมาย  
ว่าด้วยสิ่งใดก็ยอม กฎหมายส่งความเป็นกฎหมายที่ในการทำสิ่งใดก็ยอม โดย  
เป็นที่รับรองกันจนเป็นหลักการในกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งคุ้มครอง  
จะต้องยึดถือปฏิบัติในขณะที่ทำสิ่งใดก็ยอม ในสมัยกลางก่อนที่จะมีสนธิสัญญา  
เกี่ยวกับการทำสิ่งใดก็ยอมการตั้งรัฐระหว่างคุ้มครองค่าเนินไปอย่างทารุณ  
ให้ร้ายและต่อยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ขึ้นภายใต้อิทธิพลของศาสนา  
คริสต์โดยเฉพาะภายหลังสิ่งใดก็ยอมไปเยี่ยนและจาก ค.ศ. 1850 จนถึงสิ่ง  
ใดก็ยอมโดยครั้งที่ 1 การปฏิบัติต่อคุ้มครองเริ่มมีมนุษยธรรมขึ้นและระหว่างนั้น  
ได้เกิดมีสนธิสัญญาเกี่ยวกับการทำสิ่งใดก็ยอมหลายฉบับ เช่น อนุสันธิสัญญา  
กรุงเทพ ค.ศ. 1907 ที่บกบัญญัติกฎหมายในการทำสิ่งใดก็ยอมได้รับการ  
รับรองยึดถือเป็นหลักการในกฎหมายระหว่างประเทศ

การเกิดของกฎหมายส่งความพ่อจะสรุปได้ว่าสืบเนื่องมาจาก  
อิทธิพล ๓ ประการ คือ

๑. ความรู้สึกในด้านมนุษยธรรมเนื่องจากในครั้งโบราณการทำ  
สิ่งใดก็ยอมเป็นการบรรเทาทุกคนในรัฐและรัฐอื่นจะใช้กำลังและวิธี  
ทุกอย่างเพื่อผลสำเร็จในการทำลายล้างศัตรู การทำสิ่งใดก็ยอมจึงเป็นไปด้วย  
ความปาฏิหาริย์ เที่ยวนอกกฎหมายต่อผลเมืองของรัฐศัตรูไม่ว่าจะเป็นศตรี เด็ก  
คนชาดา

2. เมื่อจากมีหลักการที่ว่าการทำสังคมรัมเป็นวิธีเพื่อบรรดูดมุ่งหมาย จะนี้จะต้องใช้กำลังเพียงพอเท่าที่จำเป็นตามสถานการณ์ เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จในจุดมุ่งหมายในการทำสังคมมิใช่เพื่อกำลังเชื้อชาติ ทรัพย์สินหรือชีวิตมนุษย์

3. ในการทำสังคมของอัศวินสมัยก่อนยึดหลักความยุติธรรม มีการให้เกียรติซึ่งกันและกันและวิธีการต่อสู้อยู่ภายใต้กฎหมายที่บังคับ ไม่ใช่วิธีที่ชั่วร้าย ไม่สุจริต

### ที่มาของกฎหมายสังคมรัม

กฎหมายของกฎหมายสังคมรัมเริ่มปรากฏในสมัยกลาง (ค.ศ. 395-1453) โดยเกิดหลักการแยกผู้ที่ทำการรับออกจากผู้ที่ไม่ทำการรับซึ่งปรากฏอยู่ในกฎหมายที่ทางศาสนาคริสต์ในปลายพุทธศตวรรษที่ 10 โดยกำหนดว่า ในการทำสังคมจะต้องไม่ทำร้ายพระ นักบวช ผู้หญิง เด็กและคนชรา นอกจากนั้นการปฏิบัติของอัศวินซึ่งทำการรับในสมัยโบราณไม่นิยมใช้วิธีการที่ไม่สุจริต ชั่วร้ายก็เป็นภารกิจอย่างหนึ่งอันเป็นที่มาของกฎหมายสังคมรัม

ในระหว่างห่วงครามกลางเมืองของศหรัฐอเมริกา ประชานาธิบดี ลินคอล์น ได้มอบให้นักกฎหมายชื่อ ฟรังซิส เรเนอร์ ร่างประมวลกฎหมายทหาร (ค.ศ. 1861-1864) กฎหมายฉบับนี้แม้ว่าจะเป็นกฎหมายภายในของรัฐแต่ก็ถือได้ว่าเป็นความพยายามครั้งแรกที่จะรวมรวมหลักกฎหมายในการทำสังคมทั้งหมด และในปี ค.ศ. 1884 อังกฤษก็ได้จัดทำประมวลกฎหมายทหารในทำนองเดียวกัน

หลักกฎหมายของกฎหมายสังคมรัมที่บัญญัติไว้ในรูปสนธิสัญญา ซึ่งใช้บังคับในการทำสังคมทางบก ทางทะเล และทางอากาศมีรากฐานมาจากธรรมเนียมที่มีต่อไปปฏิบัติทางทหารในสมัยโบราณ ต่อมาในศตวรรษที่ 19,20 ได้มีการทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศต่าง ๆ วางแผนกฎหมายที่ในการทำสังคมซึ่งส่วนใหญ่ก็ได้รวมรวมมาจากชาติประเทศที่คู่สังคมเคยมีต่อไปปฏิบัติ และขณะเดียวกันประเทศต่าง ๆ ก็ได้ออกกฎหมายภายในของตน

วางแผนเป็นข้อบังคับในการทำสังคมให้ล้ำหน้ากองทัพของตนโดยมีเจ้ารีต  
ประเพณีในการทำสังคมเป็นหลักเกณฑ์ บังจุบันส่วนใหญ่ของกฎหมาย  
สังคมอยู่ในรูปแบบสนธิสัญญาโดยเฉพาะสนธิสัญญาหลายฝ่ายซึ่งมีลักษณะ  
เป็นสนธิสัญญาประเทกกฎหมายโดยมีรัฐเป็นจำนวนมากเข้าเป็นภาคีในสนธิ  
สัญญาก่อให้เกิดหลักการเกี่ยวกับการทำสังคมที่ยอมรับในกฎหมาย  
ระหว่างประเทศ สนธิสัญญาดังกล่าวได้แก่

1. คำประกาศกรุงปารีส ค.ศ. 1856 เกี่ยวกับการทำสังคม  
ทางทะเล ซึ่งมีภาคีลงนามในชั้นแรก 7 ประเทศ ต่อมารัฐอื่นๆ หลายรัฐ  
ได้เข้าร่วมด้วย

2. อนุสันธิสัญญาเจนัว 22 สิงหาคม ค.ศ. 1864 เกี่ยวกับการ  
ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยในสนามรบ

3. คำประกาศกรุงเซินต์ปีเตอร์เบอร์ก 29 พฤศจิกายน ค.ศ.  
1868 เกี่ยวกับการใช้กระสุนระเบิดมีรัฐ 17 รัฐได้ลงนามในคำประกาศ

4. ประกาศกรุงปรัสเซีย ค.ศ. 1874 บัญญัติกฎเกี่ยวกับแก่สังคม  
ทางบก

5. อนุสันธิสัญญากรุงเชก 29 กรกฎาคม ค.ศ. 1899 เกี่ยวกับการทำ  
สังคมทางบก

6. อนุสันธิสัญญาเจนัว 6 กรกฎาคม ค.ศ. 1906 เกี่ยวกับการดูแล  
ผู้เจ็บป่วย และนาดเจ็บในสนามรบรวมทั้งเชลยศึก

7. อนุสันธิสัญญากรุงเชก ค.ศ. 1907  
ฉบับที่ 3 ว่าด้วยเกี่ยวกับการเริ่มการสรุป  
ฉบับที่ 4 ว่าด้วยกฎหมายและเจ้าตัวประเพณีในการทำสังคม  
ทางบก

ฉบับที่ 5 ว่าด้วยศิทธิและหน้าที่ของประเทศไทยเป็นกลางใน  
การทำสังคมทางบก

ฉบับที่ 6 ว่าด้วยฐานะของเรือสินค้าตู้เมื่อเกิดสังคม

ฉบับที่ 7 ว่าด้วยการเปลี่ยนเรือสินค้าเป็นเรือรบ

ฉบับที่ 8 ว่าด้วยการวางทุ่นระเบิดชนิดกระแทบเด้วรับเบิด

ฉบับที่ 9 ว่าด้วยการระดมยิงโดยกองเรือในเวลางานคราม  
ฉบับที่ 10 การใช้หัลกเกตท์ในอนุสัญญาเจนิวัวในสหกรรม  
ทางทะเล

ฉบับที่ 11 ว่าด้วยข้อจำกัดในการใช้สิทธิจับกุญในสหกรรม  
ทางทะเล

ฉบับที่ 12 ว่าด้วยการตั้งศาลทั่วพื้นที่และระหว่างประเทศ

ฉบับที่ 13 สิทธิและหน้าที่ของชาติเป็นกองกลางในสหกรรมทาง  
ทะเล

อนุสัญญากรุงเชก ค.ศ. 1907 ซึ่งวางกฎภูมิที่ในการทำสัมภารณ์  
นับได้ว่ามีความสำคัญมากแม้ว่าปัจจุบันจะล้าสมัยไปบ้างเพราจะก้าวกระโดด  
ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปประกอบกันได้มีการพัฒนาอย่างใหม่ ๆ แต่ที่เป็น  
อนุสัญญาที่ได้รับความมาจากการทั่วประเทศในการทำสัมภารณ์ ซึ่งโดยปกติ  
การทั่วประเทศมีเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับได้อยู่แล้วกับรัฐทุกรัฐ โดยไม่จำเป็น  
ต้องมีสนธิสัญญา แต่เนื่องจากชาติทั่วประเทศเป็นตัวที่หากแยกก่อการวินิจฉัย  
ว่าการกระทำการใดเป็นไปได้ที่นานาชาติได้รับรองแล้วจึงเป็นการสะดวกที่จะกำหนด  
ให้เป็นสถาบันกฎหมายอันเดียวกันในรูปสนธิสัญญา

8. พิธีสารเจนิวัว 18 มิถุนายน ค.ศ. 1925 เกี่ยวกับการทำท้ามใจ  
แก๊สพิษและสหกรรมเขื่อร็อกในการทำสัมภารณ์

9. อนุสัญญาเจนิวัว 27 กรกฎาคม ค.ศ. 1929

ฉบับที่ 1 เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก

ฉบับที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนิวัว ค.ศ. 1906 เกี่ยวกับ  
ผู้เจ็บป่วยและบาดเจ็บในสถานะรบ

10. พิธีสารกรุงคอนคอ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 1936 เกี่ยวกับ  
การใช้เรือค้าน้ำต่อเรือศึกค้า

11. อนุสัญญาเจนิวัว 12 ธันวาคม ค.ศ. 1949 ซึ่งบังคับใช้อยู่ใน  
ปัจจุบันมีประเทศไทยให้สัตย์บ้านและรับรอง 135 ประเทศรวมทั้งประเทศไทยให้  
ก็เป็นภาคีในอนุสัญญาด้วยมี 4 ฉบับ

ฉบับที่ 1 เกี่ยวกับผู้เจ็บป่วยและบาดเจ็บในสถานะรบ

## ฉบับที่ 2 เกี่ยวกับผู้บ้าดจีบและเจ็บป่วยและเรือแทกในสังคมชาติ

ทั่วไป

### ฉบับที่ 3 เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก

### ฉบับที่ 4 เกี่ยวกับการป้องกันพลเรือนในเวลาสงคราม

ฉบับดังเดี้ยดเกิดมีอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 วิธีการสู้รบและอาชญาที่ใช้ในการทำสงครามได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพร้ายแรงยิ่งขึ้นซึ่งระบุเวลาได้ผ่านไปกว่า 20 ปีแล้ว รัฐต่าง ๆ จึงเห็นความจำเป็นจะต้องร่างกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อคุ้มครองพลเรือนผู้บ้าดจีบและเจ็บป่วยในสนามรบให้ดีกุญแจที่นั่น คณะกรรมการกาชาติระหว่างประเทศจึงได้เริ่ม โดยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญของรัฐบาลชาติต่าง ๆ 70 ประเทศ ร่างข้อกำหนดเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 ในปี ค.ศ. 1972 ร่างข้อกำหนดเพิ่มเติมดังกล่าวได้ถูกเสนอให้รัฐบาลซึ่งเป็นภาคีในอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 พิจารณาลงนามและให้สัตยาบัน แต่ขณะนี้ประเทศไทยยังไม่ได้ให้สัตยาบัน

12. อนุสัญญากรุงเบก 14 พฤษภาคม ค.ศ. 1954 กระทำภายใต้ความอุปถัมภ์ของ U.N.E.S.C.O. เกี่ยวกับการป้องกันทรัพย์สินทางวัฒนธรรมในเวลาสงคราม

13. สนธิสัญญาห้ามแพร่อาชญาโนเวเคสซิร์ ค.ศ. 1970

14. อนุสัญญาวันที่ 10 เมษายน ค.ศ. 1972 ห้ามการผลิต สะสมอาชญาเครื่องและบังคับให้กำลังด้วยมือถือ

15. สนธิสัญญาห้ามติดตั้งอาชญาโนเวเคสซิร์และอาชญาทำลายล้างในท้องทะเล ค.ศ. 1972

16. อนุสัญญาเจนีวา วันที่ 10 สิงหาคม ค.ศ. 1980 จำกัดการใช้อาชญาที่ทำให้เกิดเพลิงไหม้ เช่น ระเบิดนาปาล์ม, ระเบิดบก

นอกจากที่กล่าวมาแล้วยังมีสนธิสัญญางานฉบับที่แม้มไม่ได้รับการให้สัตยาบัน แต่มีคุณค่าในทางกฎหมาย เช่นประกาศกรุงstondon 28 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1909 ว่าด้วยกฎหมายในการทำสงครามทางทะเล ซึ่งในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 คุ้งสงครามส่วนใหญ่ได้ออกตีอปปิบัติและสนธิสัญญาระหว่างต้น 6 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1922 เกี่ยวกับการใช้เรือค้าน้ำและแก๊สพิษในเวลาสงคราม นอกจากนั้นยังมีสนธิสัญญางานฉบับที่ได้กล่าวถึงกฎหมายที่เกี่ยวกับการทำสงคราม เช่นสนธิสัญญาเกี่ยวกับความเป็นกลางทางทะเล 20 กุมภาพันธ์

ค.ศ. 1928 ของรัฐต่าง ๆ ในทวีปอเมริกา สถาบันกฎหมายระหว่างประเทศได้ เผยร่างกฎหมายเกี่ยวกับกฎหมายและเจ้าตัวประเพณีในการทำสังคมร่วม ค.ศ. 1878 กฎหมายในการทำสังคมทางนัก ค.ศ. 1880 และในสังคมทางทะเล ค.ศ. 1913 นอกจากนี้ยังมีร่างกฎหมายเกี่ยวกับการทำสังคมทางอาชญากรุ่งเรือง ค.ศ. 1923 สำหรับกฎหมายภายในของประเทศต่าง ๆ ที่ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำสังคมเพื่อให้กองทัพของตนยึดอิฐปูริบัติ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับสังคมทางทะเลของประเทศไทยรัชกาล ค.ศ. 1681 และ ค.ศ. 1964 กฎหมายเกี่ยวกับวินัยของกองทัพ ค.ศ. 1966

สนธิสัญญาเกี่ยวกับการทำสังคมส่วนใหญ่มีรากฐานมาจากเจ้าตัวประเพณี ซึ่งได้ถูกนำมายังภูมิภาคต่างๆ ไว้ในรูปสนธิสัญญา ในจำนวนสนธิสัญญาทั้งหลายนั้นอยู่สัญญากรุงเรือง ค.ศ. 1907 เกี่ยวกับการทำสังคมมีความสำคัญมากที่สุด แม้ว่าอนุสัญญาดังกล่าวจะมีข้อบกพร่องที่ระบุว่า “บทบัญญัติในอนุสัญญานี้ใช้บังคับระหว่างคู่สัญญา และถ้าคู่สัญญาทุกฝ่ายเป็นภาคีของอนุสัญญานี้” ซึ่งเป็นผลให้ในสังคมโลกครั้งที่ 1 และที่ 2 เยอร์มันปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามอนุสัญญากรุงเรืองดังกล่าว เพราะอ้างว่ามีรัฐที่ไม่ได้เป็นสมาชิกของอนุสัญญาเข้าร่วมสังคมด้วย แต่ศาสตราจารย์กรนูเรมเบอร์คได้ตัดสินว่าอนุสัญญากรุงเรืองใช้บังคับกับรัฐที่ไม่ได้เป็นภาคีด้วย เช่น ‘เซกโกลส์โลวาเกีย’ เพื่อระข้อความในอนุสัญญากรุงเรืองส่วนใหญ่เป็นเจ้าตัวประเพณีระหว่างประเทศ ซึ่งทุกประเทศต้องปฏิบัติตามอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องเป็นภาคี นอกจากนั้นศาสตราจารย์ เก็บว่า อนุสัญญาฯนี้ว่า ค.ศ. 1929 เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเซลล์ศึกและผู้เข็นป้ายบาทเข็นในสนามรบ เป็นหลักการเกี่ยวกับมนุษยธรรมที่เป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่ยอมรับโดยประเทศศรีวิไลซ์ทั้งหลายแม้ไม่ได้เป็นภาคีก็ต้องปฏิบัติตาม

<sup>1</sup> Ch. Rousseau. Droit international public. 1953 p. 541

## การเริ่มต้นของสังคมรัฐ

โดยปกติสังคมเริ่มต้นเมื่อมีการประภาคสังคม โดยผู้รุกราน หรือผู้ถูกผู้รุกรานหรือกระทำการบ้างหนึ่งอย่างใดให้เห็นว่าเป็นการทำ สังคม ในสังคมรัสเซีย - ปีปุน ค.ศ. 1909 การเริ่มของสังคมเกิด ขึ้นเมื่อเรอัมน์ปุนใจตีเรอัมน์รัสเซีย ที่เมืองท่าบอร์ตอาเซอร์ เพียงแต่การ ตัดความสัมพันธ์ทางการค้ายังไม่ถือว่าเป็นการเริ่มของสังคม

เนื่องจากสังคมเมื่อก่อขึ้นแล้วย่อมก่อให้เกิดความเสียหายอย่าง ใหญ่หลวงแก่ทรัพย์สินและด้วยความแก่รัฐคู่สังคม โดยเฉพาะรัฐที่ถูกใจตี ก่อนจึงได้มีหลักการที่ยึดถือกันมาช้านานกว่าจะต้องให้คำเตือนแก่ศัตรุก่อน ที่จะทำการใจตี Grotius และ Vattel มีความเห็นว่า การประภาคสังคม เป็นสิ่งจำเป็นที่จะก่อให้เกิดสถานะสังคมขึ้น ถึงกระนั้นความเห็นของนัก นิติศาสตร์เกี่ยวกับการประภาคสังคมก็ยังแตกต่างกันอยู่ อัลฟิองโกต- แซกชัน เห็นว่าสังคมอาจจะเกิดขึ้นได้โดยไม่จำเป็นที่จะต้องประภาค สังคม โดยอ้างว่าการใจตีโดยไม่ประภาคสังคมบ่อมทำให้ผู้ใจตีได้ เปรียบเสมือนการใจตีเกิดขึ้นก่อนทราบได้ว่ามีสังคมโดยไม่จำเป็น ต้องประภาค

ตามประวัติศาสตร์ก่อนสังคมไม่ครั้งที่ 1 ปีปุนเคียใจตีใน เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม ค.ศ. 1894 และใจตีรัสเซียเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 1904 โดยไม่ได้ประภาคสังคมฉะนั้นเพื่อบังปัญหาลังกล่าว อนุสัญญา กรุงเบก ลงวันที่ 18 ตุลาคม 1907 ฉบับที่ 3 เกี่ยวกับการเริ่มต้นสังคม

จึงระบุว่า ผู้เป็นฝ่ายในศัญญาจะไม่เริ่มการต่อสู้ก่อนจะมีการเตือนล่วงหน้า โดยชัดแจ้งเสียก่อน ซึ่งอาจจะเป็นการประกาศสงครามโดยแสดงเหตุผลในการประกาศสงคราม (Declaration of War) หรือในรูปคำขาด (Ultimatum)

การประกาศสงครามเป็นการแสดงเจตนาฝ่ายเดียวอย่างชัดแจ้ง ของรัฐที่เริ่มสงครามไปยังรัฐอีกรัฐหนึ่งก่อนที่จะเริ่มสงคราม เพื่อแจ้งให้ทราบว่าสถานะศัตรูระหว่างรัฐทั้งสองตนดูดและรัฐทั้งสองจะอยู่ในสถานะทางความการประกาศสงครามไม่จำเป็นที่รัฐอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องตอบรับ ถือว่าสถานภาพทางความไม่ได้เกิดขึ้นกันทันทีนับจากประกาศสงคราม

การประกาศสงครามโดยปกติเป็นอำนาจของฝ่ายบริหาร และขณะนี้รัฐธรรมนูญของประเทศไทย ฯ มีความในมันอ้างถึงที่จะให้สภานิติบัญญัติ เห็นชอบควบคุมด้วย เพราะพิจารณาเห็นว่าการทำสงครามมีผลร้ายแรง แก่ชีวิต ทรัพย์สิน และประชาชนมาก จึงต้องให้ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นผู้ควบคุม อนุมัติ มาตรา 35 รัฐธรรมนูญของฝรั่งเศส ค.ศ. 1958 ได้ระบุให้เป็นอำนาจ ของรัฐสภาที่จะอนุญาตให้ฝ่ายบริหารประกาศสงครามได้

รัฐธรรมนูญประเทศไทย พ.ศ. 2517 มาตรา 194 บัญญัติให้เป็น พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะประกาศสงคราม เมื่อได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา นิติให้ความเห็นชอบของรัฐสภาต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของห้องสองสภา ซึ่งต้องประชุมร่วมกันตามมาตรา 165 (3)

การประกาศสงครามอย่างมีเงื่อนไขในรูปคำขาด เป็นการบังคับให้รัฐหนึ่งทำหรือด้วยการทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ภายใต้กำหนดเวลาซึ่งปกติเป็นระยะเวลาสั้นมาก เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วรัฐที่ได้รับคำขาดไม่ปฏิบัติตาม ก็ถือว่าสถานะทางความได้เกิดขึ้น ในคำขาดต้องระบุด้วยว่าจะกระทำการใดมีการปฏิบัติตามเงื่อนไข

เยอรมันเคยยื่นคำขาดเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 1914 ให้เบลเยียมซึ่งขณะนั้นมีสภาพเป็นรัฐเป็นกลางถาวรยอมให้กองทัพเยอรมันผ่าน แต่เบลเยียมปฏิเสธ เพราะเห็นว่าขัดกับหลักความเป็นกลางของตน ตั้งนี้ในวันที่ 4 สิงหาคม 1914 เยอรมันได้ยกทัพบุกเบลเยียม ในสองครั้งใหญ่ที่ 2 วันที่

1 กันยายน 1939 อังกฤษส่งบันทึกไปให้เยอรมันทราบว่าตนจะปฏิบัติตาม พันธะกรณีที่มีกับโปแลนด์ เว้นแต่เยอรมันจะยุติการรุกรานและถอนกองทัพ จากประเทศนั้น เยอรมันไม่ตอบ ต่อมาในวันที่ 3 กันยายน 1939 เวลา 9.00 น. อังกฤษได้ยื่นบันทึกอิกดับเบิลหนิงแจ้งว่าถ้าเยอรมันไม่ตอบภายใน 11.00 น. ของวันนั้นก็ให้ถือว่าสภาวะสองคราฟได้เกิดขึ้นระหว่างประเทศ ห้องสมุด การประทุมสองคราฟตามด้วยป่ายังที่กล่าวมาเป็นรูปปัจจุบันของการประทุม สองคราฟป่ายังมีเงื่อนไขในรูปคำขาด

เมื่อประทุมสองคราฟแล้วคู่สองคราฟก็เริ่มใช้กำลังเข้าโจมตีได้ แต่ มาตรา 2 ของอนุสัญญากรุงเชก ค.ศ. 1907 ฉบับที่ 3 ได้ระบุให้คู่สองคราฟ แจ้งการเกิดสองคราฟไปให้ประเทศเป็นกลางทราบโดยมิชักช้า มีดังนี้จะ ไม่มีผลต่อประเทศเป็นกลางแต่อย่างใด

เป็นที่น่าสังเกตว่าอนุสัญญากรุงเชก ค.ศ. 1907 ใช้บังคับเฉพาะ ก้าวในสัญญาเท่านั้น ฉะนั้นมีปัญหาว่าหากเกิดสองคราฟขึ้นรัฐที่ไม่ได้เป็น ก้าวในอนุสัญญาจะเริ่มสองคราฟขึ้นได้โดยไม่มีการประทุมสองคราฟหรือไม่ หรือในสองคราฟใหญ่ซึ่งมีการผู้รับภัยหลายประเทศ ถ้ามีประเทศเดียวที่ ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญา หรือลงนามแล้วแต่ไม่ได้สัตยบันัน ข้อกำหนดดังกล่าว จะใช้บังคับได้หรือไม่ (หลายประเทศเช่น รัสเซีย ตุรกี และอิตาลีไม่ได้ ให้สัตยบันันอนุสัญญา)

นักนิติศาสตร์บางท่าน เช่น Quadri เห็นว่า การประทุมสองคราฟ ตามอนุสัญญาฉบับที่ 3 กรุงเชก ค.ศ. 1907 เป็นจริริตประเพณีในกฎหมาย ระหว่างประเทศซึ่งรัฐต่าง ๆ ยอมรับนั้นถือปฏิบัติกันมาก่อนจะมีอนุสัญญา กรุงเชก โดยมีมาแต่สมัยกรีก โรมัน และในสมัยกลาง Federic Barberousse ได้ประกาศใน ค.ศ. 1187 และ Charles IV ใน ค.ศ. 1350 Grotius ก็ได้ ยอมรับเช่นเดียวกัน แต่ในระยะก่อนสองคราฟโลกครั้งที่ 1 ได้มีการรับหลาย ครั้ง ซึ่งไม่มีการประทุมสองคราฟ เช่น ทาร์กอยเมริการ์ทำสองคราฟกับอังกฤษ ในปี ค.ศ. 1812 ญี่ปุ่นบุกจีน ในปี ค.ศ. 1894 และใจมีรัสเซีย ในปี ค.ศ. 1904 และก่อนสองคราฟโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นกับจีนอีก ในปี ค.ศ. 1931 โดย ไม่ได้มีการประทุมสองคราฟแต่อย่างใด ในสองคราฟโลกครั้งที่ 2 สามพันธมิตร

ยังคงใช้กฎหมายในการปราบก่อการสังหาร แต่ฝ่ายเยอรมันไม่ยอมปฏิบัติตามโดยทำการรุกรานประเทศต่าง ๆ เช่น เมอร์มันบุกไปแคนาดาในปี ค.ศ. 1939 บุกรัสเซีย ในปี ค.ศ. 1941 โดยมิได้ประกาศสงคราม ญี่ปุ่นและรัสเซียก็เช่นเดียวกันญี่ปุ่นโจมตีเพลิงอาเบอร์ของสหราชอาณาจักรไม่บอกกล่าว ซึ่งเป็นผลให้สหราชอาณาจักรกับญี่ปุ่น รัสเซียบุกพิลแลนด์ในปี ค.ศ. 1939 โดยไม่ได้ประกาศสงครามเช่นเดียวกัน

เมื่อยอมรับว่าอนุสัญญากรุงเชกเป็นแต่เพียงรวมการกระทำต่าง ๆ ที่รัฐต้องปฏิบัติจนถือเป็นเจ้าตัวประเทศในกฎหมายระหว่างประเทศ จะเน้นหลักเกณฑ์ในการปราบก่อการสังหารก่อนเริ่มสังหารจะต้องใช้บังคับแก่รัฐที่แม้ไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญากรุงเชกด้วย รัฐที่ทำสังหารโดยไม่ประกาศถือว่าจะเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ แต่นักนิติศาสตร์ เช่น Strupp หรือ Kunz เห็นว่ารัฐที่ไม่ได้เป็นภาคีในอนุสัญญากรุงเชกไม่มีหน้าที่จะต้องปราบก่อการสังหารตามข้อกำหนดในอนุสัญญากรุงเชก เพราะไม่ได้ผูกพันเป็นภาคีในอนุสัญญา แต่ค่าตอบแทนมุ่งหมายกิจกรรมค่าพิพากษาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1946 ได้นำอนุสัญญากรุงเชกมาใช้บังคับกับรัฐที่ไม่ได้เป็นญี่ปุ่น ญี่ปุ่นเชกโภสโภราเกียด้วย

หลังจากสังหารไมอกครั้งที่ 2 ที่นิਊ约ค การประท้วงตัวของอาชญากรในรูปของสังหาร ญี่กริฟฟ์มักจะไม่ดึงปราบก่อการสังหาร เพราะถือว่าหลักการที่รัฐต้องปราบก่อการสังหาร ซึ่งกำหนดไว้ในอนุสัญญากรุงเชกค่อนข้างจะถ้าสมัย<sup>(1)</sup> เพราะ

1. การไม่ประกาศสังหาร ทำให้ฝ่ายที่ทำการโจรต้องได้เปรียบในทางบุทธศาสตร์

2. การปราบก่อการสังหาร โดยหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศต่าง ๆ ส่วนใหญ่ มองให้สภานิติบัญญัติ ซึ่งการดำเนินการตามขั้นตอนดังกล่าวใช้เวลานาน เป็นเหตุให้คู่สังหารอีกฝ่ายหนึ่งได้รู้ตัวและดำเนินการป้องกันแก้ไข การปราบก่อการสังหารดังกล่าวหมายความว่าหัวรับอาชญากรรม

<sup>(1)</sup>Marie Francois Furet la guerre et le droit, Paris 1979 p.19.

ที่ใช้ในการรับไฟฟ้าอย่างก่อน แล้วในปัจจุบันข่าวดีที่ใช้ในการทำสังคมมาได้รับ การพัฒนาให้มีความหลากหลาย และโฉนดที่ได้ร่วมเริ่ง เช่น หัวรับจรวจคนว่าเคลียร์ ซึ่งบรรยายถึงเป้าหมายของเรามาก ไม่สามารถที่จะให้ศักดิ์สูงให้รู้สังหน้าก่อนได้ ประมุขของรัฐหรือผู้มีอำนาจจะต้องตัดสินใจทันทีในการโฆษณาหรือได้ตอบ

3. การประกาศสังคมไม่ทำให้การทำสังคมเป็นสิ่งที่ชอบด้วย กฎหมาย เพราะหากบัตรสหประชาราชต์ ห้ามรัฐสามารถใช้กำลังในการ ขัดข้อพิพาท

#### ผลของสังคม

สังคมเมื่อเกิดขึ้นย่อมก่อให้เกิดผลกระทบห่วงรัฐและผลเมืองของ รัฐคู่สังคมและรัฐที่ไม่ได้ร่วมในการสังคมโดยทำให้เกิด

1. สภาวะของสังคมเข้าແນະภาวะสันติราษฎร์ห่วงคู่สังคม
2. ก่อให้เกิดสภาวะเป็นกลางของประเทศที่ไม่ได้ร่วมในการ สังคม

3. สนธิสัญญาที่ได้ทำขึ้นก่อนการประกาศสังคมระหว่างคู่ สังคมถันสุดสอง ยกเว้นสัญญาที่ระบุให้ใช้ในเวลาสังคม เช่น อนุสัญญา กรุงเทพฯ ค.ศ. 1907 ว่าด้วยกฎหมายและเจรจาด้านการเมืองและการต่างประเทศในการทำสังคม สนธิสัญญาเกี่ยวกับเด่น เช่น สนธิสัญญายกเด่นหรือสนธิสัญญาที่ระบุ ขัดแย้งว่าให้ดำเนินคดีไปเมื่อว่าจะเกิดสังคมเช่น สนธิสัญญาระหว่างอังกฤษ กับรัสเซีย โดยถกมองกันว่าจะต้องชำระหนี้ต้นแบบว่าจะเกิดสังคม

สำหรับสัญญาหลายฝ่ายระหว่างรัฐคู่สังคมถือว่าระดับการใช้ ชีวิตรากฐานนั้น แต่สำหรับรัฐคู่สังคมกับผู้ที่ไม่ได้ร่วมสังคมตามเดินไป ตามปกติ

#### ผลของสังคมเกี่ยวกับรัฐคู่สังคม

เมื่อเกิดสังคมขึ้น ความสัมพันธ์ของรัฐคู่สังคมซึ่งดำเนินมา ตามปกติก่อนการเกิดสังคมย่อมจะเปลี่ยนแปลงไปคือ

1. ความสัมพันธ์ทางการค้าสัมสุดสอง ซึ่งรวมทั้งงานของกองคุต ตามทางปฏิบัติจนกระทั่งถึงสังคมโลกครั้งที่ 1 เมื่อเกิดสังคมขึ้นผู้แทน

ทางการทุกที่จะถูกเรียกกลับหันที่ หรือเริ่มเดินทางออกจากประเทศของศัตกรัตน์และหลังได้มีการแยกเป็นส่วนผู้แทนทางการทุกทันในดินแดนของประเทศเป็นกลางในสังคาร์มโลกครั้งที่ 2 รัฐคุ้มครองมักจะยอมให้ทุกฝ่ายตรงข้ามกลับประเทศได้ เมื่อทุกของตนได้ออกจากประเทศคุ้มครองแล้ว สังคาร์มโลกครั้งที่ 2 รัฐเชียร์เกย์กักกันทุกเบื้อร์มันและถูกบุนที่จะประจําอยู่ในบุลกาเรียและอังกฤษในปี ค.ศ. 1944 และปล่อยตัวไปเมื่อ ค.ศ. 1954 สำหรับงานของกองทุลในการปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์ของคนในสัญชาติหรือการเก็บรักษาเอกสาร ก็อาจจะฝากให้อู่ญี่ในความคุ้มครองของผู้แทนทางการทุกของประเทศเป็นกลางซึ่งประเทศคุ้มครองอาจจะเลือกให้ประเทศเป็นกลางชาติเดียวที่เป็นผู้คุ้มครองก็ได้ เช่น ในปี ค.ศ. 1911 อิตาลีและตุรกีขอให้เบอร์มันช่วยคุ้มครองให้ หรือรัฐคุ้มครองอาจจะเลือกให้หลายรัฐเข้าคุ้มครอง เช่น ในสังคาร์มกรีก - ตุรกี ในปี ค.ศ. 1897 กรีกมอบให้กองคุ้มครองและรัฐเชียร์เป็นผู้คุ้มครองผลประโยชน์ระหว่างสองคาร์มโลกครั้งที่ 2 สวิตเซอร์แลนด์ได้รับมอบหน้าที่ให้อารักขาผลประโยชน์ของประเทศคุ้มครอง 35 ประเทศ

สำหรับผู้แทนทางการทุก ยังคงได้สิทธิสภาพนอกราชนาด แต่โดยทั่วไปจะกระทำการได้ก็โดยได้รับความช่วยเหลือจากผู้แทนของประเทศที่เป็นกลางที่เข้ามาคุ้มครองผลประโยชน์แม้แต่สถานทุกที่จะต้องถูกปิด และฝากไว้ให้อู่ญี่ในความคุ้มครองของประเทศเป็นกลางที่คุ้มครอง

2. ทรัพย์สินของรัฐคุ้มครองที่มีอยู่ในดินแดนจะถูกรับ นอกจากสถานทุก

3. รัฐคุ้มครองมีสิทธิจะขับไล่ คนในสัญชาติของศัตกรูออกนอกประเทศ

4. ชนชั้นสัญญา 2 ฝ่ายระหว่างรัฐคุ้มครองที่ได้ทำไว้ก่อนการประกาศสังคาร์มสันตุต่อง ยกเว้นสัญญาที่ระบุหรือมีวัตถุประสงค์ให้นำมาใช้ในเวลาสังคาร์มหรือในสัญญาได้ระบุให้มีการปฏิบัติตามสัญญาแม้ว่าจะเกิดสังคาร์ม หรือสัญญาเกี่ยวกับดินแดน

สำหรับสัญญาหลายฝ่าย ผลงานสัญญาระหว่างรัฐคุ้มครองที่อ่วงค์ใช้ชั่วคราว

## ผลของสังค์ความต่อบุคคล สัญชาติของคู่สังค์ความ

สังค์ความต่อบุคคลสัญชาติของคู่สังค์ความ แต่เดิมเมื่อเกิดสังค์ความต่อบุคคลสัญชาติของคู่สังค์ความอาจจะอาศัยอยู่ต่อไปอย่างอิสระในดินแดนของศัตรู ซึ่งรัฐศัตรูยินยอม อาทิเช่น ฝรั่งเศสปฏิบัติในปี ก.ศ. 1756 หรือโดยได้รับสิทธิจากสนธิสัญญา เช่น สนธิสัญญาฝรั่งเศส - อังกฤษ ในปี ก.ศ. 1794 แต่ต่อมาการปฏิบัติได้เปลี่ยนไป เมื่อเกิดสังค์ความขึ้นรัฐคู่สังค์ความอาจจะขับบุคคลในสัญชาติของคู่สังค์ความเป็นเชลย หรือขับให้ออกนอกประเทศระหว่างสังค์ความโดยครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ปรากฏว่ารัฐคู่สังค์ความใช้วิธีกักกันบุคคลในสัญชาติของคู่สังค์ความไว้ในค่ายกักกัน ระหว่าง ก.ศ. 1939-1940 ฝรั่งเศสกักกันคนสัญชาติศัตรูประมาณ 15,000 คน อเมริกา 12,071 ใน ก.ศ. 1942 คาดว่า 25,000 คน

ในปี ก.ศ. 1945 คณะกรรมการอาชาระหว่างประเทศได้ร่างข้อกำหนดเกี่ยวกับคุ้มครองพลเรือนในเวลาสังค์ความซึ่งร่างนี้ได้รับความเห็นชอบจากการประชุมภาคสากลที่กรุงสต็อกโฮล์ม ในปี ก.ศ. 1948 และได้นำหลักการดังกล่าวไปเป็นหลักในการห้ามนุสัญญาเจนัว เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 1949 โดยมีรัฐ 135 ประเทศเป็นภาคีในสนธิสัญญา สนธิสัญญาฉบับนี้ได้ระบุให้บุคคลสัญชาติของรัฐคู่สังค์ความมีสิทธิเมื่อเกิดสังค์ความขอออกไปจากดินแดนของรัฐศัตรูได้ ถ้าการเดินทางนั้นไม่กระทบกระทั่นผลประโยชน์ของรัฐ และถ้ารัฐศัตรูปฏิเสธไม่ยอมอนุญาตให้ออกนอกประเทศผู้ขอสิทธินั่นคือต้องสูญเสียได้ พลเมืองของรัฐคู่สังค์ความถูกบังคับให้ทำงานได้เพียงเท่าที่บุคคลของรัฐนั้นถูกบังคับจะถูกกักกันด้วยได้ก็ต่อเมื่อความปลอดภัยของรัฐบังคับให้ต้องทำเช่นนั้น ผู้ถูกกักกันมีสิทธิที่จะนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลได้ และจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างดีในด้านอาหารการแต่งกาย การรักษาพยาบาล การประกอบกิจกรรมทางศาสนา จะทรงมานร่างกายผู้ถูกกักกันไม่ได้ นอกเหนือนั้นยังกำหนดให้พลเรือนเหล่านี้ได้รับการเคารพในด้านบุคคล เกียรติศักดิ์ ความเชื่อในทางศาสนา และสิทธิในครอบครัว

ก่อนเกิดอนุสัญญาเจนัว ก.ศ. 1949 สิทธิของบุคคลสัญชาติรัฐคู่สังค์ความในการพ้องร้องคดีไม่ได้รับการคุ้มครอง ได้มีความคิดเห็นของ

นักกฎหมายแยกต่างกัน ความคิดเห็นของนักนิติศาสตร์ภาคพื้นยุโรป เช่น J.J.Rousseau เห็นว่าสังคมเป็นความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ "ไม่ใช่ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ฉะนั้นบุคคลของรัฐคู่สังคมไม่ควรจะได้รับการถูก ration สิทธิ์ นักนิติศาสตร์ฝ่ายอังกฤษ - อเมริกา มีความเห็นตรงกันข้าม โดยที่อ่าวสังคมมิได้เป็นการต่อสู้ระหว่างรัฐเท่านั้นแต่ส่งต่อไปยังประชาชนของรัฐคู่ตัวทั้งสอง แม้ว่าอนุสัญญากรุงเทพมหานครที่ 4 ค.ศ. 1907 เกี่ยวกับกฎหมายและประเพณีในการทำสังคมทางบกมาตรา 23-๒ จะระบุห้ามมิให้รัฐคู่สังคมประภาคัยกันเลิก งดหรือไม่รับรู้สิทธิ์ของบุคคลสัญชาติรัฐคู่สังคม ในทางศาต แต่หลายประเทศโดยเฉพาะประเทศอังกฤษก็ไม่อนุรับปฏิบัติโดยปฏิเสธไม่ให้สิทธิ์การฟ้องร้องต่อศาลแก่ชนชาติคู่ตูนออกจากในกรณีที่ถูกกล่าวหาเท่านั้น

#### ผลของสังคมตามเกี่ยวกับทรัพย์สินรัฐคู่สังคมในดินแดนของรัฐคู่ตัว

แต่ก่อนนั้นเมื่อเกิดสังคม รัฐมีสิทธิ์รับทรัพย์สินไม่ว่าของบุคคลหรือของรัฐคู่ตัว ต่อมาในศตวรรษที่ 18, 19 ความคิดเห็นได้เปลี่ยนแปลงไป โดยที่อ่าวรัฐคู่ตัวมีสิทธิ์รับทรัพย์สินเฉพาะของรัฐคู่สังคมเท่านั้น ทรัพย์สินของบุคคลชาติคู่ตัวจะต้องไม่ถูกรับ แต่จะยึดรัพย์สินนั้นไว้ได้ ถ้าหากรับหรือขายทรัพย์สินนั้นไปก็จะต้องชดใช้ค่าเสียหายให้แก่เจ้าของ

ในระหว่างสังคมโลกครั้งที่ 1-2 รัฐคู่สังคมไม่ได้เคราะห์ กฎหมายที่ตั้งก่อตัวโดยทำการรับทรัพย์สินของบุคคลชาติคู่ตัวและขายทรัพย์ไปก็มี ตัญญานิพากพวนที่ 10 ถมภาพันธ์ ค.ศ. 1947 ได้บังคับให้รัฐที่แพ้สังคมคืนทรัพย์สินที่บีดไว้ทั้งหมด หรือจ่ายค่าเสียหายให้นอกบุคคลสัญชาติคู่ตัวผู้ชนะสังคม

เกี่ยวกับการค้า ก่อน ค.ศ. 1914 นักนิติศาสตร์ของโกล - แซกซัน มีความเห็นว่าการห้ามการค้าขายกับคู่ตัวเมื่อเกิดสังคมเป็นหลักการในกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งนักนิติศาสตร์ภาคพื้นยุโรปไม่เห็นด้วย แต่ยอมรับว่ารัฐมีอำนาจที่จะออกกฎหมายห้ามการค้าขายกับคู่ตัวได้ โดยหลักปฏิบัติสังคมมีผลให้การคิดต่อทางการค้าระหว่างคนในสัญชาติของคู่สังคม

จะดูดหุค่องระหว่างสองครามโลกครั้งที่ 1-2 รัฐคุ่ส่งครามทุกรัฐได้ห้ามการติดต่อการค้าหรือเครมรูกิจกับรัฐหรือชนชาติตัวๆ และบางครั้งรวมไปถึงทุกคนที่อาจเป็นภัยในรัฐตัวๆ หรือรัฐที่ถูกครอบครองโดยศัตรูโดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ ฝรั่งเศสได้ออกพระราชบัญญัติ 1 กันยายน 1939 ห้ามการค้าขายกับศัตรูและบุคคลไม่ว่าสัญชาติใด ๆ ในดินแดนของศัตรู หรือดินแดนที่ศัตรูยึดครอง อังกฤษและอเมริกาได้ออกกฎหมายห้ามการค้าขายกับศัตรูในท่านของเจ้าของคล้ายคลึงกันใน Trading with the enemy Act 5 September 1939 และ Trading with the enemy Act 18 December 1941 สัญญาการค้าที่ได้ทำขึ้นภายหลังการประกาศสองครามถือว่าไม่มีผลสำหรับข้อผูกพันที่ทำขึ้นก่อนเกิดสองครามจะถูกกว้างไว้ช้ากว่าจนกว่าจะเลิกสองคราม แต่ถ้าหากว่าตามสัญญาต้องมีการปฏิบัติกันในระหว่างสองครามสัญญานั้นถือว่าถูกยกเลิก ในระหว่างสองครามโลกครั้งที่ 1-2 รัฐคุ่ส่งครามก็ได้ประกาศยกเลิกสัญญาการค้าต่าง ๆ

### ดินแดนที่ทำสองคราม

ดินแดนที่ทำสองคราม หมายถึง ดินแดนที่เมื่อเกิดสองครามขึ้นอาจจะเป็นดินแดนที่มีการสู้รบหรือถูกโจมตีได้

นักนิติศาสตร์อังกฤษ Oppenheim ได้แบ่งแยกดินแดนที่ทำสองครามไว้ 2 ลักษณะ คือ ดินแดนที่คุ่ส่งครามระหว่างการสองคราม และกระทำการต่อสู้กัน (The region of war) และดินแดนที่มีการรบกัน (Theatre of War) ดินแดนที่คุ่ส่งครามระหว่างการสองครามย่อมมีความหมายกว้างขวางกว่า ดินแดนที่มีการรบกัน อาทิเช่น ในสองครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่น ดินแดน Region of War หมายรวมถึงดินแดนญี่ปุ่นและจีน แต่ดินแดนที่มีการรบกัน (Theatre of War) อยู่ที่ประเทศจีน ในสองครามโลกครั้งที่ 1-2 ซึ่งประเทศเกื้อหน้าให้โลกเข้าร่วมสองครามด้วยการทำให้ The region or War และ Theater of War มีความหมายที่ล้ายกันมากขึ้น ตามปกติรัฐเมืองแม่เข้าสองคราม ดินแดนอาณาเขตหรือดินแดนได้อารักษา ต้องถือว่าเป็นดินแดนที่ทำสองคราม ด้วยนอกเสียจากว่าฝ่ายรัฐตัวจะไม่ถือว่าเป็นดินแดนที่ทำสองคราม เช่น อิตาลี เมื่อทำสองครามกับครุกีน ค.ศ. 1911-1912 ไม่ถือว่าอิตาลีเป็น

ประเทศราชของตุรกีเป็นดินแดนที่ทำสังคրาม ดินแดนภายใต้ปกครองของหมายรัฐร่วมกัน (Condominium) ก็อว่าเป็นดินแดนที่ทำสังครามด้วย ถ้ารัฐที่ปกครองเข้าทำสังคราม อังกฤษ - อิอิปต์ เทบปกครองชุดด้านร่วมกัน โดยสมิสัญญาลงวันที่ 19 พฤษภาคม ค.ศ. 1899 ภายหลังสังครามโลกครั้งที่ 1 อาณาจักรของเยอรมันบางแห่งได้ยกฝ่ายพันธมิตรปกครองในรูปของ Condominium และภายหลังสังครามโลกครั้งที่ 2 อาณาจักรบางแห่งของอิตาลีได้ยกสันพันธมิตรปกครองในรูป Condominium เช่นกัน แต่เมื่อดินแดนของรัฐคู่สังครามที่ยกกำหนดโดยสมิสัญญาให้เป็นกลางตลอดไป หรือข้าราชการ ไทยไม่ได้ถือเป็นดินแดนที่ทำสังคราม เช่น ครองสุเอซ โดยอนุสัญญาค่อนด้วยในปี 29 ตุลาคม 1888 เกาะ Aalan ดินแดนพิณแคนด์ โดยสัญญาปารีส 20 ตุลาคม 1921 เกาะ Ionian โดยสมิสัญญากรุงดอนดอน 14 พฤษภาคม 1863 ช่องแคบ Magellan ชนิสัญญาระหว่างอาณานิคม และรัฐ 23 กรกฎาคม 1881 ดินแดนพรอมดันระหว่างสหเคน-นอร์เวย์ อนุสัญญาสต็อกโคน 26 ตุลาคม 1905 นาการอาฟริกัน Bamu ประกาศ ฟรังเศส-เบลเยียม 23 ธันวาคม 1908 มุลเษ่านักวารีกันเกิดขึ้นโดยสัญญา ลากรัง 11 ถุนภาันธ์ 1929 ดินแดนเหล่านี้ถือว่าเป็นดินแดนเป็นกลาง ห้ามทำสังคราม แม้ว่าจะอยู่ในดินแดนของรัฐคู่สังครามก็ตาม สำหรับประเทศไทยเป็นกลางย้อมอยู่พอกดินแดนที่ทำสังครามแต่ตามประวัติศาสตร์ ปรากฏว่าบางครั้งมีการทำสังครามกันในดินแดนของประเทศไทยเป็นกลาง เช่น สังครามระหว่างรัฐเชีย - ญี่ปุ่น ปี ค.ศ. 1903-1905 ซึ่งทำกันในแม่น้ำเจ้าพระยาและหากถึงการบรรหะระหว่างเยอรมัน - ฝ่ายพันธมิตร ระหว่าง ค.ศ. 1916-1917 ที่กระทำในกรีกซึ่งเป็นประเทศไทยเป็นกลาง

### สังครามทางบก

กฎหมายในการทำสังครามทางบกได้กำหนดอยู่ในอนุสัญญา กรุงเซกอนบันที่ 4 ค.ศ. 1907 เรียกว่า กฎหมายและจารีตประเพณี การทำสังครามทางบกซึ่งมีรากฐานและหลักเกณฑ์มาจากอนุสัญญาเกี่ยวกับกฎหมายการทำสังครามทางบกกรุงເเอกสาร วันที่ 29 กรกฎาคม ค.ศ. 1899

## กองทัพคู่สังคม

การต่อสู้ระหว่างคู่สังคมเป็นการต่อสู้ระหว่างกองทัพของคู่สังคม คือ บก เรือ อากาศ กองทัพท่านั้นที่จะมีสิทธิ์ทำการรบ ในกองทัพอาจจะประกอบด้วยบุคคล 2 ประชบท คือ ผู้ทำการรบ Combatant และผู้ไม่ได้ทำการรบ Non-Combatant ผู้ที่ทำการรบอาจจะเป็นทหารเกณฑ์ ของรัฐหรือของอาณาจักรหรือหัวการอาสาสมัคร ไม่ว่าจะมีเชื้อชาติอย่างใด ก็ตาม ซึ่งกระทำการรบอย่างแท้จริง ส่วนผู้ที่ไม่ได้ทำการรบ เช่นแพทย์ทหาร ผู้ส่งเสียงถือว่ารวมอยู่ในกองทัพด้วย นอกจากนั้นยังมีบุคคลธรรมด้าที่ไม่ได้ร่วมในกองทัพ แต่เป็นผู้ติดตามกองทัพ และไม่มีสิทธิ์ที่จะทำการต่อสู้ เช่น ภูต หรือผุ้สื่อข่าว ก็ถือว่ารวมอยู่ในกองทัพด้วยโดยทางอ้อม บุคคล จำพวกนี้ไม่มีสิทธิ์ที่จะทำการต่อสู้แต่ถ้าหากถูกจับ ตามอนุสัญญากรุงเทพฯ กำหนดให้มีสิทธิ์จะได้รับการปฏิบัติในฐานะเชลยศึก เมื่อนผู้ทำการต่อสู้ เช่นกัน

ผู้ที่ทำการรบเท่านั้นที่มีสิทธิ์ทำการต่อสู้ สำหรับเอกสารนี้ถ้าหาก ไปทำการต่อสู้ก็ต้องถูกลงโทษ ในสมัยก่อนเมื่อเกิดสงคราม การแบ่ง แยกระหว่างผู้ทำการรบและพลเรือนไม่ชัดเจน เพราเวรูเลิก ๆ ไม่มีกอง ทหารที่มีกำลังเพียงพอ จึงต้องอาศัยประชาชน โดยถือว่าประชาชนที่อยู่บ้าน อาชญากรรมเข้าทำการรบ แต่ในปัจจุบันสภาพการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป การแบ่ง แยกระหว่างผู้ทำการรบและพลเรือนเป็นไปโดยชัดเจน

มีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่ขึ้นอาชญาตต่อสู้ เมื่อกองทัพของศัตรู รุกไกล์เว้นมา (Levée en Masse) จะถือว่าประชาชนเหล่านั้นได้รับการปฏิบัติ ในการณ์ที่ถูกจับกุม เช่นผู้ที่ทำการรบโดยชอบหรือไม่ อนุสันธิสัญญากรุงเทพฯ ฉบับที่ 4 ค.ศ. 1907 ได้ระบุให้สิทธิบุคคลเหล่านี้เหมือนคู่สังคม ถ้า

1. ถืออาชญาตโดยเปิดเผย และ
2. ปฏิบัติการรบตามกฎหมาย และ Jarvis ประเพณีในการทำ สังคม

เมื่อถูกจับก็จะได้รับการปฏิบัติเย็บเชลยศึก ซึ่งตรงกับข้อกำหนด ในอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949

เป็นที่น่าสังเกตว่าความอนุสัญญาดังกล่าว คุ้มครองเฉพาะกรณีที่ประชาชนจับอาวุธขึ้นตู้เมื่อกรุงเทพมหานครเข้ามา แต่ถ้าเป็นกรณีที่ประชาชนจับอาวุธขึ้นต่อศัตรูที่ได้ยึดครองประเทศไทยไว้แล้ว ในกรณีนี้อนุสัญญากรุงเทพไม่ได้กล่าวถึง เมื่อ ค.ศ. 1914 ประชาชนชาวเบลเยียมที่จับอาวุธต่อศัตรูเมื่อเยอรมันยึดครองเบลเยียมได้ถูกฆ่าตายอย่างหารือมากmany

สำหรับกองอาสารักชาตินั้นหรือกองอาสาสมัคร รวมทั้งขบวนการได้เดินซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในกองทัพจะได้รับสิทธิเหมือนทหารของคุ้มครอง หรือไม่อนุสัญญากรุงเทพได้ยอมรับให้สิทธิดังกล่าวถ้าหากกองทหารนั้นมี

1. หัวหน้ารับผิดชอบ
2. มีเครื่องหมายชัดแจ้งเห็นได้ไกล
3. ถืออาวุธโดยเปิดเผย
4. ปฏิบัติตามกฎหมายและจริยธรรมเพื่อในการทำสังคม

ในระหว่างสองครั้ง โอลิมปิกครั้งที่ 2 ได้มีกองอาสาสมัครที่ทำการต่อต้านการยึดครองของเยอรมันในฝรั่งเศส ซึ่งเยอรมันไม่ยอมรับให้สิทธิเหมือนคุ้มครอง เพราะเยอรมันถือว่ากรณีหัวหน้ารับผิดชอบบ่อยกว่าไม่พอ แต่รัฐบาลต้องรับรองหรืออนุญาตของกำลังดังกล่าวด้วย สัญญาสองฉบับก็ที่เยอรมันทำกับฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1940 ให้ระบุห้ามมิให้รัฐบาลฝรั่งเศสอนุญาต หรือรับรองแก่กองอาสาสมัคร โดยถือว่าผู้ทำการต่อต้านเป็นอาชญากร จะนั้นเยอรมันจึงไม่ต้องเครียดพิธีของคุ้มครอง ปรากฏว่าเยอรมันได้สังหารสมาชิกของกองอาสาสมัครไปเป็นจำนวนมาก

### กฎหมายในการตั้งรับ

สองครั้งเมื่อเกิดขึ้น รัฐคุ้มครองที่ต้องพยายามใช้อาวุธทุกชนิดที่จะทำลายตัวเองหรือและทำร้ายคนของรัฐศัตรูให้มากที่สุด ซึ่งการใช้อาวุธร้ายแรงบางชนิดต้องต่อต่อสาธารณะ เมื่อสมัยก่อน รัฐคุ้มครองสามารถใช้วิธีการรับและอาชีวทุกอย่างทำลายตัวเองศัตรู ได้เคยมีการทำให้ยาพิษในสมัยโบราณอย่างมนู (Code of Manu) แต่ก็ไม่มีข้อห้ามหรือกำหนดเกี่ยวกับการใช้อาวุธร้ายแรงเกินจะถือได้ว่า รัฐสามารถจะใช้อาวุธได้

ทุกชนิด เพื่อทำลายศัตรูให้พินาศได้ Grotius กล่าวว่า *Licere in bello quae ad finem sunt necessaria* เนื่องจากอาชญากรรมที่ใช้ในการทำสงครามได้รับการคิดค้นให้ร้ายแรงยิ่งขึ้นเป็นลำดับ ก่อให้เกิดความทารุณให้ครัวเรือนต้องหลังของศัลธรรม เพื่อยุติการใช้อาชญากรรมที่ป่าเถื่อน มาตรา 22 ของอนุสัญญากรุงเทพฯ ฉบับที่ 4 ค.ศ. 1907 จึงได้ระบุว่า ถูกระดับความไม่มีเสรีภาพอันไม่จำกัดในวิธีที่ใช้ในการทำลายศัตรู ก่อนและหลังการประชุมกรุงเทพฯ ค.ศ. 1907 ก็ได้มีการทดลองห้ามการใช้อาชญาชั่นใน การทำสงคราม เช่น

1. การประกาศที่ St.Petersburg วันที่ 11 ธันวาคม ค.ศ. 1868 ห้ามใช้กระสุนระเบิดที่มีน้ำหนักเกินกว่า 400 กรัม

2. ห้ามการใช้กระสุนขยายตัว (dum-dum) ซึ่งทำให้บาดแผลขยายกว้าง โดยประกาศกรุงเทพฯ 29 กรกฎาคม 1899 dum-dum เป็นเชือตัวสุดท้ายในประเทศอินเดียซึ่งอังกฤษผลิตกระสุนชนิดนี้และได้นำไปใช้ในสงครามล่าเมืองขึ้น

3. ห้ามการใช้แก๊สพิษ โดยประกาศกรุงเทพฯฉบับเดียวกัน แก๊สพิษได้เริ่มใช้ครั้งแรกโดยเยอรมัน ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 และฝ่ายสัมพันธมิตรได้ใช้แก๊สพิษเป็นการได้ตอบปั้ง

4. สัญญากรุงจังหวัน 6 กุมภาพันธ์ 1922 และพิธีสาร (Protocol) เจนิว้า 17 มิถุนายน 1925 ก็ได้ห้ามการใช้แก๊สพิษและห้ามใช้เชือโรคในการทำสงคราม พิธีสารฉบับนี้มีสมาชิก 38 ประเทศลงนาม ซึ่งประเทศไทยสมาชิกทั่วไปญี่ปุ่นยอมรับจะปฏิบัติต่อเมื่อฝ่ายตรงข้ามปฏิบัติเช่นเดียวกัน อิตาลีได้ลงมิตรอยู่ด้วยในการทำสงครามกับเอธิโอเปียในปี ค.ศ. 1934-1936 ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศคู่สหภาพไม่ได้ใช้แก๊สพิษหรือเชือโรคในการทำสงครามเลย สมัชชาสหประชาชาติได้ลงมติในปี ค.ศ. 1966 ว่า การห้ามใช้อาชญาเชือโรคเป็นหลักการห้าวไปของกฎหมายระหว่างประเทศที่บังคับแก่ทุกรัฐ ไม่จำเป็นต้องเป็นภาคีของสนธิสัญญาที่ต้องปฏิบัติตาม พิธีสารเจนิว้า ค.ศ. 1925 กำหนดห้าม

ก. การใช้แก๊สสำลัก แก๊สพิษ หรือแก๊สอินไซด์คลอร์เจนฟลูออไรด์ หรือเครื่องมืออื่นที่มีลักษณะอย่างเดียวกันในการทำสงคราม

### ๗. ห้ามการใช้อาชญาคีเรื่องโจรกรรมในการทำสังคม

เมื่อเริ่มสังคมมาโลกครั้งที่ 2 อังกฤษได้เสนอต่อญี่ปุ่นให้เคารพพิธีสารเจนิวีวันบันนี้ ซึ่งญี่ปุ่นไม่ได้เป็นภาคีด้วย สำหรับเยอรมันให้คำมั่นว่า จะปฏิบัติตาม ในสังคมมาโลกครั้งที่ 2 ญี่ปุ่นและฝ่ายสัมพันธมิตรไม่ได้ใช้แก๊สพิษทำสังคมเยอรมัน แต่ญี่ปุ่นได้นำมาใช้ในเวียดนามได้ ผู้แทนญี่ปุ่นได้แต่งตั้งที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติว่ากฏหมายระหว่างประเทศไม่ได้ห้ามการใช้แก๊สพิษในการปราบปรามการจลาจลในประเทศ

ประธานาริบินดินิกสัน ได้แถลงเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม ค.ศ.

1969 ว่า

1. ญี่ปุ่นพร้อมที่จะไม่ใช้อาชญาคี เข็อโรค และจะทำลายที่เมืองญี่ปุ่น
2. ญี่ปุ่นจะไม่ใช้อาชญาคีด้วยความเริ่มต้นก่อน

เขามีความเห็นว่า ถ้าสูงควรจะอนุமัติสัตยาบันพิธีสารเจนิวี 1925 (อเมริกาเพิ่งเข้ามาเป็นภาคีในปี ค.ศ. 1975) แต่เขายังเห็นว่า สาธารณชนญี่ปุ่น และแก๊สนา๊ต้าซึ่งญี่ปุ่นนำมาใช้ในเวียดนามได้ไม่อนุญาตให้ข้อห้ามของพิธีสารเจนิวี ค.ศ. 1925 แต่คณะกรรมการการเมืองขององค์การสหประชาชาติในปี ค.ศ. 1969 มีความเห็นตรงกันข้ามว่า การใช้สารเคมีที่มีผลโดยตรงต่อมนุษย์ ตัวร้าย และพืชต้องห้ามตามพิธีสารเจนิวี ซึ่งสมัชชาสหประชาชาติได้ลงมติเมื่อ 16 ธันวาคม ค.ศ. 1969 เห็นพ้องด้วย และกล่าวว่า การใช้อาชญาคี เข็อโรค ในการทำสังคมเป็นสิ่งที่จะมีผลหลักการกฏหมายระหว่างประเทศ

### ๘. ข้อตกลง Benes 1932 เกี่ยวกับการใช้อาชญาคี

ในระหว่างสังคมมาโลกครั้งที่ 2 ได้มีการใช้อาชญาคีที่มีประสิทธิภาพในการทำลายสูงคือระเบิดปรมาณู ซึ่งอเมริกาได้ทิ้งที่เมืองอิริชนา และนางชาติ ที่ญี่ปุ่น ทำให้ผลเมืองเสียรื้วไปหลายแสนคน นักนิติศาสตร์กล่าวใหญ่มีความเห็นว่า ระเบิดปรมาณูเป็นอาชญาคีที่ขัดต่อหลักการของกฏหมายระหว่างประเทศเพราะ

1. ก่อให้เกิดการเจ็บปวดเกินขนาด

2. กันมันคือการรังสีแผ่นดินไปทั่ว ไม่สามารถทำลายเฉพาะผู้

ทำการรับได้ หลังส่งความก้าวไปมีการพิจารณาที่จะห้ามการใช้ระเบิดปรมายุใน การทำส่งความ แต่ก็ยังไม่มีสันติสัญญาหรือข้อตกลงใด ๆ ก็ตาม คณะกรรมการ พลังงานปرمายุของสหประชาชาติได้เคยร่างแผน Baruch ที่จะห้ามการใช้ ระเบิดปرمายุในการส่งความ แต่แผนการนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะรัสเซีย ปฏิเสธ เนื่องด้วยเกิดมีปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบและทำลายระเบิดที่มีอยู่แล้ว องค์การกากชาติสากลก็ได้เคยร้องขอให้ระงับการใช้ระเบิดปرمายุในการทำ ส่งความเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 1950 องค์การสันติภาพโลกก็ได้ลงมติที่กรุง เทียนนา เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม ค.ศ. 1951 ประมาณการใช้อาชญากรรม ซึ่ง ทำลายชีวิตพลเรือนที่ไม่ได้ทำการสร้างเสียอันมีผลกันมุชยธรรม และสมัชชา สหประชาชาติก็ได้เคยลงมติห้ามลงเดียวกัน

นอกจากนี้เยอรมันยังใช้อาชญากรรม V<sub>1</sub>, V<sub>2</sub> ซึ่งเป็นอาชญากรรมระหว่าง สหกรณ์โลกครั้งที่ 2 อาชญากรรมนี้เพิ่งได้รับการคิดค้นประดิษฐ์ขึ้น โดยผู้ยังไม่ สามารถที่จะควบคุมให้ถูกเป้าหมายได้แน่นอน เมื่อถึงไปอาจจะไปถูกพลเรือน จึงพบว่าด้วยหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ระบุให้กระทำการต่อเป้าหมายทาง ทหารเท่านั้น

6. ข้อตกลงห้ามการใช้บาร์บาร์เบิดทำเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม ค.ศ. 1997 ที่แคนาดา ข้อตกลงฉบับนี้ ระบุห้ามการผลิตมิว่ในครอบครอง การซื้อขายกับ ระเบิดรวมทั้งการทำลายกับระเบิดทั่วโลกภายใน 4 ปี ญี่ปุ่นได้อ้อนย้ายกับ ระเบิดให้หมดล้านภายใน 10 ปี ชาติที่ปฏิเสธการลงนามได้แก่ สหราชอาณาจักร จีน ศรีลังกา อิหร่าน อิรัก ลิเบีย อิริยาบถ อินเดีย ปากีสถาน อิสราเอล เกาหลีเหนือ-ใต้ และเวียดนาม สหราชอาณาจักรและร่วมลงนามข้อตกลงฉบับนี้ หากนานาชาติยอม รับเงื่อนไขในการป้องกันชีวิตรหารสหราชอาณาจักร จำนวน 37,000 คน ในเกาหลีใต้ เพื่อสหราชอาณาจักรได้วางกับระเบิดไว้เป็นจำนวนมากในควบคุมทางการ ให้อบูลัน การคุกคามของเกาหลีเหนือต่อเกาหลีใต้และร่วมลงนามข้อตกลงฉบับนี้ ตั้งแต่ปี 2546 สหราชอาณาจักรได้เลิกใช้บาร์บาร์เบิดทั่วโลก ยกเว้นในควบคุมสหราชอาณาจักรได้ไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของสนธิสัญญาฉบับนี้ด้วย

มาตรา 23 ของอนุสัญญากรุงเทพ เกี่ยวกับกฎหมายและประเพณีใน การทำส่งความทางบกให้ระบุหลักเกณฑ์ในการทำส่งความ อาทิเช่น ห้ามใช้อาชญากรรมพิเศษ ห้ามฆ่าศัตรู ซึ่งลดอาชญากรรมให้มีทางป้องกันตัวเอง ห้ามใช้ ของของศัตรูสันติ ห้ามใช้เครื่องแบบของศัตรู หรือเครื่องแบบของกากชาติ ห้าม บังคับให้คนในสัญชาติของศัตรูช่วยตน ห้ามใช้อาชญากรรมที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวด เก็บชนาตโดยไม่จำเป็น

ซึ่งพอยสรุปได้ว่าอนุสัญญากรุงเทพ มีข้อกำหนด

1. ห้ามการใช้ชีวิตร้าบกวนโดยไม่ได้เป็นผู้ที่ทำการรบยื่อมไม่ถูกฟ้าหรือ
2. ห้ามการกระทำที่หักหลัง ไม่สุจริต ไม่ว่าจะมาค้ามุต

บุคคลใดติดตามไปกับกองทัพโดยมิได้เป็นผู้ที่ทำการรบยื่อมไม่ถูกฟ้าหรือทำร้าย แต่ออาจจะได้รับอันตรายเพื่อการสู้รบได้ อนุสัญญากรุงเทพ นอกจากจะห้ามใช้อาชญาบางชนิดในการทำสังหารยังรับรองวิธีการในการทำสังหาร เช่นการจารกรรม การใช้กลอุบัย และภูตสันดิ

การจารกรรม (Spying) มาตรา 29 ของอนุสัญญากรุงเทพ ได้กล่าวว่าจารกรรมหมายถึง บุคคลกระทำการอย่างลับ ๆ ใช้วิธีหลอกลวง ด่าง ๆ เช่นปลอมแปลงตัวเพื่อรับทราบข่าวสารในบุคคลเรื่องของผู้เป็นฝ่ายในสังคมด้วยเจตนาจะแจ้งแก่ฝ่ายตรงข้าม สนธิสัญญากรุงเทพรับรองการจารกรรมเป็นสิ่งที่กระทำได้ไม่ขัดกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศเป็นธรรมด้วยเอง ใน การทำสังหารที่รัฐถูกสังหารเข้าเป็นจะต้องพยายามทราบข่าวความเคลื่อนไหวของข้าศึกไม่ว่าจะเป็นทางบุคคลศาสตร์ หรือทางการเมือง ก็ตาม แต่ถึงแม้กฎหมายระหว่างประเทศจะยอมรับว่าการจารกรรมเป็นสิ่งกระทำได้ แต่การทำจารกรรมนั้นก็ไม่พ้นผิด เมื่อฝ่ายตรงข้ามจับตัวได้ถ้าหากถูกจับตัวได้ตามกระทำการจารกรรม ผู้ทำการจารกรรมจะถูกลงโทษทันทีไม่ได้ จะต้องมีการสอบสวนและพิพากษาเสียก่อน หากจารชนมิได้ถูกจับขณะกระทำการจารกรรม แต่ถูกจับได้ภายในหลังที่กลับไปกองทัพของตนแล้ว เมื่อถูกจับภายในหลังจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกับศึกเท่านั้น จะย้อนกลับไปเอาความคิดเกี่ยวกับการจารกรรมที่ได้ทำไว้แล้วไม่ได้ ทหารที่ไม่ได้ปลอมตัวเข้าไป ในขณะปฏิบัติการของศัตรูเพื่อสิบทชา่า ไม่ต้องเป็นจารชนหรือบุคคลที่กระทำการโดยเปิดเผย เช่นผู้สังเกตการณ์ในถูกบันคุณหรือในเครื่องบิน ไม่นับเป็นการจารกรรม จารชนเมื่อถูกจับก็จะถูกลงโทษตามกฎหมายภายในของรัฐที่ทำการจับกุม ซึ่งปกติเป็นโทษฐานแรงอาชีวะ ประหารชีวิต รัฐถูกสังหารที่ถูกจารกรรมไม่มีพิทักษ์จะเรียกร้องค่าเสียหายที่ถูกจารกรรมต่อรัฐที่ทำการจารกรรม

การใช้กลอุบัย วิธีการทำสังหารอีกชนิดหนึ่งซึ่งมาตรา 24 อนุสัญญากรุงเทพยอมรับให้ใช้ในการทำสังหารได้คือ การใช้กลอุบัยหลอกลวงรัฐศัตรู เพื่อปุ่งหวังในชัยชนะ เช่นในประวัติศาสตร์ก็มีการใช้ม้าปลอมและให้ทหารเข้าไปอยู่ในเนื้อที่สังหารเมืองกรอบ หรือการใช้เครื่องแบบ

ขาดในขณะพิมพ์ดอก การตั้งชื่อว่าป้อมให้โดยใช้รันส์ลับของศัตรู ก่าวรุคไฟ แสดงที่ตั้งของกองทัพป้อมนับได้ว่าเป็นกลยุบยาที่อาจจะนำมาใช้เพื่อขับขันในการสองครามและเป็นที่ยอมรับในกฎหมายระหว่างประเทศ แต่กลยุบยาที่ใช้ได้ตามอนุสัญญาฉบับนี้ต้องเป็นกลยุบยาที่เหมาะสม กลยุบยาที่ไม่เหมาะสม ไม่ได้รับการรับรองตามอนุสัญญานี้ อนุสัญญาจึงไม่ได้ระบุให้แนบด้วยไปร่วมกับกลยุบยาใดที่ไม่เหมาะสมหรือเหมาะสม นักกฎหมายหลายท่านเห็นว่า กลยุบยาที่ไม่เหมาะสมเป็นกลยุบยาที่มีลักษณะหักหลังไม่รักษาค่าสูด เนื่องจากการใช้ซึ่ง เครื่องหมาย เครื่องแบบของศัตรู การหลอกลวงใช้ซึ่งขาวเสื้อกลับใจนี้

ทุกสันติ ระหว่างดำเนินการสองครามนี้ถูกสองครามอาจจะต้องการเจรจากับศัตรูเพื่อกำหนดเงื่อนไข หรือแลกเปลี่ยนเงื่อนไขในการทำสองคราม หรือบุติสองคราม อนุสัญญากรุงเทพฯ มาตรา 32 ได้บ่อนรับรู้สิทธิของทุกสันติ ซึ่งหมายถึงบุคคลซึ่งรู้ถูกต้องว่าได้ออนุญาตให้ทำการเจรจากับฝ่ายศัตรู ทุกสันติต้องมีทางขาวเป็นเครื่องหมาย อนุสัญญาอนรับสิทธิอันล่วงละเมิด มิได้ของทุกสันติผู้ถือของขาวและถ้ามีผู้เป็นตรและตึกทองจะไม่ถูกฝ่ายศัตรู จับกุมหรือทำร้าย สิทธิล่วงละเมิดมิได้ถังกล่าวจะหมดสิ้นไป ถ้าหากบุคคลที่ได้รับความคุ้มครองได้ถือโอกาสในขณะเจรจาเพื่อมานำเสนอป่าวหรือกระทำการใดอันเป็นการทรยศในการปฏิบัติหน้าที่ในการได้รับการคุ้มครองหมดสิ้น ทุกสันติอาจจะถูกจับกุมลงโทษไทยได้ ยังคง ฝ่ายศัตรูมีสิทธิที่จะปฏิเสธไม่ยอมรับทุกสันติได้

การระดมยิงด้วยปืนใหญ่ อนุสัญญากรุงเทพฯ มีความประทรงจะปะบ่องชีวิตพลเรือนที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสู้รบ มาตรา 25-28 จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการระดมยิงด้วยปืนใหญ่ (Bombardment) ระหว่างการต่อสู้ในพนมารบ การระดมยิงด้วยปืนใหญ่เป็นของธรรมดามิต้องห้ามแต่สำหรับการระดมยิงของสถานะนรนต้องไม่กระทำการต่อเมืองเปิด ซึ่งหมายถึงเมืองที่มีบ้านเมืองสถาบันซึ่งมิได้มีการป้องกัน สำหรับเมืองที่มีการป้องกัน (Defended City) คือเมืองที่มีทหารอยู่บังคับ การระดมยิงกระทำการได้ในเมืองใหญ่ที่ว่า ผู้บัญชาการทหารที่เข้าต้องบอกกล่าวให้ผู้ถูกใจนี้ทราบเดียบก่อนซึ่งโดยปกติที่ต้องแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารหรือฝ่ายปักธงของตนที่จะพึงกระทำการได้ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้เวลาแก่ผู้ที่ถูกใจนี้จะได้อพยพหรือประกาศให้ผลเมืองออกไปจากที่ จะถูกใจนี้ การใจนี้จะต้องมุ่งเฉพาะ

เบิกการทางทหารเท่านั้น สถานที่บางแห่งได้ถูกกำหนดให้รอดพ้นจากการโจมตี ญี่ปุ่นต้องหลบเดียงไม่ระดมยิงสถานที่ทางศาสนา เช่น โบสถ์ ศิลปะและวิทยาศาสตร์ สถานการทุกอย่าง อนุสาวรีย์ โรงพยาบาล ซึ่งเป็นหน้าที่ถูกโญมต้องทำเครื่องหมาย สถานที่เหล่านี้ติดไว้ให้เห็นเล่นชัด และแจ้งให้ฝ่ายระดมยิงทราบ ระหว่างสองครั้งโlogครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ได้มีการระเมิดกรุงเกณฑ์ดังกล่าวซึ่งส่วนใหญ่กระทำโดยเยอรมัน

### เชลยศึก

ทหารข้าศึกที่ถูกจับได้จะต้องตกเป็นเชลยศึก เมื่อสมัยโบราณญี่ปุ่นเป็นเชลยศึกอาจจะถูกฆ่าหรือปฏิบัติอย่างใดแล้วแต่ผู้จับได้จะกระทำซึ่งอาจจะถึง死หรือใช้งานอย่างฐานะเป็นทาส Grotius มีความเห็นว่าเชลยศึกอาจจะถูกกระทำเยี่ยงทาส ต่อมาเมื่อศาสนาริสต์เริ่มมีอิทธิพลทำให้การปฏิบัติต่อเชลยศึกอย่างดีขึ้นได้มีการปล่อยตัวเชลยศึกเมื่อได้รับค่าไถและเริ่มตีอ่าวเชลยศึกเป็นเชลยศึกของรัฐไม่ใช่เชลยศึกของทหารผู้จับได้ ในศตวรรษที่ 18 เกิดมีความคิดว่าการจับเชลยศึกนั้นไม่ใช่เป็นมาตรการปราบปราม แต่เป็นมาตรการป้องกันเท่านั้น เพื่อมิให้เชลยศึกได้หนีไปและกลับมารบในใหม่ ซึ่งเห็นว่าเชลยศึกควรจะได้รับการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม จากความเห็นดังกล่าวทำให้เกิดมีอนุสัญญาหลายฉบับที่วางกรุงเกณฑ์ที่เกี่ยว กับการปฏิบัติต่อเชลยศึก เช่น การประกาศที่ปรัศเซลต์ (เบลเยียม) ในปี ก.ศ. 1874 (มาตรา 23-29) อนุสัญญากรุงเทพฯ 1899 และ 1907 เนื่องจาก อนุสัญญากรุงเทพฯ ยังมีข้อความไม่รัดกุม จึงได้มีการทำอนุสัญญาเกี่ยวกับ การปฏิบัติต่อเชลยศึกที่เจนิวา วันที่ 27 กรกฎาคม 1929 โดยมีรัฐ 47 รัฐ เป็นภาคีในอนุสัญญา แต่ประเทศไทยไม่ได้รับเชิญ จึงถูปูน ไม่ได้ ร่วมเป็นภาคีด้วย ประเทศไทยเหล่านี้อ้างว่าไม่มีตอนไม่ได้เป็นอนุสัญญา ก็ไม่จึงเป็น ท้องที่ห้ามตามข้อกำหนดในอนุสัญญา ซึ่งทำให้เกิดการปฏิบัติตอบแทนจาก รัฐอย่างความอึดผ่ายหนึ่ง ระหว่างสองครั้งโlogครั้งที่ 2 เยอรมันทำการ ระเมิดกรุงในอนุสัญญา 1929 โดยปฏิบัติต่อเชลยศึกของฝ่ายสัมพันธมิตรอย่าง ไร้รั้งมนุษยธรรม เพราะอ้างว่ารัสเซียซึ่งมิได้เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา 1929

ก็ได้ปฏิบัติเชลยศึกของเยอรมันอย่างไรับไม่ทราบพื้นที่ดินของอนุสัญญา 1,321,000 เชลยศึกเยอรมันใน 3,730,000 คนตายหรือหายสาบสูญ เชลยศึกรัตนโกสินทร์โดยใช้รากสามัคคีอยู่ถึง 2,300,000 คน

อนุสัญญาฉบับนี้ว่า 1929 มีข้อบกพร่องหลายอย่างในการคุ้มครองสถานะของเชลยศึก โดยเฉพาะผลของการตัดสินใจที่ใช้บังคับเดพะภาคีของอนุสัญญาเท่านั้น การปฏิบัติของคู่สัมพันธ์ในระหว่างสองครามไม่ยกครั้งที่ 2 เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อเชลยศึก โดยไม่ทราบหากภูมิพลที่ทำหน้าที่ในอนุสัญญา เชนี้ว่า ค.ศ. 1920 เกี่ยวกับการคุ้มครองเชลยศึก ทำให้รัฐต่างๆ 63 รัฐ ได้ร่วมกันร่างอนุสัญญาฉบับนี้เพิ่มอีกนิด รัฐเป็นกลางที่จะเข้าไปให้ความคุ้มครองแก่รัฐคู่สัมพันธ์ ควบคุมช่วยเหลือ และป้องกันเกี่ยวกับเชลยศึกได้มากยิ่งขึ้น ทำหน้าที่มีการส่งเชลยศึกกลับประเทศในทันทีที่สองครามยุติ จากประสบการณ์เมื่อสองครามไม่ยกครั้งที่ 2 ได้มีการหน่วงเหนี่ยวของเชลยศึกไว้เป็นเวลาหนานกว่าจะส่งตัวกลับประเทศและนอกจากนั้นยังทำหน้าที่ให้ออนุสัญญาไม่มีผลใช้บังคับ "ไม่เฉพาะในการเมืองครั้งที่ 2" ระหว่างภาคีแห่งอนุสัญญาเท่านั้น แต่ใช้กับสองครามระหว่างภาคีกับรัฐอื่น เมื่อรัฐอื่นยอมรับปฏิบัติความอนุสัญญาฉบับนี้ว่าจะเป็นสองครามที่มีการประภาพ หรือกรณีพิพาทด้วยอาชญาอย่างอื่นใด และในปี ค.ศ. 1977 รัฐบาลประเทศไทย ต่างๆ 70 ประเทศได้ร่างอนุสัญญาเพิ่มเติมอนุสัญญาฉบับนี้ว่า ค.ศ. 1949 เกี่ยวกับการป้องกันผู้ประสบภัยของสองครามและเชลยศึก ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้ใช้บังคับกับประเทศไทย เพราะยังไม่ได้รับการให้สัตยาบัน

มาตรา 4 ของอนุสัญญาฉบับนี้ ได้กำหนดชนิดของบุคคลซึ่งเมื่อยกขึ้นแล้วก็ต้องได้รับปฏิบัติอย่างเป็นเชลยศึก คือ

1. สมาชิกของกองทัพคู่สัมพันธ์ทั้งสมาชิกของกองอาสารมัคคารักษากาดใหญ่และกองอาสารมัคคาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกองทัพ
2. สมาชิกกองอาสารักษาดินแดนและกองอาสารมัคคาร ทั้งขบวนการติดตามของรัฐคู่สัมพันธ์ที่ได้จัดตั้งอย่างมีระเบียบ ซึ่งรวมทั้งการฝึกอบรมหรือภารกิจทางการเมือง แม้ว่าดินแดนของตนจะถูกยึดครองก็ตาม หากว่าบุคคลเหล่านี้ได้ปฏิบัติความเงื่อนไขดังนี้

- (ก) มีผู้บังคับบัญชาสั่งการรับผิดชอบ
- (ข) มีเครื่องหมายเห็นได้ในระเบียบ
- (ค) ถืออาชญาโดยเปิดเผย

๔. กระทำการรับความกฎหมายและ Jarvis ประเพณีการท่าทางรวม

3. ผู้ตั้งกัดในกองทัพประจำซึ่งมีความสามัคคีต่อรัฐบาล หรือ  
เจ้าหน้าที่ที่มิได้รับการรับรองจากประเทศที่กักกุม (เช่นทหารของรัฐบาล  
พัลท์บินเดอโกล)

4. บุคคลซึ่งร่วมอยู่ แต่มิได้ตั้งกัดอยู่ในกองทัพโดยตรง และมิได้  
เป็นผู้ท่าทางรับ เชน ผู้ถืออาวุธสงคราม กรรมการ ผู้รับเหมาสั่งสมบูรณะ ผู้  
รับผิดชอบต่อสวัสดิการกองทัพ หากว่าบุคคลเหล่านี้ได้รับอนุมัติจากกองทัพ  
ที่ตนร่วมอยู่ โดยกองทัพนั้นออกบัตรประจำตัวให้

5. บรรดาบุคคลประจำเรือรวมทั้งนายเรือ คนนำเร่อง และผู้ฝึกหัด  
งานของเรือพาณิชย์และคนประจำอาภัยานผลเรือนของภาคคุ้มพิพาท ถ้า  
มิได้รับการปฏิบัติที่ดีกว่าโดยบทบัญญัติอันของกฎหมายระหว่างประเทศ

6. พลเรือนในอาณาเขตที่มิได้ถูกยึดครอง เมื่อกองทหารศัตรู  
เข้ามาในกลังได้สมควรใช้จับอาชญาตต่อต้านโดยไม่มีความสามารถกันเข้าเป็นหน่วย  
กองทหารประจำ หากว่าบุคคลเหล่านี้ถืออาชญาโดยเปิดเผย และเคราะห์ต่อ<sup>1</sup>  
กฎหมายและ Jarvis ประเพณีของการท่าทางรวม

7. บุคคลซึ่งประจำเป็นกลางหรือประจำที่ไม่ใช่กฎหมายได้รับ<sup>2</sup>  
เข้ามาในดินแดนของตนและบุคคลเหล่านี้จะต้องถูกกักตัวไว้ตามบทบัญญัติ  
กฎหมายระหว่างประเทศ

8. บุคคลที่ตั้งกัดอยู่ หรือเคยตั้งกัดอยู่ในกองทัพของประเทศที่  
ถูกยึดครองหากว่าประเทศที่ยึดครองเห็นว่าเข้าเป็นที่จะต้องกักกัน

เนื่องจากการกักกันเชลยศึกไม่ใช่เป็นการปราบปรามหรือเป็น  
การลงโทษทางอาญา แต่เป็นการเน้นมาตรการบังคับเก่านั้น อนุสัญญา  
เจนีวาจึงวางหลักการเพื่อป้องกันมิให้มีการปฏิบัติต่อเชลยศึกอย่างโหดร้าย  
ປ้าเตือนโดยมอบให้เป็นหน้าที่ของรัฐผู้จับกุมเชลยศึกเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่ง  
ตามปกติเป็นนายทหารของค่ายกักกัน ซึ่งจะต้องปฏิบัติต่อเชลยศึกด้วย

หลักเกณฑ์ที่กำหนดในอนุสัญญาภายใต้ความตกลงของรัฐบาล ตามข้อบังคับของอนุสัญญาเจนิวา เซลย์ศึกไม่สามารถจะสะสิทธิ์ได้รับการคุ้มครองจากอนุสัญญาได้ หรือรัฐคุ้มครองไม่มีอำนาจที่จะทำข้อตกลงพิเศษ ยกเว้น การปฏิบัติตามอนุสัญญาได้ (ในระหว่างส่วนรวมโลกครั้งที่ 2 ฝรั่งเศสเคยเสนอที่จะเพดอยเซลย์ศึกเยอรมันภายใน 1 ปี ถ้าหากเซลย์ศึกเหล่านี้ยอมทำงานให้ รัฐบาลเยอรมันและรัฐบาลฝรั่งเศสได้เคยร่วมอนุสัญญาเจนิวา ดิทริเซลย์ศึกฝรั่งเศสซึ่งจัดกับหลักการในอนุสัญญาเจนิวา ค.ศ. 1929) อนุสัญญาเจนิวาว่ากับเซลย์ศึกมี 143 มาตรา ภาคผนวก 5 ฉบับ กล่าวถึง การคุ้มครองโดยทั่วไปแก่เซลย์ศึก การกักกัน การจับกุม คุนชั่ง และการปฏิบัติเรื่องอาหาร เครื่องดื่ม พืช การรักษาพยาบาล

อนุสัญญาเจนิวา ค.ศ. 1949 ฉบับที่ 3 ว่าด้วยการปฏิบัติต่อเซลย์ศึก ได้ให้ความคุ้มครองแก่เซลย์ศึกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

#### 1. สถานที่กักขัง

- ก. ที่กักขังเซลย์ศึกจะต้องห่างจากบริเวณที่มีการสู้รบทรึจะใช้ เชลยศึกเป็นโล่กำบังไม่ได้
- ข. ค่ายเชลยศึกต้องเหมาะสมกับสภาพ มีที่นอนกับให้ด้วย
- ค. ต้องดีพอเพื่อมั่นทั้งสภาพที่พักของทหารของรัฐผู้จับกุม ซึ่ง ตั้งมั่นอยู่ในแดนนั้น มีห้องพักสำหรับผู้หญิงต่างหาก

#### 2. การให้อาหาร

ต้องเพียงพอและเป็นอาหารที่เชลยศึกเคยรับประทานในประเทศ ของตน

#### 3. การใช้ทำงาน

เชลยศึกต้องได้รับค่าตอบแทนจากการที่ทำ อนึ่งงานที่ทำต้อง ไม่ใช่งานที่เกี่ยวกับงานทหาร เช่น สร้างป้อมค่ายหรือผลิตอาวุธ และงาน ต้องไม่เป็นงานอันตราย เช่น บุตเตอร์ในเหมืองแร่ระยะเวลาการทำงานต้อง เป็นไปตามก.m. แรงงานของรัฐที่ควบคุม

#### 4. การรักษาพยาบาล

ถ้าเซลย์ศึกเจ็บป่วยจะต้องได้รับการรักษาพยาบาลและต้องได้

## รับการตรวจศูนย์ภาพเดือนละ 1 ครั้ง

### ๖. สิทธิอื่น ๆ

เชลบศึกมีสิทธิคิดต่อกับครอบครัวของคนที่ถูกจับกุมหรือมาถึงค่ายเชลบศึกไม่เกิน 1 สัปดาห์ ส่งจดหมายได้เดือนละไม่น้อยกว่า 2 ฉบับ "ไปรษณีย์บัตรไม่น้อยกว่าเดือนละ 4 ฉบับ และส่งโทรศัพท์มือถือเป็น

### ๗. การคุ้มครองสิทธิของเชลบศึก

เชลบศึกสามารถส่งตัวแทนเพื่อคิดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมหรือคณะกรรมการภาคราชสากลให้ปฏิบัติตามอนุสัญญาเจนิวาว่ากับเชลบศึก นอกจากนี้เมื่อกระทำการใดก็จะต้องมีการพิจารณาคดีในศาล มีสิทธิอุทธรณ์ มีหมายแก้ค่างเข่นเดียวกับทหารของรัฐนั้น

ความผิดของเชลบศึก แยกออกเป็นความผิดทางอาญาและทางวินัย

ความผิดทางอาญา เป็นความผิดที่จะมีกฎหมายระหว่างประเทศ หรือกฎหมายอาญาของรัฐผู้กักกัน ซึ่งอาจถูกลงโทษถึงประหารชีวิต

ความผิดทางวินัย เป็นการทำผิดกฎหมายข้อบังคับและค่าสั่งอันใช้ในกองทัพของประเทศไทยที่จับกุม เป็นความผิดเล็กน้อย ซึ่งจะลงโทษได้เพียง

#### ก. โทษปรับ

ข. จดเอกสารธิบานอย่าง

ค. ทำงานออกแรงวันละไม่เกิน 2 ช.ม.

#### ก. คุมขั้ง

โทษทางวินัยจะลงโทษอย่างไรเมื่อยุติธรรมทารุณหรือเป็นอันตรายต่องามัยของเชลบศึกไม่ได้ เช่น การเมียนตี ให้อดอาหาร หรือจ้ำคูกในห้องมีด การพิจารณาคดีอาญาจะต้องพิจารณาในศาลเดียวกับการพิจารณาความผิดของทหารของรัฐผู้กักกัน

ถ้าเชลบศึกหนี จะลงโทษให้แต่เป็นความผิดทางวินัย ถ้าการหนีไม่ทำร้ายผู้ใด เชลบศึกที่หนีไปได้พ้นจากดินแดนของรัฐที่กักกันหรือรัฐพันธมิตรของรัฐผู้กักกัน หรือดินแดนที่รัฐผู้กักกันมีอำนาจครอบครองอยู่ เมื่อถูกจับภายในหลังจะไม่ถูกลงโทษ ในการติดตามผู้หนีผู้ติดตามจะใช้อาวุธได้ ก็ต่อเมื่อจำเป็นและต้องมีการเดือนก่อน

## การสั่นสุดความเป็นเหลือศึก

เหลือศึกอาจพันธนาการความเป็นเหลือศึกด้วยเหตุ

1. ส่งตัวเหลือศึกที่นาดเจ็บกลับประเทศไทยหรือประเทศไทยเป็นกลาง
2. การสู้รบบุติลง
3. เหลือศึกหลบหนีไปได้
4. ตาย

## การปฏิบัติต่อผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วย

การปฏิบัติต่อเหลือศึกตามกฎหมายที่ตั้งก่อสำราญมาแล้วให้เฉพาะเหลือศึกที่มีสุขภาพสมบูรณ์ สำหรับเหลือศึกที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บได้มีอนุสัญญาคุ้มครองเป็นพิเศษ ครั้งก่อนการปฏิบัติต่อผู้เจ็บป่วยและบาดเจ็บจะถูกกำหนดโดยข้อตกลงพิเศษระหว่างแม่ทัพของคู่สัมภารามซึ่งกำหนดตามความเห็นชอบของตน ในระหว่างทำสงครามภายหลังสองคราวอิตาลีโดยเฉพาะการรบอย่างโหดร้ายที่ Solferino (24 มิถุนายน 1859) ชาวสวิสเซอร์แลนด์ Henri Dunant และ Gustave Moynier ได้เรียกร้องให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองผู้เจ็บป่วยและบาดเจ็บเป็นพิเศษในปี ค.ศ.1864 ได้เกิดมิชนธิสัญญาคุ้มครองผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยลงนามโดยรัฐต่าง ๆ 12 รัฐ ที่เจนีวา เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 1864 และได้มีการทำอนุสัญญาทำงานนี้อีกเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมฉบับแรกให้มีความสมบูรณ์ วันที่ 6 กรกฎาคม 1906 ที่กรุงเจนีวา วันที่ 27 กรกฎาคม 1929 และวันที่ 12 สิงหาคม 1949 ที่เจนีวา

อนุสัญญาระบุให้คู่สัมภารามต้องรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยและบาดเจ็บอย่างมีมนุษยธรรมโดยไม่คำนึงถึงสัญชาติ เชื้อชาติ เพศ ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง ผู้เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บอย่างร้ายแรงรักษาให้หายไม่ได้ หรืออาจจะรักษาให้หายได้ แต่สุขภาพทางจิตและร่างกายทรุดโทรมเป็นอย่างมากจะต้องถูกส่งกลับประเทศไทย แม้ในขณะมีการสองคราม ห่วงผู้ได้รับบาดเจ็บหรือป่วยอย่างร้ายแรงแต่อาจหายได้อาจจะถูกส่งไปพักรักษาตัวในประเทศไทยเป็นกลาง สำหรับผู้ที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บไม่ร้ายแรงสามารถที่จะรับได้อาจจะถูกกักกันไว้ในฐานะเหลือศึก หรือกักกันในประเทศไทยเป็น

กลาง ด้วยรัฐบาลเป็นต้องทึ่งบุคคลผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยให้ได้รับการดูแลต่อไป รัฐคู่สหภาพต้องไม่ทำอันตรายหน่วยอาสาภาคชุด ต้องไม่ยิงระเบิดนาลหรือไกรพยานนาล เว้นแต่จะใช้ไกรพยานนาลเป็นที่ทำการทหาร จะต้องไม่โจมตี การขนบ้ายผู้บาดเจ็บและผู้เจ็บป่วยศพผู้ตายในสถานะจะต้องได้รับการเก็บหรือฝัง ถ้าจะเห่าต้องเป็นกรณีเกี่ยวกับสุขภาพหรือความน่าของผู้ตายและต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของชาติฯ ถ้าทำได้ หลังการรับครั้งหนึ่ง ๆ ผู้บังคับบัญชาจะต้องส่งให้มีการค้นหาผู้บาดเจ็บและผู้ตาย จะทำการหาครุณต่อผู้บาดเจ็บและเหยียดหายนศพไม่ได้

ในปี ก.ศ. 1977 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาเจนีวา 1949 และกำลังอยู่ในระหว่างรอให้ประเทศไทยเป็นภาคีให้สัดยาบัน แต่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่ได้ให้สัดยาบัน

### การยึดครองดินแดนของข้าศึกทางทหาร

#### (Military Occupation of Territory)

หลักทั่วไปในการทำสงครามนั้น รัฐศัตรูจะต้องพยายามทำลายสั่งอืกฝ่ายหนึ่งโดยมุ่งมิตรของดินแดนของรัฐศัตรูให้มากที่สุด ซึ่งขณะในการทำสงครามจึงขึ้นต่อความสำเร็จในการยึดครองดินแดน ซึ่งอยู่ภายใต้อธิปไตยของรัฐศัตรู การยึดครองดินแดนนี้ต้องเป็นการเข้าครอบครองโดยอำนาจทางทหาร "ไม่ว่าจะมีการประการดังใดที่ไม่เกิดตาม ฉะนั้นการที่รัฐของรัฐให้รัฐอื่นรัฐหนึ่งส่งทหารเข้าไปในดินแดนของตนจะด้วยเหตุผลใดก็ตามไม่ถือว่าเป็นการยึดครองดินแดนทางทหาร เมื่อก่อนนั้นการปฏิบัติต่อทรัพย์สิน ชีวิต ของพลเรือนและทรัพย์สินของรัฐ เป็นไปตามความต้องการของรัฐที่ยึดครอง ไม่มีกฎหมายใด ๆ ห้าม รัฐที่ยึดครองอาจจะผูกดันให้ดินแดนที่ยึดครองเข้ากับดินแดนของตนก็ได้ หรือขายดินแดนที่ยึดมาให้แก่รัฐอื่นก็ได้ ต่อมานานาชาติได้เรียกหนังสือกล่าวว่า การได้ดินแดนจะได้โดยสัญญาสันติภาพ ในปี ก.ศ. 1713 ได้มีสนธิสัญญา Biarritz กำหนดให้ดินแดนที่ยึดต้องเป็นของ Vantel ตั้งแต่นั้นมาเริ่มมีความคิดว่าการยึดครองดินแดนยังไม่ได้ทำให้ได้อำนาจอธิปไตยในดินแดนที่ยึดมา ในการประชุมที่ 19 ได้

มีความคิดเห็นโน้มเอียงที่จะวางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อดินแดนที่ถูกยึดครองให้มีมนุษยธรรมยิ่งขึ้น จึงได้มีอนุสัญญากรุงເຍກເຖິງກັນການທ່າສອງຄຣາມທັນນີ້ ຈະຕ້ອງທີ່ອີງປົງບົດເຖິງກັນການປົກຄອງໃນດິນແດນທີ່ມີຄຣອງ ການປົງປົດຕໍ່ຫຼວມພົບສິນຂອງຮູ້ຕັ້ງແລະທັວພົບສິນຂອງເອກະນຸຂອງຮູ້ຕັ້ງ ເນື່ອຈາກສອງຄຣາມໄລກຄຣັງທີ່ 2 ຜ້າຍອັກສະໂຄຍເພາະເຍ່ອມມັນໄດ້ ລະເມີນກຽງເກັນໃນການທ່າສອງຄຣາມທາງນາກທ່ານອຸນຸສູ່ຢູ່ຢາກຮູ່ເຍກອູ່ເສມອ ຈຶ່ງໄດ້ມີຄວາມພໍາຍາມທີ່ຈະວາງຫຼັກເກັນທີ່ເຖິງກັນການປ້ອງກັນພົບເຮືອນໃນຍາມສອງຄຣາມໄທຮັກຖຸນີ້ ໄດ້ມີການປະຊຸມເຖິງກັນກຽມຮາບຮ່າງປະເທດທີ່ຄອນຫຼອນວັນທີ 10-12 ກຣາມພຸດທັນ 1943 ແລະການປະຊຸມຮ່າງຫາທີ່ອັນດີການກາຊາດສາກຄຣັງທີ່ 17 ທີ່ກຣູງເສດຖອກໄອມ ວັນທີ 20-23 ສີງຫາຄມ 1946 ແນວຄວາມມີຄົດເຫັນເຖິງກັນການປ້ອງກັນພົບເຮືອນໃນຍາມສອງຄຣາມຂອງການປະຊຸມທັງ 2 ຄຣັງທ່າໄທເຫັນຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງຮ່າງອຸນຸສູ່ຢູ່ຢາກຮູ່ນີ້ໃໝ່ ຕັ້ງນັ້ນຮູ້ຕ່າງໆຈຶ່ງໄດ້ກົດລົງທ່າອຸນຸສູ່ຢູ່ຢາເຈົ້າວ່າ ຈົນທີ່ 4 ເມື່ອວັນທີ 12 ສີງຫາຄມ ດ.ສ. 1949 ວ່າຕ້ວຍການປ້ອງກັນພົບເຮືອນໃນສາສອງຄຣາມນີ້ ຊົ່ງມາວັນທີ 3 ມາຫາດ 40-78 ໄດ້ກ່າວຳຖືກການປົງປົດຕໍ່ຫຼວມພົບເຮືອນໃນດິນແດນທີ່ຖືກຍື່ດຄຣອງທ່າໄທເອກະນຸໃນດິນແດນຍື່ດຄຣອງໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງມີ້ງຫັ້ນ

ກຽມຮາບຮ່າງປະເທດໄດ້ແນະກາງໄຈມຕີ (invasion) ຈາກການມີຄຣອງ (Occupation) ກ່ອນການມີຄຣອງດິນແດນຕັ້ງ ຈະຕ້ອງມີການໄຈມຕີກ່ອນອຸນຸສູ່ຢູ່ຢາກຮູ່ເຍກະບຸວ່າຈະຕ້ອງຕິນແດນຖືກຍື່ດຄຣອງກີ່ທ່ອມເມື່ອຕິນແດນນັ້ນຍູ້ໄດ້ ອໍານາຈີອອງຮູ້ຕັ້ງສອງຄຣາມ ແລະຖືກວ່າການມີຄຣອງສັນຫຼຸດທ່ອມເມື່ອຜູ້ຍື່ດຄຣອງກອນດ້ວຍອອກຈາກຕິນແດນທີ່ອ່ອນມີອໍານາຈ ຂ້ອແທກຕ່າງໆນີ້ອ່າຈະມີຜົດສໍາຄັນໃນການນີ້ທີ່ປະຊາບໃນດິນແດນທີ່ບ້າງໄມ້ຖືກຍື່ດຄຣອງຈັນອາວຸຫັ້ນຕ່ອງຫຼັງຂ້າຕຶກ ເມື່ອກອງທັບຕັ້ງຮູ້ໄກສໍາເຂົ້າມາໂຄຍຖືກອາວຸຫອປັດເໝຍ ແລະປົງປົດຕາມກຽມຮາບຮ່າງປະເທດນີ້ແຫ່ງສອງຄຣາມ (Levée en masse) ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົງປົດເຫັນແຮລຍຕຶກແຫ່ງສໍາຫຼວບດິນແດນທີ່ມີຄຣອງແລ້ວ ປະຊາບທີ່ຈັນອາວຸຫັ້ນສູ້ກອງທ່າຍື່ດຄຣອງຈະໄມ້ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງໃນການປົງປົດເຫັນແຮລຍຕຶກ ແລະອາຈະຖືກລົງໂທ່າງດິດສິນໂຄຍຄາດຂອງຮູ້ຜູ້ຍື່ດຄຣອງດ້ວຍ

โดยหลักการแล้วกฎหมายระหว่างประเทศต้องว่าการยึดครองไม่ก่อให้เกิดการโอนอ่านาจซึ่งเป็นไปในคืนแคนที่ยึดครองไปบังรัฐที่ยึดครองโดยเด็ดขาด เพียงแต่ว่ารัฐที่ยึดครองเป็นผู้ใดใช้อ่านาจการปักครองชั่วคราว โดยนิคินย์บังที่อ่านาจซึ่งเป็นของรัฐที่ถูกยึดครองอยู่ แต่ได้ถูกระบุไว้ในเพียงชั่วคราวเท่านั้น รัฐที่ถูกยึดครองไม่มีอ่านาจที่จะผนวกคืนแคน ที่ยึดครองเข้ากับคืนแคนของตน จนกว่าจะได้มีสัญญาสันติภาพกำหนดให้มีการผนวกคืนแคนได้ (อเมริกาได้ยึดลัทธิ Stimson ที่จะไม่ยอมรับการผนวกคืนแคนที่ยึดครองเข้ากับรัฐที่ยึดครอง) ศาลฎีกาฝรั่งเศสได้เคยพิพากษาเมื่อ 20 ธันวาคม 1919 ว่าคืนแคนที่อยู่ได้การยึดครองไม่ก่อให้เป็นคืนแคนของรัฐที่ยึดครอง

อ่านาจปักครองในการยึดครองคืนแคน และการปฏิบัติต่อทรัพย์สินของรัฐ และของเอกชนรวมทั้งตัวบุคคลในคืนแคนที่ยึดครองของฝ่ายยึดครอง ตามอนุสัญญากรุงรุ่งเชกและอนุสัญญาเจนีวาอาจแยกพิจารณาดังนี้

1. หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อการปักครองและบริการสาธารณะ
2. หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อทรัพย์สินของรัฐศัตรู
3. หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อทรัพย์สินของเอกชนของรัฐศัตรู
4. หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อผลเรือนในคืนแคนที่ถูกยึดครอง

### 1. หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อการปักครองและบริการสาธารณะ

การยึดครองไม่เป็นเหตุให้การปักครองและบริการสาธารณะซึ่งดำเนินไปตามปกติก่อนการยึดครองต้องหยุดชะงักลง

มาตรา 43 ของอนุสัญญากรุงรุ่งเชกได้ระบุไว้ว่ามิให้รัฐผู้ยึดครองแก่ใบสั่งจะระงับการปักครองเกียวกับอ่านาจนิติบัญญัติ อ่านาจปักครอง และอ่านาจดุลการ นอกจากความจำเป็นทางการทหารหรือเพื่อความสงบเรียบร้อยบังคับให้กระทำการกฎหมายอาญาที่ใช้อยู่ในคืนแคนที่ถูกยึดครองบังคับใช้บังคับท่อไป นอกจากจะถูกยกเลิกหรือระงับโดยรัฐผู้ยึดครอง เพราะเป็นการทุกความต่อความปลอดภัยของรัฐผู้ยึดครอง หรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามอนุสัญญากรุงรุ่งเชก (เช่นกฎหมายแบ่งแยกเชื้อชาติ) กฎหมาย

อาญาที่ออกโดยรัฐสูบมีค่าของจะมีผลใช้บังคับต่อเมื่อได้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นภาษาพื้นเมือง และไม่มีผลบังคับย้อนหลัง (ศาสตราจารย์กุรุต์แก้วได้เคยตัดสินเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 1946 ว่ากฎหมายของรัฐสูบมีค่าของไม่ก่อให้เกิดภาระที่ซับซ้อนหมายถือประชาชนในดินแดนมีค่าของ นอกเสียจากว่าเป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อประโยชน์ของดินแดนที่ถูกยึดครองเท่านั้น)

ในด้านอำนาจดุลยาการ ศาสตราจารย์กุรุต์แก้วกล่าวว่ากฎหมายของดินแดนที่ถูกยึดครองพิจารณาคดีและตัดสินคดีในนามของรัฐที่ถูกยึดครอง แต่รัฐที่ถูกยึดครองยังมีอำนาจที่จะจัดตั้งศาลเพื่อพิจารณาคดีที่กระทบกระเทือนความมั่นคงของกองทัพยึดครองในระหว่างทางการไม่ถึงที่ 2 เมอร์มันได้ตั้งศาลทหารพิจารณาคดีเกี่ยวกับความผิดที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของกองทัพในเขตที่ถูกยึดครอง โดยผู้บัญชาการทหารเป็นผู้กำหนดโทษ ชนิดความผิด และวิธีดำเนินคดีซึ่งไม่ให้หลักประกันเพียงพอ แก่ผู้ถูกกล่าวหา สำหรับความผิดที่กระทบทำให้ยกทหารที่ถูกยึดครองจะต้องถูกพิจารณาลงโทษโดยศาลงของผู้ยึดครองตามกฎหมายของผู้ยึดครอง ในด้านการปักครองเจ้าหน้าที่ปักครองและข้าราชการการยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ เว้นแต่ข้าราชการฝ่ายปักครองจะดับสูงเข่นผู้ว่าฯ นายอำเภอ อาจจะถูกปลดได้ เพื่อความปลอดภัยของกองทัพ ด้วยข้าราชการผู้ใดปฏิเสธไม่ทำงานพறะความรู้สึกในด้านนี้ในธรรมผู้ยึดครองไม่มีสิทธิบังคับหรือลงโทษไทยได้นอกจากความจำเป็นทางทหารและจะบังคับให้เจ้าหน้าที่สามารถว่าจะลงรักภักดีไม่ได้ ผู้ยึดครองจะต้องไม่แก้ไขระเบียบข้าราชการเพื่อเรียนและข้าราชการดุลยาการของดินแดนที่ถูกยึดครองนอกจากนั้นรัฐที่ถูกยึดครองมีหน้าที่ที่จะต้องกระทบให้เกิดความสงบเรียบร้อยในดินแดนที่ถูกยึดครอง และให้บริการสาธารณูปโภคไปโดยปกติ นอกเหนือนั้นยังมีอำนาจกระทบให้ปรับอยู่ชั่วคราว เช่น อิศلامเคยประกาศยกเลิกทางที่เอชไอเป็นขาดมีค่าของประเทศไทยให้ก่อจากความจำเป็นทางทหารที่ 12 เมษายน 1936 นักนิติศาสตร์ยอมรับว่ารัฐที่ถูกยึดครองมีอำนาจที่จะจำกัดอำนาจของรัฐที่ถูกยึดครองเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในดินแดนที่ถูกยึดครอง คาดอนุญาโตดุลยาการได้มีความเห็นเช่นเดียวกัน ปรากฏตามคำพิพากษา

ลงวันที่ 9 มิถุนายน 1931 เกี่ยวกับคดี Chevreau อุบัติภัยจากกรุงเทพมหานคร ให้รัฐผู้บัญชาติของมีอำนาจขอออกกฎหมายบังคับ เพื่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชน มีอำนาจเก็บภาษีอากรแต่ต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายการที่ใช้อุปกรณ์และต้องจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการปกครองดินแดนที่ถูกบัญชาติ ของ จะนำไปใช้เป็นของตนเองไม่ได้ และจะพิมพ์ชนบัตรรองนำมายึดในเบ็ดบังคับของไม่ได้เช่นกัน

ภายหลังทางกรมโฉกครั้งที่ 2 ฝ่ายบังคับของเยอรมันได้เปลี่ยนแปลงระบบการปกครองทุกๆ ด้าน นิติบัญญัติของเยอรมัน และวัสดุเชิงบัญชาติของประเทศญี่ปุ่นทั้งหมด เช่น บัตรเดินทาง ภูมานิยม ลังกาเรีย ก็เปลี่ยนแปลง การปกครองของประเทศเหล่านี้เป็นระบบคอมมิวนิสต์ซึ่งขัดกับหลักการตั้งกล่าวของอนุสัญญากรุงเทพฯ

## 2. หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อทรัพย์สินของรัฐด้วย (Public Property)

อนุสัญญากรุงเทพฯ กำหนดให้ทรัพย์สินของรัฐออกเป็น สังหาริมทรัพย์ (Immovable) และสังหาริมทรัพย์ (Movable) สังหาริมทรัพย์ของรัฐด้วยอาจถูกรับได้ด้วยความสามารถใช้โดยทางตรงหรือทางอ้อมในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เงินสด ในทุน พันธบัตร อาชุด รถถัง รถสั่ง เสบียง เครื่องใช้ในการขนส่ง หรือในการสื่อสาร แม้ว่าจะถูกอยู่ในความครอบครองของเอกชนแต่ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเป็นทรัพย์สินของรัฐก็จะต้องถูกรับ แต่ถ้าเป็นเงินที่รัฐยึดถือไว้เพื่อจ่ายให้แก่เอกชนจะรับไม่ได้ เช่น กองทุนเบี้ยบำนาญ ซึ่งจะต้องจ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญ หรือเงินของเอกชนที่ฝากไว้ในธนาคารของรัฐ หรือความคุ้มโดยรัฐ ระหว่างทางกรมโฉกครั้งที่ 2 เยอรมันได้จะเมืองกรุงเทพฯ ตั้งกล่าวโดยได้รับเงินของเอกชนในธนาคารเอกชนซึ่งความคุ้มโดยรัฐและได้ยึดทองประมาณ 100 ล้านแพรงค์จากธนาคารเบลเยียม โดยนำไปขายให้ธนาคารสวิสเซอร์แลนด์ มาตรา 56 ของอนุสัญญากรุงเทพฯ ห้ามรัฐผู้บัญชาติของมีอำนาจหนึ่งทรัพย์สินของเอกชน สังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษา การท่องเที่ยวและการท่องเที่ยว ตลอดจนการศึกษา เช่นสิ่งของที่ใช้ในวัด มหาวิทยาลัย โรงเรียน โรงพยาบาล

พิพิธภัณฑ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ของรัฐคือ รัฐที่มีคณะกรรมการไม่มีสิทธิจะรับอสังหาริมทรัพย์ได้ จะขายหรือเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ไม่ได้ แต่อาจใช้ประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ได้ เช่นใช้ประโยชน์ทางานาด อาคาร สถานที่ราชการ และอาจจะหาประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ได้ เช่นตัดไม้ในป่า บุกแร่ในเหมืองแร่ ขายพืชผลจากการเกษตรของรัฐคือต้องไม่ใช้จนกระทั่งเป็นการทำลายหมดไป เมื่อมันเคยทำลายป่าของเบลเยียมหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ต้องยกเมือง Eupen และ Malmedy ให้เบลเยียมขาดใช้เป็นค่าเสียหาย

### 3. หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อทรัพย์สินของเอกชนของรัฐคือ

โดยหลักทั่วไป ทรัพย์สินของเอกชนไม่ว่าจะเป็นอสังหาริมทรัพย์ และอสังหาริมทรัพย์ได้รับการคุ้มครองจะรับไม่ได้ มาตรา 46 ของอนุสัญญากรุงเทพ มีวัตถุประสงค์จะคุ้มครองสิทธิในครอบครัวชีวิต เกียรติยศ และทรัพย์สินของบุคคล อีกทั้งความเชื่อมั่นในศาสนา แต่ก็ได้กำหนดข้อยกเว้นบางกรณียอมให้กองทัพยึดครองใช้ทรัพย์สินของเอกชน ก่อร้ายคือ

1. รัฐผู้ยึดครองมีสิทธิเกณฑ์ทรัพย์สินของเอกชนซึ่งเป็นสิ่งของหรือที่อยู่อาศัยมาใช้ได้เพื่อความจำเป็นของกองทัพที่ยึดครอง ซึ่งจะใช้หรือบริโภคกันที่ มิใช่เป็นไปเพื่อเพิ่มความร่ำรวยให้แก่กองทัพยึดครอง เช่น บ้านหรืออยู่อาศัย โภตัง อุปกรณ์การส่งข่าวและขนส่งไม่ว่าทางอากาศทางทะเล และทางบกของเอกชนมาใช้ในการสองคราม การเกณฑ์สิ่งของเพื่อนำมาทำลายหรือเพื่อบังกันไม่ให้ตกอยู่ในเงื่อนมือของศัตรูย้อมทำไม่ได้ นอกจากจะเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งของในทางทหาร การเกณฑ์ทรัพย์สินของเอกชนจะต้องได้ส่วนสัมพันธ์กับทรัพยากรของดินแดนนั้น หมายถึงว่าจะต้องไม่เกณฑ์ทรัพย์สินนั้นไปจนเป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชนในดินแดน ยึดครองสิ่งของที่ถูกเกณฑ์ไปรัฐที่ยึดครองอาจจะนำไปใช้อกดินแดนที่ยึดครองได้ ผู้ออกคำสั่งในการเกณฑ์สิ่งของต้องเป็นผู้มีอำนาจทางทหารของกองทัพยึดครอง ถ้ากระทำโดยเจตนาที่ผลเรื่องของศัตรูถือว่าไม่ชอบ และเข้าของทรัพย์สินจะต้องได้รับการชดใช้เป็นเงินสดหรือเป็นพันธบัตร ใบหุ้น

คำสอนนูญาโตคุณการเมืองมั่น-รุ่มเนีย ได้ตัดสินเมื่อวันที่ 27 กันยายน 1928 ระบุว่าการเกณฑ์ตั้งของในดินแดนมีคณะกรรมการมีสภาพเหมือนกับการเวรคืน ทรัพย์สินของเอกชนเพื่อประโยชน์สาธารณะ เพราะฉะนั้นจะต้องจ่ายค่า ทดแทนอย่างยุติธรรม การจ่ายค่าทดแทนนี้อาจจะมีการ扣ลงกันในสัญญา สัมภาระเมื่อส่งคืนส่วนแบ่งแล้ว

2. รัฐผู้บังคับบัญชาจะใช้ค่าตอบแทนที่ใช้ในการส่งคืน เช่น อาชญา ซึ่งแม้จะเป็นของเอกชนก็ตาม

ระหว่างส่งคืนให้ครั้งที่ 1-2 เมอร์มันได้ออกมีดกฎหมายที่ตั้งก่อตัว โดยได้ทำการรับทรัพย์สินของเอกชนในดินแดนมีคณะกรรมการและนำกลับไป ประเทศของตนมากมาย

#### 4. หลักเกณฑ์ในการปฏิบัติต่อผลเรือนในดินแดนที่ถูกยึดครอง

อนุสัญญาเจนิว่า 1949 ว่าด้วยการป้องกันบุคคลผลเรือนในเวลา ส่งคืนให้ก้าหนเดลักเกณฑ์เพื่อความคุ้มกันแก่ผลเรือนให้รักษาและกว้าง ขวางยิ่งขึ้นกว่าอนุสัญญากรุงเชกدامปักติดผลเรือนในดินแดนที่ถูกยึดครอง ต้องคงอยู่ได้อำนนจปักต้องของกองทัพยึดครองมีหน้าที่ปฏิบัติตามด้วย กฎหมายที่ใช้บังคับในดินแดนที่ยึดครอง สำหรับบุคคลที่ไม่มีสัญชาติของ ประเทศที่ถูกยึดครองอาจขอถอนออกดินแดนที่ถูกยึดครองได้ คุ้มครองมีสิทธิ ที่จะกักกันผลเรือนในดินแดนของตนหรือในดินแดนที่ถูกยึดครองที่ต่อเมื่อ เป็นความจำเป็นเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของรัฐหรือเมื่อผลเมืองผู้นั้น ร้องขอให้ได้รับการกักกัน รัฐที่ยึดครองจะบังคับให้ประชาชนแจ้งป้ายที่บังกับ กองทัพของศัตรู หรือระบบการป้องกันไม่ให้ พลเมืองจะต้องไม่ถูกบังคับให้ สถาบันว่าจะซื้อตัวยึดต่อกองทัพยึดครอง การโฆษณาช่วยเหลือเพื่อให้ประชาชน เข้ามาร่วมกับกองทัพเป็นสิ่งห้าม รัฐยึดครองอาจใช้ให้ประชาชนทำงาน ได้แต่ต้องไม่ใช่งานที่เกี่ยวกับการส่งคืน เช่น สร้างป้อม ค่าย โรงงานผลิต อาชญา จะใช้ประชาชนไม่ได้ อนุสัญญาเจนิวาระบุว่าผลเรือนถูกบังคับให้ ทำงานได้ต้องมีอายุเกิน 18 ปี และจะต้องนำกฎหมายควบคุมแรงงานใน ดินแดนยึดครองมาใช้บังคับด้วย และผู้ทำงานต้องได้รับค่าจ้างตามสมควร

อนุสัญญากรุงเทพไม่ได้ก่อตัวทั้งการนำบุคคลออกจากไปจากดินแดน  
ที่ถูกยึดครองระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อมันได้นำผลเรือนในดินแดน  
ที่ถูกยึดครองหลายล้านคนไปทำงานในประเทศเยอรมันซึ่งนับได้ว่าเป็นการ  
กระทำที่ไม่ชอบ (ในเดือนเมษายน 1945 มีประชาชนสัญชาติศัตรูประมาณ  
18 ล้านคนในเยอรมัน ซึ่งยอมรับนำมานามาจากประเทศต่าง ๆ ที่ถูกยึดครองให้  
รวมทั้งกรรมการ) แม้ว่ารัฐสูตี้ยึดครองจะอ้างว่ามีคนว่างงานมากในดินแดนยึด  
ครอง ก่อให้เกิดการคุกคามต่อความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของกองทัพ  
ยึดครองก็ตาม ศาสตราจารย์กนกธรรมเบอร์กได้ตัดสินว่าการนำประชาชนออก  
นอกดินแดนยึดครองเป็นการกระทำที่ไม่ชอบและขัดต่อศีลธรรม มาตรา 49  
อนุสัญญาเจนีวาซึ่งได้ระบุห้ามให้รัฐสูตี้ยึดครองนำประชาชนออกจากเขต  
ยึดครองไม่ว่าด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตามแต่ รัฐสูตี้ยึดครองมีอำนาจขอพยพประชาชน  
ทั้งหมดหรือบางส่วนออกจากบริเวณส่วนใดส่วนหนึ่ง ถ้าความปลอดภัยของ  
ประชาชนหรือความจำเป็นอย่างยิ่งของทางทหารบังคับให้ต้องทำเช่นนั้น  
และจะต้องนำประชาชนกลับมาในบริเวณเดิมทันทีเมื่อการรบในบริเวณนั้น<sup>1</sup>  
ได้ยุติลง รัฐสูตี้ยึดครองต้องรับและอำนวยความสะดวกแก่องค์การที่มีชุมประ-  
สงค์เพื่อมนุษยธรรม เช่น สภาพอากาศ คณะกรรมการการราษฎรระหว่าง  
ประเทศ ที่มีความประพฤติช่วยเหลือประชาชนในดินแดนยึดครองผลเรือน  
ในดินแดนยึดครองมีอำนาจปฏิบัติศาสนกิจตามปกติ ใน การกระทำการความผิด  
อาญาจะลงโทษประหารชีวิตได้ เฉพาะความผิดเกี่ยวกับการจารกรรมและ  
ก่อวินาศกรรม ความผิดฐานฝ่าหน้าบัญญัติโดยเจตนาซึ่งกฎหมายที่ใช้ในเขตยึด  
ครองบัญญัติให้มีโทษประหารชีวิต แต่จะลงโทษประหารชีวิตแก่ผู้มีอายุ  
ต่ำกว่า 18 ปีไม่ได้ ผู้ถูกพิพากษาให้ประหารชีวิตมีสิทธิร้องขอภัยไทย  
และจะประหารชีวิตได้ต้องพันธะยังคงเดือนนับจากวันที่ผู้ต้องหาทราบคำ  
พิพากษาเดือนขาด ผู้ถูกพิพากษาต้องได้รับอาหารและการปฏิบัติความสุนทรีย์  
สูงสุดจะต้องได้รับการคุ้มครองพิเศษ

การละเมิดต่อหลักเกณฑ์ในการกระทำการตามอนุสัญญากรุงเทพ  
เป็นความผิดที่รัฐที่ละเมิดจะต้องรับผิดชอบซึ่งค่าเสียหายทดแทน และผู้

จะเมิดจะต้องถูกลงโทษก่อนปี ค.ศ.1914 การปราบปรามผู้ตะเมิด หลักเกณฑ์ในการทำสิ่งใดเป็นอันตรายภายในของรัฐที่จะลงโทษไทยผู้กระทำการดังนี้ ซึ่งอาจจะเป็นหน้าที่ของกองทัพของตนหรือของรัฐคู่ที่ต่อสู้ หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 สนธิสัญญาแวร์ชายนี้ได้ระบุให้มีการลงโทษไทยผู้กระทำการดังนี้ ให้ดำเนินคดีแก่พระเจ้าไกเซอร์ และนายทหารเยอรมันและให้เยอรมันส่งตัวผู้กระทำการดังนี้มาให้ศาลทหารสัมพันธ์มิตรลงโทษ แต่ความคิดในอันที่จะลงโทษอาชญากรรมทางความดูดีอย่างสุภาพช่วยให้ประับความล้มเหลวไม่สามารถนำตัวผู้กระทำการดังนี้มาขึ้นศาลได้ ข้อดูดีได้ปฏิเสธการส่งตัวพระเจ้าไกเซอร์ให้แก่ฝ่ายสัมพันธ์มิตร โดยอ้างว่าเป็นความคิดทางการเมืองและตามกฎหมายของข้อดูดีอนุญาตให้ผู้กระทำการดังนี้ได้รับโทษลงโทษในประเทศของตนได้ สำหรับผู้กระทำการดังนี้มาขึ้นศาลชั้นต่อไปเป็นทหารเยอรมันเนื่องจากได้รับการยุ่งยากในการส่งตัวผู้กระทำการดังนี้มาให้ดำเนินคดีในอันที่จะลงโทษเยอรมันพิจารณาเอง

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ฝ่ายสัมพันธ์มิตรได้ประกาศเหตุการณ์ในการลงโทษอาชญากรรมที่มีอยู่ตั้งแต่ปี 1943 ซึ่งแยกอาชญากรรมทางความดูดีเป็น 2 ประเภทคือ

ประเภทแรกได้แก่ผู้กระทำการดังนี้ได้รับโทษลงโทษในประเทศของตนโดยอ้างว่าเป็นอาชญากรรมที่ไม่สำคัญของตน ให้ประับความดูดีเป็นผู้ดัดสินตามกฎหมายของรัฐนั้น (เช่น จอมพล ป.พิบูลสงคราม, หลวงวิจิตร瓦หาการ)

ประเภทที่สองได้แก่ผู้กระทำการดังนี้ได้รับโทษลงโทษในประเทศของตนโดยศาลมีอาชญากรรมที่สำคัญของตน ให้ประับความดูดีเป็นผู้ดัดสินตามกฎหมายของรัฐนั้น (เช่น พล.อ. สมชาย ธรรมชาติ)

ความคิดอาชญากรรมทางความดูดีจะถูกลงโทษเป็นความผิดต่อสันดิการต่อกฎหมายทางความดูดีและต่อมนุษยธรรม

ได้มีการตั้งศาลมีอาชญากรรมทางความดูดีที่สำคัญที่ญี่ปุ่นเบอร์ก ปรากฏว่ามีอาชญากรรมทางความดูดี 22 คนถูกฟ้อง ถูกตัดสินประหารชีวิต 12 คน ปล่อย 3 คน จำคุก 7 คน ที่ได้เกี่ยวไวด้วยการตั้งศาลมีอาชญากรรมทางความดูดี เช่น กัน

สำหรับประเทศไทยได้มีการพิพากษาคดีอาชญากรรมต่อไปนี้  
ให้ออกกฎหมายอาชญากรรม พ.ศ.2488 ซึ่งกำหนดว่า อาชญากรรม  
ที่ต้องดำเนินการติดต่อวางแผนการศึก เพื่อทำสังคมรุกราน  
กระทำการจะเมิดต่อมนุษยธรรม กดซี่บั่นเบงในทางการเมือง, เศรษฐกิจ  
หรือทางศาสนา เป็นด้าน กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายพิเศษได้บัญญัติให้  
ตั้งกรรมการสอบสวนพิเศษขึ้นคณะนี้ ทำการเป็นโจทก์ฟ้องคดีแทนอัยการ  
และต้องฟ้องต่อศาลฎีกาโดยให้จำเลยมีทนายความแก้ต่างไทยมีประหาร,  
จำคุกตลอดชีวิต, 20 ปี รับทรัพย์สินส่วนลัวด้วย ซึ่งข้อมูล ป.พิบูรณ์สังคม  
และบุคคลอิทธิพลคนตอกเป็นจำเลย แต่ศาลมีคำสั่งคดีที่ 1/2489 "ได้ตัดสิน  
ว่าพระราชบัญญัติอาชญากรรมขัตตอรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2489 มาตรา  
14 ซึ่งบัญญัติว่าภายในบังคับแห่งบทกฎหมาย บุคคลยอมมีเสรีภาพบริบูรณ์  
ในร่างกาย เคหสถาน ทรัพย์สิน การพูด การเขียน การโฆษณา การศึกษา  
อบรม การประชุมโดยเปิดเผย การตั้งสมาคม การอาชีพศาลมีเห็นว่า  
มาตรา 14 เป็นข้อบัญญัติรับรองเสรีภาพในการกระทำด้วย คำว่าเสรีภาพ  
บริบูรณ์ในร่างกายจึงไม่หมายเฉพาะเพียงไม่ให้ครามทำอะไรมาก แต่หมาย  
รวมถึงเราจะทำอะไรก็ได้ด้วย หากการนั้นมองอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย  
คือต้องไม่มีกฎหมายห้ามไว้จะเป็นโดยตรงหรือโดยอ้อมในขณะกระทำ หาก  
กฎหมายใดบัญญัติย้อนหลังลงโทษการกระทำที่แล้วมาป้องขัดกับรัฐธรรมนูญ  
มาตรา 14 ศาลฎีกานี้พิพากษาขึ้นว่า พระราชบัญญัติอาชญากรรม  
พ.ศ.2488 เฉพาะที่บัญญัติลงโทษการกระทำก่อนวันใช้พระราชบัญญัติขัด  
ต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงยกฟ้องปลอบจ้ำเรียกฟันข้อหาไป  
จะยกเวลารการฟ้องร้องอาชญากรรมนั้น รัฐเตือนว่าไม่มี  
กำหนดอาบุคุณวันจับได้เมื่อไหร่ก็ฟ้องเมื่อนั้น แต่กฎหมายยอมรับกำหนดว่า  
อาชญากรรมที่ยกยกต่ำหากเกี่ยวกับการขาดกรรมจะฟ้องได้จนกระทั่ง  
ถึงปี 1979 แต่สำหรับกรณีนี้ไม่มีจำกัดเวลา แต่ต่อมาได้ออกกฎหมายยกเดิก  
โดยให้ฟ้องร้องคดีฆาตกรรมได้ เนื่องจากกรรมฆาตมีไว้ไม่มีกำหนดเวลา

## กฎหมายที่การทำสังคมทางทะเล

การทำสังคมทางทะเล หมายถึง การปฏิบัติการใช้กำลังโดย กองกำลังทางเรือ<sup>(1)</sup>

การทำสังคมนั้น คุ้มครองพยาบาลทำลายกองทัพศัตรู ไม่ใช่ทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ใน การปฏิบัติการรับทางทะเล รัฐ คุ้มครองก็มีวัตถุประสงค์ที่จะทำลายล้างกองทัพเรือและเรือสินค้าของศัตรู รวมทั้งปฏิบัติการอย่างอื่น เช่นปิดทะเลเรือบ้ายฝั่งรัฐศัตรู มีดินค้าที่อาจ จะเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายศัตรู ก่อนหน้าวาระที่ 14 การผู้รับทางทะเลไม่ได้มีกฎหมายบังคับในการปฏิบัติต่อไปได้ ในศตวรรษที่ 14 ได้มีกฎหมายใน การทำสังคมทางทะเลที่ก่อตั้งประเทศทะเลมิเตอร์เรเนียนยอนรันเรียกว่า Consolato del Mare (ค.ศ.1370) ซึ่งกำหนดสิทธิของคุ้มครองและของประเทศ เป็นกลาง เช่นกำหนดว่าสินค้าศัตรูบนเรือทุกในเรือชาติเป็นกลางอาจถูกจับ ได้ แต่สินค้าชาติเป็นกลางบนเรือศัตรูปลอดจากการถูกจับ เมื่อเกิดสังคม ระหว่างสองชนเผ่ากับกุญแจ Hanseatic (ค.ศ.1438) ประเทศคุ้มครองก็ ยอมรับปฏิบัติตามหลักกฎหมายตั้งแต่มา ขณะนี้ก็ยังไม่มีกฎหมายที่ไว้บัญญัติ กฎหมายที่เกี่ยวกับการทำสังคมทางทะเลไว้ครบถ้วน คงมีแต่สันธิสัญญา บางฉบับที่บัญญัติหลักกฎหมายการรับทางทะเลบางประการ จะนั้นกฎหมาย ใน การทำสังคมทางทะเลในส่วนที่ยังไม่มีสันธิสัญญาใด ๆ บัญญัติไว้ ก็ มีดังต่อไปนี้ในการทำสังคมทางบก และธรรมเนียมประเพณีที่ เคยปฏิบัติกันมาในสังคมทางทะเลมาเป็นแนวทางปฏิบัติ

สันธิสัญญาที่ได้บัญญัติหลักกฎหมายสำคัญในการทำสังคมทาง ทะเล คือ

1. ประการกรุงปารีส ลงวันที่ 16 เมษายน ค.ศ.1856 กล่าวถึง การปิดอ่าวการเข้าสินค้าต้องห้าม การยกเดิก Privateering
2. สันธิสัญญาเรือซึ่งคันระหว่างอังกฤษ-อเมริกา ลงวันที่ 8 พฤษภาคม ค.ศ.1871 บัญญัติหน้าที่ของรัฐที่เป็นกลาง

(1)CH. Rousseau, Droit international public 1953, p.593.

3. อนุสัญญากรุงเทพฯ ค.ศ.1907 ซึ่ง 7 ฉบับใน 13 ฉบับว่าด้วยกฎ  
เกณฑ์เกี่ยวกับสังคมทางทะเล

4. สนธิสัญญากรุงลอนדון ลงวันที่ 22 เมษายน ค.ศ.1930 และ<sup>พิธีสารลอนדון (The London Protocol) ลงวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ.1936</sup> ว่าด้วยหลักการปฏิบัติของเรือค้าห้ามเรือสินค้า

5. อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ.1949 กล่าวถึงการปฏิบัติต่อผู้เจ็บป่วย  
และบาดเจ็บ ผู้ที่เรืออันป่วยในสังคมทางทะเล

### บริเวณที่ทำสังคมทางเรือ

การทำสังคมทางเรือนั้น บุคคลภายนอกการขนอุปกรณ์ในพื้นที่ทะเลซึ่ง  
เป็นทะเลเดหดวง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ ทะเลอาณาเขต และฝ่าน้ำภายใน  
ของรัฐศัตรูและของรัฐได้อารักษาระมั่นคงฝ่ายน้ำหนาที่อยู่ทางรัฐศัตรูด้วย  
ระหัวงสังคมไมอกครั้งที่ 2 รัฐต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาได้พยายามที่จะจำกัด  
บริเวณที่สามารถจะมีการรับในทะเลเดหดวง โดยรัฐในทวีปอเมริกา 21 รัฐ  
ได้ออกประกาศที่ปานามา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 1939 สร้างเขตปลอดภัยซึ่ง  
มีความกว้าง 50-300 ไมล์ รอบชายฝั่งทวีปอเมริกาซึ่งรัฐคู่สังคมที่มิใช่รัฐ  
ทวีปอเมริกาจะทำการขนทางทะเลในบริเวณนี้ไม่ได้ แต่ประกาศปานามา<sup>ไม่ได้รับการรับรองจากรัฐคู่สังคม</sup> เพราะระหว่างสังคมไมอกครั้งที่ 2  
รัฐคู่สังคมทั้งอังกฤษฝรั่งเศส และเยอรมันไม่ยอมรับเขตปลอดภัยดังกล่าว  
ได้มีการทำสังคมทางเรือระหว่างอังกฤษกับเยอรมัน ในเขตปลอดภัย  
ทะเลครั้ง ซึ่งทำให้ประกาศปานามาไม่ผลในทางปฏิบัติเป็นที่ยอมรับกันว่า  
คู่สังคมจะทำสังคมทางเรือในฝ่าน้ำอาณาเขตของรัฐที่เป็นกลางไม่ได้  
เพราะฝ่าน้ำอาณาเขตของรัฐ ถือสมอันหนึ่งเป็นดินแดนของรัฐที่เป็นกลาง  
จะนั่นอนุสัญญากรุงเทพฯ ค.ศ.1907 จึงได้ระบุห้ามทำสังคมในฝ่าน้ำ  
อาณาเขตของรัฐที่เป็นกลาง ระหว่างสังคมไมอกครั้งที่ 1-2 ได้มีการระเมิด  
กฎดังกล่าวโดยรัฐคู่สังคมทั้งฝ่ายสัมพันธมิตรและฝ่ายอักษะได้เข้าไปทำ  
การขนในฝ่าน้ำอาณาเขตประเทศเป็นกลาง (เยอรมันโฉมที่เรือได้น้ำอังกฤษ

ในฝ่านน้ำอาณาเขตเดนมาร์กเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 1915 การบรรหะห่วง กองเรือรบเยอรมันและเรือลาดตระเวนรัสเซียในฝ่านน้ำอาณาเขตสวีเดน เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 1915 รัสเซียโจนที่เรือสวีเดนในฝ่านน้ำสวีเดนเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 1942) นฤกจากนั้นรัสเซียส่งครามไม่มีสิทธิที่จะทำการใน บริเวณที่ได้มีสนธิสัญญาอยู่ก่อนให้เป็นดินแดนเป็นกลาง (Neutralisation) เช่นคดีของสุเอซ คดีของปานามา ช่องแคบแมกเจลเลน หมู่เกาะ Aaland

### กองทัพคู่สังคาม

การทำการในทางทະเด้นโดยปกติที่ทำการรบโดยเรือนของ คู่สังคาม เรือรบเท่านั้นที่มีสิทธิโจนที่หรือทำการรบต่อศึกหรือยกโจนที่ โดยไม่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าก่อน หรือขึ้นเรือติดค้าบ้าศึกและลูกเรือ หาก ยกจันจะต้องตกเป็นเชลย เรือติดค้าไม่มีสิทธิกระทำการสังคามมีแต่สิทธิ จะหนีหรือป้องกันการขับถุม ไม่มีสิทธิในการโจนที่ ไม่มีสนธิสัญญาใดที่ ก่านหนาหลักเกตเวย์แน่นอนว่าเรือลักษณะอย่างไรจะจะถือว่าเป็นเรือรบ และ มีกฎหมายภายในของรัสเซียรัสเซีย เช่นประการของประชานาธิบดีเมริก ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน ค.ศ.1914 กฎบัญญัติรัฐธรรมนูญของรัสเซีย ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 1938 และความเห็นของสถาบันกฎหมายระหว่าง ประเทศในมาตรา 2 ของกฎหมายฉบับ Oxford ในสมัยปัจจุบันที่ 28 วันที่ 9 ธันวาคม 1913 และอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ.1958 ว่าด้วยทະเดลง เห็นว่า เรือรบนั้นจะต้องมีลักษณะดังนี้

1. เป็นส่วนหนึ่งของกองทัพเรือของรัสเซีย
2. มีการบังคับบัญชาโดยนายทหารประจำการของกองทัพเรือ
3. มีลูกเรือของกองทัพเรือ
4. ได้รับอนุญาตให้เข้ากรุงชาติของกองทัพเรือ
5. มีเครื่องหมายชี้งแสดงให้เห็นชัดว่าเป็นเรือรบที่มีสัญชาติของ รัสเซีย

เรือรบอาจจะเป็นเรือที่ทำการรบ (เช่น เรือลาดตระเวน เรือ คอร์ปิโต เรือต่อต้าน้ำ) หรือเรือที่ไม่ได้ใช้ในการรบ แต่ใช้สำหรับช่วยเหลือ

บริการให้แก่เรือรบ (เช่นเรือขันส่งทหาร เรือบรรทุกน้ำมัน เรือกว่าดุรุ่ง  
ระเบิด) เรือที่มิใช่เรือรบไม่มีติกซ์ใจมติ เช่นเรือสินค้า ถ้าไปกระทำการ  
ใจมติจะถูกต้องว่าเป็นใจร้ายตัด และถูกเรือกีจจะไม่ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกัน  
ในสมัยก่อนได้มีการยอมให้เรือของเอกชนซึ่งตามปกติในยามสงบก็ทำการ  
ค้าขาย แต่ในเวลาสงครามได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของเข้าให้ทำการจับทุม  
เรือสินค้าข้าศึก โดยรัฐบาลออกใบอนุญาตให้ (Letter of Marque) โดยปกติ  
ก็จะอนุญาตให้เฉพาะคนในสัญชาติของตน และบางที่ก็จะบังคับเอาเงินประกัน  
ในการเกิดการเสียหายขึ้น เรียกว่า Privateering แต่ต่อมาผลของการเสียหาย  
เนื่องจากเรือของเอกชนเหล่านี้ทำการจับเรือสินค้าโดยไม่คำนึงถึงหลักเกณฑ์  
ใด ๆ ทั้งสิ้น แม้จะเป็นเรือสินค้าของชาติเป็นกลาง หรือบางที่เป็นเรือของ  
ชาติด้วย ก็จะมีนิยมว่ารัฐให้อำนาจเรือเอกชนเพื่อทำการปล้นในทะเล ค่า<sup>1</sup>  
ประจำเดือนกรุงปารีส ค.ศ.1856 จึงได้ห้าม Privateering โดยระบุว่า “เนื่อง  
จาก Privateering ก่อความทุบกระหนายมากมาย จึงให้ยกเลิกเสียด้วยทันทีเป็นทันที  
ไป” ซึ่งประเทศไทยอ่านทางทะเลได้เข้าร่วมรั้งรองค่าประจำเดือนด้วย  
 nokjakhommerika (อเมริกาต้องการให้ยอมรับการต่างจะระเมิดมิได้ของทัพเรือสิน  
ค้าของในทะเลเพื่อแลกเปลี่ยนในการเข้าร่วมสนับสนุนภูมิภาคบ้านนี้) และจัน แต่  
ปรากฏว่าหลังจาก ค.ศ.1865 รัฐต่าง ๆ ไม่ได้นำหลักการ Privateering มา  
ใช้อีกเลย

### การเปลี่ยนแปลงเรือสินค้าเป็นเรือรบ

เนื่องจากความจำเป็นสำหรับประเทศที่มีกองทัพเรือไม่เข้มแข็ง  
และจำนวนเรือไม่เพียงพอ กับการทำการท่าทางคราม จึงได้เกิดมิวิธิการที่จะนำเรือ  
สินค้ามาใช้ในการทำการท่าทางคราม ซึ่งถือเป็นหนึ่งในเรือรบตามกฎหมาย  
สามารถทำการต่อสู้ใจมติได้หลังจาก ค.ศ.1865 ถูกห้ามในสหภาพต่าง ๆ  
ได้หันมาใช้วิธิการเสริมสร้างกองทัพเรือของตนโดยตัดแปลงเรือสินค้าเป็น  
เรือรบ (เช่น สเปนในสหภาพสเปน-อเมริกา รัสเซียและญี่ปุ่นระหว่าง  
สหภาพ 1904-1905) อนุสัญญากรุงเซก ฉบับที่ 7 วันที่ 18 พฤษภาคม 1907  
เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเรือสินค้าเป็นเรือรบ ระบุว่าเรือสินค้าเปลี่ยนเป็น

เรือรบจะมีสิทธิและหน้าที่ เช่นเรือรบต่อเมื่อ

1. อุปภัยได้อ่านจากความคุณและรับผิดชอบของรัฐที่เรือน้ำ  
ชักธง

2. ต้องมีเครื่องหมายภายนอกกว่าเป็นเรือรบ
3. บังคับการโดยนายทหารประจำการ
4. ถูกเรือต้องอุปในวินัยทหาร
5. ต้องเคราพกภูมายและประเพณีในการทำสังคม
6. ต้องประกาศในทะเบียนเรือรบ

การเปลี่ยนแปลงเรือสินค้าเป็นเรือรบ จะกระทำในท่าเรือหรือ  
ฝั่นน้ำอาณาเขตประเทศเป็นกลางไม่ได้ ถ้ากระทำการในทะเบียน เยอร์มัน,  
ฝรั่งเศส, รัสเซีย เห็นว่ากระทำการได้ แต่อังกฤษ, อาร์เจนตินา, สูญปุน คัดค้าน  
มีปัญหาเกี่ยวกับการติดอาวุธป้องกันตัวของเรือสินค้า (Defensively armed  
Merchantment) ตามปกติเรือสินค้าไม่สามารถทำการโจมตีได้ แต่มีสิทธิที่  
จะต่อสู้ป้องกันมิให้ถูกจับได้ เพราะถือหลักความจำเป็น และการป้องกันตนเอง  
ถ้าไม่สามารถต่อสู้ได้ คงประจำเรือก็อาจถูกความคุณด้วยฐานะเป็นเหลบศึก  
การติดอาวุธของเรือสินค้านั้นประเทศต่าง ๆ เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส อเมริกา  
ถือว่าเรือสินค้าสามารถติดอาวุธที่เป็นการป้องกันตัวได้ ซึ่งเรือเหล่านี้ยอม  
จะได้รับการเดือนก่อนจะถูกโจมตี เช่น เรือสินค้าอื่น ๆ แต่เยอร์มันไม่ยอม  
รับความเห็นดังกล่าว นักนิติศาสตร์ เช่น Triepel Martini เห็นว่าเรือสินค้า  
ไม่มีสิทธิที่จะขัดขืนการตรวจสอบ ในขณะเดียวกันความพยายามของภูมายะระหว่าง  
ประเทศบัญญัติให้เรือรบมีอ่านจากตรวจสอบหรือยึดเรือสินค้าได้ ฉะนั้นเรือ  
สินค้าจึงไม่มีสิทธิติดอาวุธ เรือสินค้าที่ติดอาวุธจะต้องถูกพิจารณาและมีอน  
เป็นเรือรบ ซึ่งอาจจะถูกจับหรือถูกทำลายโดยไม่ต้องกล่าวเดือนล่วงหน้า  
และถูกเรือต้องถูกจับเป็นเหลบศึก ระหว่างสังคมโลกครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2  
เยอร์มันได้ใช้วิปราบปารามอย่างรุนแรงกับเรือสินค้าที่ติดอาวุธที่ทำการต่อสู้  
 เพราะถือว่าเรือสินค้าติดอาวุธเป็นเรือรบ แต่ปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้  
ยอมรับหลักการในการติดอาวุธเพื่อป้องกันตัวของเรือสินค้า โดยเฉพาะการ

มีเรื่องค่าน้ำใช้ในการทำสังคม ทำให้เห็นความจำเป็นของเรื่อสินค้าติดอาวุช เพราะยอมรับว่าเรื่องค่าน้ำสามารถโจรใจเรื่อสินค้าที่ติดอาวุชไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวส่วนหน้า เนื่องจากเรื่อสินค้าติดอาวุชอาจมีระเบิดน้ำลึกสามารถจะทำลายเรื่องค่าน้ำได้กันที่ ซึ่งฝ่ายอังกฤษมีความเห็นว่า เรื่องค่าน้ำไม่มีสิทธิใจเรื่อสินค้าที่ติดอาวุช เพราะเรื่องค่าน้ำเป็นเรื่อที่มีอยู่ เห็น จะทำการโจรใจโดยไม่รู้ดัวแก่เรื่อซึ่งไม่มีกำลังจะต่อต้านไม่ได้ การโจรใจโดยไม่บอกกล่าวย่อนไม่ถูกต้อง สถาบันกฎหมายระหว่างประเทศในปี ค.ศ.1913 ได้ยอมรับความถูกต้องของเรื่อสินค้าติดอาวุชเพื่อป้องกันดัว ระหว่างสังคม โลกครั้งที่ 1 ได้มีร่างสนธิสัญญาอย่างเป็นทางการในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 1922 ซึ่ง ได้กำหนดหลักการห้ามการทำลายเรื่อสินค้า นอกจากเรื่อสินค้าจะขัดขืน ในการตรวจสอบจะทำลายได้ก็ต้องนำถูกเรื่อและผู้โดยสารไว้ในที่ปลอดภัย เสียก่อน และระบุว่าผู้จะเมิดกฎดังกล่าวจะต้องถูกพิจารณาโทษฐานจารกรรมและจะไม่ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกัน แต่ว่างสนธิสัญญานี้ไม่มีโอกาส ใช้บังคับ เพราะขาดมาตรฐานทางกฎหมายในขณะนั้นไม่ยอมให้ตัดยกบัน ต่อมาได้มี การประชุมเกี่ยวกับ法律ในปี ค.ศ.1930 ซึ่งรัฐต่างๆ ได้ตกลงทำสนธิสัญญา ระบุหลักการให้ถือว่าเรื่องค่าน้ำมีสภาพทางกฎหมายเหมือนเรื่อสินค้าติดอาวุช ยึดมั่นเรื่อสินค้า จะทำลายเรื่อสินค้าได้ในกรณีที่ขัดขืนไม่ยอมหยุดในเมื่อ ได้ถูกขอร้องให้หยุด หรือให้ตรวจสอบและจะทำลายได้หลังจากที่ได้นำถูกเรื่อ ผู้โดยสารและเอกสารประจำเรื่อไปไว้ในที่ปลอดภัยก่อน เรื่องดงของเรื่อสินค้า จะถือว่าเป็นที่ปลอดภัยได้ต่อเมื่อได้พิจารณาถึงสภาพเดินทางอากาศ มีชายผู้ อายุใกล้และมีเรื่ออ่อนจะมารับไปได้ ถ้าไม่สามารถทำได้จะต้องละ棄การ โจรใจและการบีด และปล่อยให้เรื่อสินค้าเดินทางต่อไป พิธีสารลดอนคงลง วันที่ 6 พฤษภาคม 1936 เกี่ยวกับหลักการปฏิบัติของเรื่องค่าน้ำก็ได้มีข้อความ กำหนดเดียวกัน พิธีสารฉบับนี้มีรัฐ 36 รัฐร่วมเป็นภาครวมทั้งยอมรับ รัฐเชีย และไทยด้วย แต่ระหว่างสังคมโลกครั้งที่ 2 ทั้งยอมรับและฝ่ายสัมพันธ์มิตร ก็ได้รับการปฏิริษารลดอนคง 1936

## กฎหมายที่ใช้ในการสังคามทางเรือ

การทำสังคามทางเรือนั้น ถ้าไม่มีอนุสัญญาพิเศษระบุไว้ ก็ใช้กฎหมายที่ในการทำสังคามทางบกนั้นเป็น เช่นไม่ฝ่าผิดด้วยแล้ว การใช้กลุ่มนาย ซึ่งในการนับทางกอนุญาตให้กระทำได้ สำหรับสังคามทางเรือ ไม่มีอนุสัญญาระหว่างประเทศระบุไว้แต่เป็นเจ้าของประเทศนี้รับรองกันทั่วไป ว่ากระทำได้ เช่น อนุญาตการซักซ่องปลอดของเรือรับถูกส่งคาม แต่เรื่องถูกส่งคามจะต้องซักซ่องจริง ถ้าหากจะทำการโฆษณาหรือตรวจสอบ ตั้งสัญญาณให้หยุด กฎหมายฝรั่งเศส ค.ศ. 1696 และ 1704 ได้ระบุห้ามให้เรือรับเดือนให้เรือหยุดในขณะซักซ่องปลอด เรือสินค้าของรัฐถูกส่งคามมีลักษณะซักซ่องชาติเป็นกลาง เพื่อหลีกเลี่บงการจับกุมจากภัยศัตรู ระหว่างสังคามโลกครั้งที่ 1 เรือสินค้าอังกฤษได้ซักซ่องชาติเป็นกลาง เพื่อมิให้ถูกจับกุม ซึ่งยอมรับไม่เห็นด้วยกับวิธีการดังกล่าวและชาติเป็นกลางหลายชาติ ได้ตัดสินใจไม่ยอมให้ซักซ่องชาติของตน มิฉะนั้นตนมีลักษณะยึดเรือที่ซักซ่องชาติของตน แต่เมืองใดก็ยอมรับมันที่ซักซ่องชาติตามเมืองนั้น

การระดมยิงจากภาคพื้นดินจะกระทำได้ต่อเรือรับข้าศึกเท่านั้น จะกระทำต่อเรือสินค้าไม่ได้ การระดมยิงเมืองชายฝั่งจากเรือรับเพื่อทำลายกำลังของศัตรู จะทำได้แต่เฉพาะเมืองที่มีการป้องกัน เช่นเดียวกับการระดมยิงด้วยปืนใหญ่ สำหรับสังคามทางบก อนุสัญญากรุงโซลันบ์ที่ 9 ค.ศ. 1907 ไม่ได้ระบุว่าเมืองที่มีการป้องกันมีความหมายอย่างไร แต่ก็เป็นที่เข้าใจว่าหมายถึงมีการป้องกันทางทหารอยู่ในเมืองหรือรอบ ๆ เมือง สำหรับเมืองที่ไม่มีการป้องกันจะระดมยิงไม่ได้ แต่อนุสัญญากรุงโซลันบ์ที่ 9 ได้กำหนดข้อกเวณยอมให้ระดมยิงได้ใน (1) เมื่อเป็นการทำลายสิ่งที่สร้างทางทหารและเรือสังคามที่จดติดในท่า (2) หรือในการยึดที่เข้าพนักงานท้องถิ่นไม่ยอมปฏิบัติตามการเรียกเกณฑ์อาหารหรือเสบียงที่จำเป็น สำหรับกองทัพเรือศัตรู แต่การเรียกเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องได้สัตส่วนกับทรัพยากรธรรมชาติของดินแดนนั้นมาใช้อาหารพยัคฆ์สิน ตั้งของไปจนกระทั่งประชาชนไม่มีอะไรบริโภค และในการเรียกเกณฑ์จะต้องจ่ายค่าทดแทนด้วย การทำลายเรือ

เดินค้าอยู่ในท่าของเมืองที่ไม่มีการบังกันจะกระทำมิได้ นอกจากนั้นก่อนจะระดมยิงจะต้องบอกให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปักครองทราบล่วงหน้าเพื่อจะได้มีโอกาสอพยพประชาชนออกนอกเขตอันตราย และจะต้องยกเว้นการทำลายโรงพยาบาล สถานที่ทางศาสนา ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการทุคลึกร่วมคนเข็บป่วยหรือบาดเจ็บและเมืองนั้นมีหน้าที่จะต้องทำเครื่องหมายสถานที่ดังกล่าวให้เห็นเด่นชัดในระบบทะไก

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 และที่ 2 ญี่ปุ่นได้ใช้วิธีการระดมยิงเมืองชายฝั่ง ทั้งฝ่ายสัมพันธมิตรและฝ่ายเยอรมัน บางครั้งก็ได้มีการระเบิด ภูเขาไฟในการระดมยิงตามอนุสัญญาดังกล่าว

ในการทำสงครามทางทะเลนั้น รัฐญี่ปุ่นยอมจะใช้อาวุธทุกชนิดที่ตนมีอยู่ ทำลายล้างกองทัพศัตรู เพื่อนุ่งหัวลงในขัยชนะสงคราม มืออาชญาคีก ประนาบทนั้นซึ่งมีผลในการทำลายร้ายแรง คือทุนระเบิดซึ่งได้เริ่มใช้กันมากและมีประสิทธิภาพในการทำลายสูง และได้ใช้เห็นผลในสองครั้งระหว่างรัฐเรีย-ญี่ปุ่น ค.ศ.1904-1905

การใช้ทุนระเบิดเป็นไปอย่างกว้างขวางในสงครามโลกครั้งที่ 1-2 ซึ่งถ้าไม่มีภูเขาไฟก็กำหนดการใช้ไว้ก็อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่เรือของชาติเป็นอย่างได้ สถานบันกภูมายะระหว่างประเทศได้เสนอความเห็นว่าควรจะจำกัดการใช้ทุนระเบิดเฉพาะในเน่าน้ำอาณาเขตของรัฐญี่ปุ่น แต่ห้ามวางทุนระเบิดในทะเลหลวงซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่การเดินเรือของประเทศเป็นกลาง ปัจจุบันภูเขาไฟที่บังการวางทุนระเบิดได้ถูกกำหนดโดยอนุสัญญากรุงเทพมหานครที่ 8 ค.ศ.1907 ซึ่งแยกทุนระเบิดออกเป็น 2 ชนิด คือ ทุนลอดที่มีสมอ และทุนลอดที่ไม่มีสมอ ห้ามมิให้ญี่ปุ่นวางทุนระเบิดที่ไม่มีสมอนอกจากจะเป็นชนิดที่สร้างขึ้นในลักษณะที่ป้องกันไม่ให้ลัดฟ้า จะระเบิดเฉพาะภายใน 1 ช.m. สำหรับทุนระเบิดที่มีสมอนอนุญาตให้ใช้ได้ แต่ต้องไม่เป็นชนิดที่เมื่อหลุดจากสมอแล้วยังคงระเบิดได้ มาตรา 2 อนุสัญญาจะห้ามมิให้ปิดย่อไว้โดยการวางทุนระเบิดนอกฝั่งหรือท่าเรือของข้าศึก เพื่อขัดขวางการค้า ทำลายการเดินเรือพาณิชย์ แต่เพียงอย่างเดียว เว้นแต่รัฐ

คุ้มครองจะประทับความปลอดภัยของการเดินเรือ โดยระบุเขตอันตราย จัดการคุณและสถานที่ซึ่งวางทุ่นระเบิดไว้ และจะต้องก่อตัวทุ่นระเบิดออกเมื่อ เหตุจัตุรัสความแล้ว ในระยะเริ่มต้นของสังค์รัตน์ที่ 1 เมื่อรัตน์ไม่ เดินทางผ่านดักเกณฑ์ดังกล่าว ซึ่งประตูเป็นกลางหลายประตูให้เส้นทางก่อ คุ้มครองให้เดินใช้ทุ่นระเบิดที่ไม่มีสมอนและห้ามวางทุ่นระเบิดในทะเลเดียว (บันทึกของรัฐบาลอเมริกันลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 1915 ถึงเยอร์มันและฝ่าย สัมพันธมิตร ซึ่งเยอร์มันได้ตอบรับข้อเสนอเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1915 แต่ฝ่ายสัมพันธมิตรปฏิเสธเมื่อวันที่ 1 มีนาคม ค.ศ. 1915 โดยอ้างว่าต้องการ ใช้สิทธิในการตอบโต้ (Reprisal) ซึ่งทำให้ทั้ง 2 ฝ่ายได้กระทำการวางทุ่น ระเบิดอย่างกว้างขวาง) ในระหว่างสังค์รัตน์ที่ 2 เมื่อรัตน์ได้ใช้ วิธีการใหม่ นอกเหนือจากทุ่นระเบิดธรรมชาติโดยใช้ระเบิดแม่เหล็กไฟฟ้า (Electro-magnetic) เมื่อรัตน์เริ่มใช้ระเบิดแม่เหล็กไฟฟ้าครั้งแรกเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 1939 ที่ผ่านทะเลท้านตะวันออกของอังกฤษ และใช้เครื่องบินวาง ทุ่นระเบิดซึ่งวิธีการดังกล่าวเป็นเทคโนโลยีใหม่ซึ่งอนุสัญญากรุงเทพฯ บันทึก ค.ศ. 1907 ไม่ได้กล่าวไว้ก่อให้เกิดอันตรายแก่เรือของชาติเป็นกลาง ทำให้ เกิดปฏิกรณ์ใหญ่ได้ตอบจากฝ่ายสัมพันธมิตร การละเมิดกฎหมายที่กำหนดขึ้นบังคับ กฎของกองคุ้มครองทั้ง 2 ฝ่ายเป็นผลให้อนุสัญญากรุงเทพฯ ขาดความต้องการที่จะใช้ได้เพียงเล็กน้อย

การใช้ทุ่นระเบิด 2 ชนิดดังกล่าวตามอนุสัญญากรุงเทพฯ บันทึก ปัจจุบันนี้ นักนิติศาสตร์เห็นว่าค่อนข้างจะถูกต้องเพราการพัฒนาทุ่นระเบิด ได้ก้าวหน้าไปไกลมากแล้วมีทั้งระเบิดความตัน, แม่เหล็ก (เชิงชีงอาจระเบิด ได้โดยไม่กระแทก)

### การปิดอ่าว (Blockade)<sup>(1)</sup>

การท่าทางครั้มนั้น นอกจำกัดคุ้มครองจะต้องพยายามท่าด้วย กำลังกองทัพของศัตรุแล้ว การท่าด้วยกำลังทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะการ

<sup>(1)</sup>S. Rowson. Modern Blockade, some legal aspect British Y.B. 1946 p. 346.

ค้าขายของรัฐกับรัฐเป็นกิจการของชาติสั่งผลให้ประสบความสำเร็จในการส่ง商品 การปิดอ่าวจึงเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการทำส่ง商品ทางทะเล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะตัดการติดต่อ การคมนาคมทุกชนิดโดยการทำเรื่องของทุกชาติไม่ว่าจะเป็นชาติเป็นกล่อง ชาติพันธุ์มิตรหรือแม้แต่ชาติที่ทำการปิดอ่าวเข้าหรือออกระหว่างทะเลลงกับทำเรือหรือสายผังของข้าศึก หรือผังทะเลแห่งคืนเดนที่ถูกยึดครองโดยรัฐศัตรู การปิดอ่าวเป็นการห้ามมิให้เรือทุกชนิดเข้าหรือออกในบริเวณปิดอ่าว (ในสังคามก商品เมืองสมเป็นรัฐบาลฝรั่งโกรได้ประกาศปิดอ่าวด้วยวันตกเนียงได้ของสมเป็นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม ค.ศ.1937 ห้ามมิให้เรือที่บรรทุกสินค้าต้องห้ามเข้าในท่าโดยมิได้ห้ามเรือทุกลำ การเม่นนี้ถือว่าไม่ใช่การปิดอ่าว) ซึ่งเรือที่ฝ่าฝืนการปิดอ่าวจะถูกจับทุกและอาจถูกยึดได้ แต่มีบริเวณบางแห่งที่การปิดอ่าวจะกระทำมิได้ เช่น คลองที่นานาชาติใช้ร่วมกัน ซึ่งได้มีสนธิสัญญาห้ามไว้พิเศษ เช่นคลองสุเอช คลองปานามา หรือปากแม่น้ำนานาชาติคือแม่น้ำที่ไหลผ่านทะเลประเทศ เช่นปากแม่น้ำคานูน นอกจากประเทศริมแม่น้ำทั้งหมดจะเป็นรัฐถุ่งความกับรัฐที่ทำการปิดอ่าว การปิดอ่าวเป็นภัยชีวิทที่ใช้ในการส่ง商品ทางเรือมาแต่ปลายศตวรรษที่ 16 แค่ในครั้นนั้นการปิดอ่าวเป็นแต่เพียงรัฐที่ต้องการปิดอ่าว ประกาศปิดอ่าวโดยไม่ได้สั่งเรอราบไปควบคุมในบริเวณที่ทำการปิดอ่าวแต่อย่างใด แต่สามารถจับเรือที่สบายน้ำจัดเข้าไปหรือมาจากชายฝั่งที่ถูกปิดอ่าวได้ในทุกแห่งขอสันดาได้เริ่มใช้เป็นครั้งแรก และอังกฤษได้ใช้กับฝรั่งเศสในสังคามอิสราภาพของเมริกา วิธีการดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ประเทศเป็นกล่อง ประเทศเป็นกล่องจึงได้รวมกันมุ่งต่อต้านวิธีการปิดอ่าวดังกล่าว แคಥารินที่ 2 ของรัสเซียได้พิมพ์ประกาศของกุญแจประเทศเป็นกล่องติดอาชญาเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 1780 ซึ่งระบุว่า การปิดอ่าวจะต้องเป็นผลก่อสำาคิอัตต้องมีเรอราบของรัฐซึ่งกระทำการปิดอ่าวโดยในบริเวณใกล้เคียงด้วย เพื่อบังคับไม่ให้มีการละเมิดการปิดอ่าว ซึ่งเท่ากับปฏิเสธการปิดอ่าวโดยการประกาศแต่อย่างเดียว ใน ค.ศ.1800 ก็ได้มีประกาศของรัฐต่าง ๆ กำหนดว่าการปิดอ่าวจะสมบูรณ์ก็เฉพาะการปิดอ่าว

ที่เป็นผล (effective blockade) หลักการในการปิดอ่าวที่เป็นผลได้ถูกวิบัติของ อ่าวงชั้ดเจนในค่ำประกาศกรุงปารีสวันที่ 16 เมษายน 1856 มาตรา 4 ที่ระบุ ว่าการปิดอ่าวที่มีผลอยู่พ้นจะต้องเป็นการปิดอ่าวที่เป็นผล หมายถึงจะต้อง มีกำลังเพียงพอที่จะห้ามการเข้าถึงชายฝั่งรัฐศัตรูได้อย่างแท้จริง ลักษณะเดียวกัน เห็นว่าเพียงแค่ว่ามีกองทัพที่เพียงพอที่จะผ่าน ทำให้การเข้าและออกเป็นอันตราย ก็ถือว่าเป็นผลแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องถึงขนาดที่ว่า การเข้าและออกเป็นไป ไม่ได้โดยเด็ดขาด (คำพิพากษาศาลสูงสุดของสหราชอาณาจักรเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 1899 ในคดีเรือฝรั่งเศส Olind-Rodrigues) การปิดอ่าวที่ถูกกระบวนการโดยการ ใจนั้นจากเครื่องบินข้าศึก Oppenheim เห็นว่าบังพิจารณาไม่ได้ว่าการปิด อ่าวไม่เป็นผล ในสังคมมนุษย์ประจำวาระที่ทำการปิดอ่าวได้ใช้เครื่องบิน ของตนป้องกันการใจนั้นของเครื่องบินข้าศึกต่อเรือนที่ทำการปิดอ่าว การ ปิดอ่าวอาจจะกระทำได้โดยใช้เรือนจอดทอดสมอ แต่ในปัจจุบันเรือนที่ทำการ ปิดอ่าวจะเดินทางไป-มาคาดคะเนอยู่หน้าบริเวณที่ถูกปิดอ่าวจำนวนเรือน ที่ใช้ปฏิบัติการปิดอ่าวยอมแพ้ความกังวลของบริเวณที่ทำการปิด ถ้าหาก เป็นช่องแคบที่แคบมาก ก็อาจใช้เพียงเรือนลำเดียวที่เพียงพอ ประกาศ กรุงปารีส ค.ศ.1856 เกี่ยวกับปิดอ่าวที่เป็นผลได้รับการปฏิบัติจากคู่สังคม ตลอดมาในปี ค.ศ.1909 ให้มีการประกาศกรุงลอนדוןว่างหลักการในการปิด อ่าวอีก แต่ประกาศฉบับนี้ไม่ได้รับการให้สัตยบันัน แต่ถึงกระนั้นหลักเกณฑ์ ในการปิดอ่าวในประกาศกรุงลอนדון ปี ค.ศ. 1909 บังถือว่ามีประโยชน์ เพาะเป็นการรับร่วมทางปฏิบัติของนานาชาติที่กล้ายเป็นชนบรรมณเนื่ยม ประเพณี ที่ยอมรับในกฎหมายระหว่างประเทศประกาศดังกล่าวได้วาง เงื่อนไข และผลของการปิดอ่าวไว้ดังนี้

### หลักเกณฑ์ในการปิดอ่าว

1. การปิดอ่าวต้องเป็นผล และต้องประกาศให้รัฐที่เป็นกลางและ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของบริเวณที่ถูกปิดอ่าว ทราบโดยรัฐที่ทำการปิดอ่าว หรือ ผู้บังคับการกองเรือที่กระทำการในนามของรัฐ ในประกาศจะต้องระบุวันที่เริ่ม

ทำการปิดอ่าว อาจนาเบตที่มีการปิดอ่าว ระบุเวลาที่อนุญาตให้เรือชาติเป็น กางสองออกไปจากบริเวณที่ปิดอ่าวได้ ลักษณะประกาศไม่ได้กำหนดระยะเวลา ให้เรือชาติเป็นกางสองออกไปจากบริเวณที่ปิดอ่าว เรือชาติเป็นกางจะต้องออก ไปได้โดยไม่ถูกจับ สำหรับระยะเวลาที่กำหนดไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอน อาจ จะถึง 7 อาทิตย์ก็ได้ แต่โดยปกติประมาณ 2-4 วัน (ระหว่างสัมภาระไม่รบกวน รับ เชิญและอังกฤษได้ให้เวลาถึง 7 อาทิตย์ ดังความรับเชิญ-ถ่ายปูน รับเชิญ ให้เวลา 48 ชั่วโมง) การแจ้งการปิดอ่าวให้รู้ที่เป็นกางทราบอาจจะกระทำ โดยทางการชุดผลของการปิดอ่าวจะผูกพันธ์รู้ที่เป็นกางก็ต่อเมื่อรู้เป็น กางได้ทราบการปิดอ่าวแล้ว หากรู้เป็นกางไม่ได้รับแจ้งการปิดอ่าว และ ถ้าการปิดอ่าวก่อให้เกิดการเสียหาย รู้ที่ปิดอ่าวอาจจะต้องรับผิดชอบใช้ ค่าสินไหมทดแทน

2. การละเมิดการปิดอ่าวหมายถึง เรือพายานมจะออกหรือเข้าไป โดยไม่ได้รับอนุญาตในรายฝั่งที่อยู่ในบริเวณปิดอ่าว และได้ทราบสถานการณ์ ว่ามีการปิดอ่าว ซึ่งอาจจะทราบโดยได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น หรือ ได้ฟังประกาศทางวิทยุ หรือได้รับทราบโดยทางอื่น เรือที่ออกจากหัวเรือ ของรู้ที่เป็นกางซึ่งได้รับแจ้งการปิดอ่าวแล้ว สันนิษฐานว่าได้ทราบการ ปิดอ่าว เรือที่กระทำการละเมิดการปิดอ่าวโดยไม่ทราบจะยังไม่ถูกจับเพียง แต่จะถูกห้ามไม่ให้เข้าหรือให้รับออกไปเสียจากบริเวณนั้น ผู้บังคับการของ เรือที่ทำการปิดอ่าว อาจจะอนุญาตให้เรือของชาติเป็นกางเข้าไปทำการ บนฝั่งผู้ถือภัย พลเรือนหรือในการณ์ที่เรือชาติเป็นกางอาจได้รับอันตราย เหราะโคนหมอกหรือพาด แต่เรือที่ได้รับอนุญาตให้เข้าจะต้องไม่นำราก หรือลงสิ่งของในหัวเรือหรือขับผ่านที่ได้รับอนุญาตให้เข้า แต่ยังไรมีกีดกัน รู้ที่ทำการปิดอ่าวอาจจะออกในอนุญาตพิเศษให้เรือบางลำผ่านเข้าได้ เรือ ที่ละเมิดการปิดอ่าวไม่ว่าเป็นของชาติเป็นกางหรือของชาติใดจะถูกจับ และ ถูกส่งไปยังศาลทรัพย์เชลยซึ่งอาจจะตัดสินให้รับเรือและสินค้า แต่จะต้อง ปล่อยถูกเรือเป็นอิสรภาพ เรือที่ละเมิดการปิดอ่าวอาจจะถูกคิดคามไม่จับ แม้ ว่าจะออกไปจากบริเวณที่มีการปิดอ่าวก็ตาม

กฎหมายทะเบียนฝรั่งเศส ศ.ศ.1934 มาตรา 74 ระบุว่าการ

ปิดอ่าวจะต้องไม่ปิดกั้นทางเข้าทำเรือหรือชายฝั่งของรัฐเป็นกลาง

การปิดอ่าวจะถือว่ายกเลิกเมื่อ

1. สองครั้งสิ้นสุดลง
2. เมื่อรัฐที่ทำการปิดอ่าวประกาศยกเลิกการปิดอ่าว
3. เมื่อกองทัพเรือที่ทำการปิดอ่าวถูกขับไล่ออกไป
4. เมื่อการปิดห้ามไม่เป็นผล (ฝรั่งเศสเห็นว่าการปิดอ่าวสิ้นสุดลงเมื่อกองทัพที่ปิดอ่าวออกไปพ้นจากบริเวณที่ทำการปิดอ่าว แต่อังกฤษเห็นว่าถ้าออกไปจากบริเวณนั้นพระอาทิตย์ของคืนฟ้าอากาศ เช่น เพาะมีพาย หรือมีหมอกจัดก็ยังไม่ถือว่าการปิดอ่าวสิ้นสุดลง)
5. เมื่อมีเมืองท่าหรือชายฝั่งที่ถูกปิดกั้นโดยได้อ่านจากกองทัพที่ปิดอ่าว

การใช้วิธีปิดอ่าวในการทำสัมภาระเรือได้ลดความสำคัญลงมาเนื่องจากประสิทธิภาพในการทำลายของเรือต่อเรือชนที่ปิดอ่าวเป็นไปอย่างได้ผล ฉะนั้นในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ยุทธการได้ใช้ยุทธวิธีการปิดอ่าน้อยมาก (รัสเซียปิดอ่าวพินแลนด์ตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 1939 ถึงปีน ปิดอ่าวซ่องกง วันที่ 9-25 ธันวาคม 1941 และอินโด네เซียวันที่ 5 มกราคม 9 มีนาคม 1942)

ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 ฝ่ายสัมพันธมิตรได้ใช้วิธีปิดอ่าวในระยะไกล (Long Distance Blockade) โดยทำการในทะเลเดลวิง ซึ่งมีระยะทางไกล กระแทบถึงชายฝั่งประเทศเป็นกลาง และยอมรับว่าได้ใช้วิธีประการเบตองครามซึ่งเป็นบริเวณอยู่ในทะเลเดลวิง เรือสินค้าไม่ว่าจะเป็นของศัตรูหรือประเทศเป็นกลาง หากเข้าไปในอาณาบริเวณนั้นอาจจะถูกทำลายโดยไม่ต้องเดือนส่องหน้า ซึ่งเป็นการละเมิดหลักเกณฑ์ในการสัมภาระ

### การปิดอ่าวในเวลาสั้น (Pacific Blockade)

การปิดอ่าวในเวลาสั้น หรือบางท่านเรียกว่า การปิดห้ามเดยาน สั้นเป็นมาตรฐานการบังคับที่รัฐหนึ่งกระทำต่ออีกรัฐหนึ่งแต่ยังไม่มีภาวะสัมภาระ

ระหว่างรัฐทั้งสองโดยตัดการติดต่อทางทะเลของท่าเรือหรือชายฝั่งของรัฐนั้นโดยกำลังทางเรือของตนซึ่งอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ลงโทษรัฐที่ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น ฝรั่งเศสปิดอ่าวไทย ในปี ค.ศ.1893 เพื่อให้ไทยปฏิบัติตามสนธิสัญญา

2. เพื่อให้รัฐชาติใช้ค่าเสียหายกรณีที่รัฐนั้นละเมิดพันธะระหว่างประเทศ เช่น อังกฤษ อิตาลี เมอร์มันปิดอ่าวเวนเซียเอกสารฯ ในปี ค.ศ.1902

3. ลงโทษรัฐที่ละเมิดหลักมนุษยธรรม เช่น เมอร์มัน อิตาลี อังกฤษ ไปรุกรุณเบบี้ดอฟ Zanzibar เพื่อห้ามยาการค้าทาส

การปิดอ่าวในเวลาสองนี้เริ่มเกิดขึ้นในกลางศตวรรษที่ 19 เป็นการปิดอ่าวที่กระทำในนามสันติไม่มีภาวะสงครามและไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อรัฐที่ 3

เป็นที่ยอมรับกันว่า รัฐที่ทำการปิดอ่าวมีสิทธิเพียงจับเรือของรัฐที่ถูกปิดอ่าวแต่ไม่มีสิทธิที่จะรับหรือยึดเรือชาติอื่นที่พยายามละเมิดการปิดอ่าว สถานบันกงหมายระหว่างประเทศได้ประกาศว่าเรือของรัฐต่างประเทศสามารถเข้าไปในฝั่งหน้าที่ถูกปิดอ่าวในเวลาสองบ่อป่างอิสระ ถ้าต้องการห้ามเรือชาติอื่นเข้าออกในบริเวณที่ปิดอ่าวรัฐที่ปิดอ่าวต้องประกาศปิดอ่าวบามสองครั้น สำหรับเรือของชาติที่ถูกปิดอ่าวที่พยายามละเมิดการปิดอ่าวอาจจะถูกจับและยึดไว้ แต่จะไม่ถูกปรับเมื่อบอกเลิกการปิดอ่าว รัฐที่ปิดอ่าวจะต้องคืนเรือที่ยึดให้แก่เจ้าของ

ในปี ค.ศ.1887 ได้มีการประชุมที่ไอดอลเบอร์กประเทศเยอรมันที่ประชุมได้ลงมติว่าการปิดอ่าวโดยสองนี้เป็นการชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศแต่ต้องประกาศบันท้ายเงื่อนไขคือ

1. เรือของรัฐอื่นต้องเข้าออกได้โดยเสรี

2. ต้องแจ้งให้รัฐอื่นทราบเป็นทางการ

3. จะรับเรือที่ละเมิดไม่ได้คืนให้ไปเมื่อสิ้นสุดการปิดอ่าว

ได้มีการปิดอ่าวโดยสองบทบาทครั้งในประวัติศาสตร์เช่นในปี ค.ศ.1831 ฝรั่งเศสปิดอ่าว TAGUS ของโปรตุเกสเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่ชาวฝรั่งเศสได้รับ อังกฤษปิดอ่าวกรีกใน ค.ศ.1862 เป็นการริพาร์ชลที่เรียกคืนของคนถูกทำลาย ขออภัยด้วยการปิดอ่าวไทยเพื่อบังคับให้ไทยทำสัญญา

เมื่อ ค.ศ. 1614 ฝรั่งเศสปิดอ่าวไทยในปี ค.ศ. 1893

ในการเมืองหัวรู่ปิดล้อมคิวบาในปี ค.ศ. 1862 เพื่อห้ามโซเวียตเข้ามาอยู่และจราจรสู่ไปให้คิวบา นักนิติศาสตร์บางท่านเห็นว่าเป็นการปิดอ่าวขามลงแต่เงื่อนไขในการปิดอ่าวขามลงบ้าได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เพราะหัวรู่ได้ห้ามเรือของชาติอื่นโดยเฉพาะโซเวียตซึ่งขออาชญาเข้าไปให้คิวบา แต่มีนักนิติศาสตร์ เช่น CH. Rousseau<sup>(1)</sup> แห่งว่าไม่เป็นการปิดอ่าวขามลงบ้า เพราะเป็นเพียงการควบคุมทางทะเลและทางอากาศเพื่อห้ามการส่งอาชญาจากทั่งประเทศไปคิวบาเท่านั้น

การปิดอ่าวในเวลาสองแห่งทั่งกับการปิดอ่าวในยามสงคราม  
ในสาระสำคัญดังนี้

ปิดอ่าวขามสองครั้ม	ปิดอ่าวในเวลาสอง
1. มีภาวะสองครั้ม	1. ไม่มีภาวะสองครั้ม
2. บังคับรัฐที่สามไม่ได้	2. บังคับรัฐที่สามไม่ได้
3. เมื่อมีการละเมิดเรืออาจถูกยึด	3. ไม่รับเรือที่ละเมิดเพียงแค่ยึดไว้และคืนเมื่อเสร็จการปิดอ่าว

การจับเรือสินค้าและสินค้าที่มีลักษณะความเป็นคัตตูร์

ในการท่าสองครัมทางเรือ รัฐคู่สองครั้มมีอำนาจที่จะยึดหรือรับเรือสินค้าของคัตตูร์ซึ่งถือเพื่อตนหนึ่งเป็นเรือของรัฐคู่สองครั้ม หลักการตั้งกล่าว ผิดกับหลักการในการท่าสองครัมทางบกที่ถือว่าห้ามยึดสินค้าของตน จะต้องได้รับการตรวจสอบจากเรือที่ถูกยึดไปใช้ได้เท่านั้น สำหรับสองครัมทางทะเลได้มีการยอมรับว่าเรือรบมีสิทธิเมื่อยึดและหันเรือสินค้า ไม่ว่าของชาติคัตตูร์หรือของชาติเป็นกลาง ถ้าเรือยินยอมให้ตรวจค้นโดยไม่ขัดขืนจะโจนต์เรือนั้นไม่ได้ ห้ามยึดสินค้าของตนไม่ว่าเป็นเรือห้องน้ำอาจะจะต้องถูกยึดหรือรับเป็นของรัฐ แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับการตัดสินจากศาลกรรฟ์เชกอย่างที่จะรับ แต่ถ้าหากเรือนั้นเป็นของรัฐ ผู้ทำการจับกุมจะนำไปยัง

<sup>(1)</sup>CH. ROUSSEAU LEDROIT DES CONFLITS ARMES, PARIS, p. 262

ท่าเรือหรือจมสี่ได้โดยไม่ต้องน้ำคือขั้นสุดค่าหัวพย์เชดดี้และถูกเรียกว่าถูก  
ควบคุม เช่นชัยศึกเรือที่ต่อต้านด้วยกำลังเมื่อถูกตั้งให้หดหู่หรือขัดขึ้นการ  
ตรวจสอบหรือบีด แม้ว่าจะเป็นเรื่องของชาติเป็นก่อต่าง เรือและศินค้าจะถูกวิน  
อเมริกาได้เคยคัดค้านในที่ประชุมกรุงเทพโดยขอให้กำหนดหลักเกณฑ์ใน  
การตรวจสอบภัยศินเอกสารในส่วนของทางทะเล เช่นเดียวกับส่วนของทาง  
น้ำ แต่อังกฤษไม่เห็นด้วยโดยอ้างว่า ส่วนของทางทะเลไม่มีวัตถุประทรงที่เพียง  
แค่จะทำลายกองทัพของรัฐคู่ศัตรูเท่านั้น แต่อังกฤษพยายามที่จะทำลายการค้า  
ขายของคู่คัดคุ้นอีกด้วย ประกาศกรุงปารีสก็ได้ยอมรับสิทธิของรัฐคู่ส่วนของ  
ที่จะรับเรือศินค้า และศินค้าของศัตรูนั้นตั้งแต่เกิดส่วนรวมให้ทุกแห่งนอกจาก  
ในทะเล例外นาเขื่อนของประเทศไทยเป็นก่อต่าง แต่ได้มีหลักเกณฑ์พิเศษจำกัดสิทธิ  
ต่างๆ ตามที่อยู่กับเรือศินค้าที่อยู่ในท่าเรือข้าศึกหรือในทะเลหลวง ในระหว่าง  
เริ่มแรกของส่วนรวมเมื่อครั้งก่อนเรือศินค้าของข้าศึกซึ่งอยู่ในท่าเรือ เมื่อ  
เริ่มส่วนรวมจะถูกยึดหันที่ นับแต่ส่วนรวมไครเมียได้มีหลักการที่ยึดหัน  
ว่าจะต้องให้เวลาเรือศินค้าของข้าศึกออกจากท่าโดยเร็วที่สุด อนุสัญญา  
กรุงโซนบันที่ ๖ ค.ศ. 1907 มาตรา ๑ ได้ระบุว่าสมควรที่จะอนุญาตให้เรือ  
ศินค้าข้าศึกออกจากท่าได้โดยให้ออกหันที่หรือกำหนดระยะเวลาอันสมควร  
ให้ออกไป แต่ถ้ารัฐจะยึดเรือเอาไว้ก็ได้แต่จะรับไม่ได้ และจะต้องคืนให้  
เจ้าของหันที่ที่ส่วนรวมสั่นสุด โดยไม่ต้องจ่ายค่าสินใหม่ทดแทน แต่ถ้านำ  
ไปใช้จะต้องจ่ายค่าสินใหม่ทดแทน

สำหรับเรือศินค้าศัตรูซึ่งขณะเริ่มต้นส่วนรวมอยู่ในทะเลหลวงและ  
ยังไม่ทราบว่าได้เกิดส่วนรวมขึ้นหรือเรือที่ไม่สามารถออกจากท่าตามกำหนด  
เวลาที่รัฐคัดคุ้นกำหนดไว้ เพราะเหตุสุดวิสัยก็ต้องได้รับการปฏิบัติเช่นเรือ  
ศินค้าที่อยู่ในท่าเรือของข้าศึก เพียงแค่ยึดได้แต่จะรับไม่ได้เป็นที่น่าสังเกต  
ว่าอนุสัญญากฎหมายนี้เพียงแค่แนะนำรัฐเจ้าของห่าให้เวลาแก่เรือเพื่้ออกไป  
เท่านั้น ระหว่างส่วนรวมโดยครั้งที่ ๑ ฝ่ายตั้งพันธมิตรและยอมรับรวมทั้ง  
ประเทศไทยได้ยึดเรือที่อยู่ในท่าเมื่อเกิดส่วนรวมขึ้น เมื่อเกิดส่วนรวมโดย  
ครั้งที่ ๒ อังกฤษได้ยึดเรือยอมรับซึ่งอยู่ที่ท่าเรืออังกฤษเป็นจำนวนมาก  
ฝ่ายเศษและยอมรับกับปฏิบัติทำนองเดียวกัน นักนิติศาสตร์ยอมรับเห็นว่า

สิทธิในการจับกุมเรือสินค้าศัตว์เกิดขึ้นนับตั้งแต่เกิดสภาพสงคราม แม้จะยังไม่มีการประกาศสงครามก็ตาม และจะต้นสุดภายในเมื่อมีสัญญาสันติภาพแล้ว แต่ประเภทส่วนใหญ่เห็นว่าสิทธิดังกล่าวถูกจำกัดเมื่อไม่มีสัญญาสงบศึก โดยปกติสัญญาสงบศึกก็จะกล่าวเกี่ยวกับกรณีนี้ไว้ด้วย แต่ถ้ามีสัญญาสงบศึกอย่างชัดแจ้ง เช่นสัญญาสงบศึก รัสเซีย-ญี่ปุ่น 1 กันยายน 1905 ระหว่างสองครั้งที่ 2 เมื่อรัฐบาลต้องการให้สัญญาในเรื่องนี้ให้ชัดแจ้ง สิทธิในการจับเรือสินค้าและสินค้าศัตว์ ถ้าสัญญาสงบศึกไม่ได้ระบุในเรื่องนี้ให้ชัดแจ้ง สิทธิในการจับเรือสินค้าและสินค้าศัตว์นั้นจะทำได้ยากแห่งในสมัยนี้ อาจจะเป็นทางเลือกว่า ผ่านหน้าอามนาเขตของรัฐคู่สหภาพ แต่จะทำในหน้าอามนาเขตของรัฐที่เป็นกลางไม่ได้ เรือสินค้าอาจจะเป็นของเอกชนของรัฐศัตว์หรือของรัฐสองก็ได้ ก่อนที่จะทำการจับกุมเรือที่จะต้องการจับกุมจะต้องมีปืนใหญ่ด้วยการอุทหนอกเป็นการสั่งสัญญาณให้เรือสินค้าที่ต้องการตรวจหาดู และส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบเอกสารประจำเรือเพื่อสำรวจว่า เป็นเรือสินค้าของชาติใด บรรทุกสินค้าต้องห้ามหรือเปล่า ถ้าการตรวจดันปรากฏว่าเป็นเรือสินค้าของศัตว์ หรือมีลักษณะเป็นศัตว์เช่น บรรทุกอาวุธ โดยมุ่งส่งให้ศัตว์ เจ้าหน้าที่ก็จะทำการปิดเรือดังกล่าว ซึ่งทำให้เรือและทรัพย์สินบนเรือตกอยู่ในอำนาจของผู้ทำการจับกุม และผู้จับกุมจะนำเรือไปยังท่าที่มีศาลกรรมาธิบดีหรือท่าไกล้มเมืองที่มีศาลกรรมาธิบดี เพื่อนำคดีให้ศาลมรรมาธิบดี (Prize Court) วินิจฉัย การจับเรือน้ำท้าเรือที่จับสั่งห้าม เข้าไปควบคุมในเรือที่ถูกจับเรือที่จับกันไม่เข้าเป็นต้องกุมเรือที่ถูกจับไปยังเมืองท่า แต่ถ้าไม่ได้สั่งห้ามเร้าไปควบคุมเพียงแต่สั่งการโดยวิทยุหรือสัญญาณใดให้เรือวิ่งไปพิกัดทางใด ในกรณีนี้ก็จะต้องคุมไปด้วยการจับเรือ ก็อหลักว่าจะทำการขยายเรือไม่ได้ นอกจากจะมีความจำเป็นอย่างยิ่งขาด ประกาศกฤษฎอน ค.ศ.1909 ได้อนุญาตให้ทำการขยายได้โดยไม่ต้องนำไปท่าเพื่อตรวจค้นในกรณีที่

1. การนำเรือมายังท่าจะก่อให้เกิดความเสียหายต่องสัมภาระใน การปฏิบัติการตามหน้าที่ ซึ่งเรือที่จับได้รับมอบหมาย

## 2. หรือเพื่อความปลอดภัยของเรือที่ตรวจค้น

ในการมีการทำลายเรือต้องนำคดีขึ้นสู่ศาลทรัพย์เชลย ถ้าเหตุผลการทำลายเรือไม่ถูกต้อง ต้องชดใช้ค่าเสียหาย โดยไม่ต้องพิจารณาว่าการซื้อขายที่จะทำลายเรือที่จับจะต้องนำคูณเรือ ผู้โดยสาร และเอกสารประจำเรือของเรือที่จะถูกทำลายไปไว้ในที่ปลอดภัยเดียวกันหรือนำไปไว้บนเรือผู้จับกุณเดียวกัน ถ้าผู้จับไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายที่ดังกล่าว รัฐผู้ทำลายเรือจะต้องรับผิดชอบด้วยค่าเสียหาย เหตุผลของการนำเรือไปตรวจค้นที่ทำเนื่องจากเกรงว่าหากตรวจค้นในทะเลอาจจะถูกเรือค่าน้ำ หรือเครื่องบินโฉมตีได้ ระหว่างทางครั้งแรกที่ 1 ได้มีการทำลายเรือติดค้างโดยอ้างว่า เพื่อความจำเป็นทางทหารหรือไม่สามารถจะนำเรือไปที่ท่าได้ เพราะไม่มีทหารเพียงพอที่จะคุมเรือไปยังท่าได้ โดยเฉพาะฝ่ายเยอร์นัน ได้ประกาศเขบทอันตรายในทะเลสองและทำลายเรือติดค้างที่เข้าไปในแนวคันน์ และเรือติดค้างอยู่ชั้นเยื่อรวมถึงอวัยวะที่เข้าไปในแนวคันน์ การตรวจค้นหรือเดือนส่องหน้า เมื่อมันอ้างว่าการนำเรือกลับเข้าห้ามจะถูกใจน้ำจากเรือค่าน้ำในขณะนำเรือที่ถูกจับมายังท่าเรือ หรือถ้าเรือติดค้างถูกใจน้ำจับ เรือค่าน้ำไม่มีทหารพอจะคุมเรือที่ถูกจับไปส่งยังท่าได้ ซึ่งก็เป็นความจำเป็นที่จะต้องทำลายเรือติดค้าง ทางฝ่ายสัมพันธมิตรก็ได้กระทำการถอนได้บ้าง โดยอ้างเหตุผลเช่นเดียวกัน

เมื่อเรือที่ถูกจับมาถึงยังท่าแล้วก็จะถูกนำคดีให้ศาลทรัพย์เชลย ตัดสินว่า การซื้อขายและติดค้านั้นถูกต้องตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ หรือไม่ ถ้าศาลเห็นว่าถูกต้องก็จะสั่งให้รับเรือที่ถูกจับซึ่งจะคงเป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐ รัฐจะเอาไปใช้หรือทำลายเสียก็ได้ แต่ถ้าศาลเห็นว่าไม่ถูกต้องก็จะสั่งปล่อย และอาจจะให้รัฐที่จับชดใช้ค่าเสียหายได้ ศาลทรัพย์เชลยเป็นศาลมีด้วยกันในเดือนเดียวกัน แต่จะต้องในประเทศเป็นก่อสองไม่ได้ มีหน้าที่ในการพิจารณาตัดสินเริบทรัพย์สินของคดี ซึ่งอาจจะเป็นเรือติดค้างและติดค้างของเอกชน รวมทั้งเรือของรัฐซึ่งทำการพาณิชย์ แท้ไม่มีอำนาจพิจารณาเกี่ยวกับเรือรับเพรษะเรือรบ ถ้าถูกจับได้รัฐอาจจะเอาไปทำอะไรได้ โดยไม่ต้องผ่านศาลทรัพย์เชลย การตั้งศาลทรัพย์เชลยก็เพื่อปิดโอกาส

ให้ความยุติธรรมแก่เจ้าของเรือหรือสินค้าที่จะถูกนำไปได้ต่อสู้คดีในศาลซึ่งเป็นการบังคับให้ขาดเป็นกลางประท้วงได้ ในการตัดสินของศาลทรัพย์เชลย ศาลอังกฤษใช้หลักการของกฎหมายระหว่างประเทศพิจารณา แต่ระบบฟรีริงเกส เบอร์มัน อิตาลี ใช้กฎหมายภายในของตนพิจารณาคดี เว้นเสียแต่กฎหมายภายในของตนไม่ได้ระบุไว้ซึ่งจะอาศัยหลักการกฎหมายระหว่างประเทศนั้น แต่ถ้ามีกรณีขัดกันระหว่างกฎหมายภายในและกฎหมายระหว่างประเทศ ถือว่าต้องใช้กฎหมายภายในพิจารณาคดี โดยปกติคำพิพากษาระบองศาลทรัพย์เชลยจะตัดสินแต่เพียงว่าจะรับทรัพย์ที่จับกุมหรือไม่รู้สึกต้องรับผิดชอบในค่าตัดสินซึ่งขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศหรือขัดกับความยุติธรรมของศาลทรัพย์เชลยของตน ซึ่งอาจจะต้องชดใช้ค่าเสื่อมใหม่ทดแทน โดยเฉพาะถ้าตนเป็นฝ่ายแพ้แพ้ในสัมภารามด้วย ภายหลังสัมภารามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเบอร์มันเป็นฝ่ายแพ้สัมภารามต้มหันนมิตราไม่ยอมรับค่าตัดสินของศาลทรัพย์เชลยเบอร์มัน ว่าถูกต้องโดยถ้อยว่าขัดกับหลักความยุติธรรมและกฎหมายระหว่างประเทศ และบังคับให้เบอร์มันคืนทรัพย์เดิมที่ยึดคืนให้แก่เจ้าของเดิม (มาตรา 4-๖ ประกาศกรุงเบอร์ลิน วันที่ ๕ มิถุนายน 1945)

เนื่องจากศาลทรัพย์เชลยเป็นศาลมีอำนาจในประเทศ การตัดสินของศาลทรัพย์เชลยเป็นอันเด็ดขาดไม่สามารถถูกห้ามได้ระหว่างประเทศได้ ซึ่งทำให้เกิดความวุ่นวายก่อนการพิจารณาอย่างจะไม่ให้ความเป็นธรรมเพียงพอแก่ผู้เสียหาย เพราะรู้เป็นผู้จับเองและพิพากษาเอง อนุสัญญากรุงเชกอุบันที่ 12 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 1907 ได้กำหนดที่จะตั้งศาลทรัพย์เชลยระหว่างประเทศขึ้น โดยมีหน้าที่พิพากษาคดีเพื่อประเทศเป็นกลางหรือชนชาติศัตรูสามารถถูกห้ามค่าตัดสินของศาลทรัพย์เชลยของรัฐที่จับกุม ว่าค่าตัดสินไม่ยุติธรรมหรือขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศหรือการจับกุมได้กระทำการในน่านน้ำอาณาเขตประเทศเป็นกลาง แต่การตั้งศาลทรัพย์เชลยระหว่างประเทศ ตั้งกล่าวมีหมายประเทศเข่นอังกฤษไม่เห็นด้วยกับอนุสัญญาฉบับนี้ ประเทศส่วนใหญ่ไม่ยอมให้สัตยาบัน โครงการตั้งกล่าวจึงไม่ประสบความสำเร็จ

## การกำหนดลักษณะความเป็นศัตtruของเรือศัตtru

โดยปกติเรือรบมีสิทธิจับและพำนเรือศินค้าของศัตtru หรือเรือศินค้าที่มีลักษณะความเป็นศัตtruเท่านั้นจะทำการจับกุณเรือหัวเรือศินค้าของชาติเป็นกลางไม่ได้ จะนั้นจึงต้องทราบหลักเกณฑ์ในการพิจารณาลักษณะความเป็นศัตtruของเรือศินค้าหัวเรือศินค้านั้น ๆ ก่อน ค.ศ.1909 ได้มีความคิดเห็น แต่ก่อนออกไปเป็น 2 ฝ่าย หลักของฝรั่งเศสหรือประเทศาภาคพื้นยุโรปนี้ ความเห็นว่าลักษณะความเป็นศัตtruของเรืออยู่ที่ช่องเรือนั้นซักอยู่ ถ้าเรือนั้นซักของชาติศัตtru เรือนั้นก็ถือว่าเป็นเรือของศัตtru ถ้าซักของชาติเป็นกลาง ก็ถือว่าเป็นเรือของชาติเป็นกลาง อีกฝ่ายหนึ่งคือหลักที่อังกฤษ อเมริกา ญี่ปุ่นถือปฏิบัติว่าความเป็นศัตtruนั้นจะดูแต่เพียงช่องซึ่งซักอยู่ไม่ได้ จะต้องพิจารณาว่าเจ้าของเรือนั้นมีภูมิลำเนาอยู่ในดินแดนศัตtruหรือไม่ โดยไม่จำเป็นต้องพิจารณาถึงสัญชาติของเจ้าของ เจ้าของเรือซึ่งมีสัญชาติประเทศา เป็นกลาง ถ้ามีภูมิลำเนาในดินแดนศัตtruจะต้องถูกพิจารณาว่าเรือของตนมีลักษณะความเป็นศัตtruด้วย ซึ่งหลักดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปตั้งแต่ ค.ศ.1915

หลักของฝรั่งเศส ซึ่งถือช่วงที่เรือซักอยู่เป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเป็นศัตtruของเรือได้รับการรับรองโดยประกาศกรุงสอนตอน ค.ศ.1909 มาตรา 57 ได้ระบุว่า “ลักษณะความเป็นกลางหรือความเป็นศัตtruของเรือจะถูกกำหนดโดยช่องซึ่งเรือนั้นมีสิทธิจับซัก” ในระยะเริ่มแรก ของสองครั้งครั้งที่ 1 ฝ่ายสัมพันธมิตรก็ได้ปฏิบัติตามหลักการที่กำหนดไว้ในกรุงสอนตอน แต่ต่อมาเยอรมันได้ใช้สิ่งเหลี่ยมเปลี่ยนแปลงเรือของตน ให้มีสิทธิจับซักของชาติเป็นกลางเพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุณโดยมั่นคงทางการ ข่าวเบอร์มันชื่อ Hugo Stinnes และข่าวเดนマーคนาม Jensen ได้ซื้อเรือหลายลำและได้รับความร่วมมือกับชาวอเมริกันเชื้อชาติเบอร์มันชื่อ Wagner ทำให้เรือเหล่านั้นซึ่งเจ้าของที่แท้จริงเป็นเยอรมันมีสิทธิจับซักของเมริกาจากการกระทำการของเยอรมันดังกล่าว ตั้งแต่ปลายปี ค.ศ.1915 ทางฝ่ายสัมพันธมิตร จึงไม่ยอมรับหลักการในเรืองช่วงกำหนดลักษณะความเป็นศัตtruอีกต่อไป แต่ถือว่าจะต้องพิจารณาว่าเจ้าของเรืออันแท้จริงเป็นชนชาติศัตtruหรือไม่ประกอบด้วย ในสองครั้งครั้งที่ 2 ฝ่ายสัมพันธมิตรก็ได้ปิดหลักเข่นเดียวกัน ทางอเมริกาได้ตัดสินเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 1949 ว่า ถ้าเรือซักของศัตtruถือว่าเป็นเรือที่มีลักษณะศัตtruได้กันที่คาดจะไม่ยอมให้มีการคัดค้านว่าเจ้าของเรือที่

แท้จริงเป็นของชนชาติเป็นก่อการ แต่ถ้าเรื่อซักของชาติเป็นก่อสาธารณรัฐที่ทำการ  
จับกุม อาจจะพิสูจน์ให้เห็นว่าเจ้าของเรือที่แท้จริงเป็นชนสัญชาติศัตรุได้  
อนึ่ง ตามทางปฏิบัติที่ยอมรับ ถือว่าเรือชาติเป็นก่อการที่เดินทาง  
ภายใต้ความคุ้มกันของเรือศัตรุถือว่าเป็นเรือศัตรุ

### การเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์เรือ

นิปัญญาเกิดขึ้นในกรณีที่เรือเปลี่ยนกรรมสิทธิ์จากเจ้าของ ซึ่ง  
เป็นคนสัญชาติศัตรุ มาเป็นของคนสัญชาติเป็นก่อการ ซึ่งทำให้มีการเปลี่ยน  
ช่องด้วยเนื่องจากการซื้อขายหรือด้วยเหตุใดก็ตามถือว่า เปลี่ยนลักษณะของ  
ความเป็นศัตรุหรือไม่ ถ้าถือว่าเปลี่ยนรัฐคู่ส่งความไม่มีสิทธิจับกุมเรือนั้น  
ก่อน ค.ศ.1914 ฝรั่งเศสยังถือหลักว่าการเปลี่ยนใช้ช่องชาติเป็นก่อการ จะต้อง<sup>1</sup>  
กระทำการก่อภัยดังนี้ ถ้ากระทำการหักห้ามส่งความถือว่าไม่มีผลสมบูรณ์  
แท้จริงกฤษ-อเมริกาเห็นว่า แม้การเปลี่ยนของจะกระทำการหักห้ามส่งความ ถ้า  
กระทำการโดยสุจริตถือว่าสมบูรณ์ การเปลี่ยนของ

1. ถ้าได้กระทำการหักห้ามปิดอ่าวหรือ
2. เรือกำลังอยู่ในทะเลหรือ
3. ในสัญญาเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ ได้ระบุให้ผู้ขายมีสิทธิซื้อคืนได้  
การกระทำการดังกล่าวข้างต้นถือว่ากระทำการโดยไม่สุจริตและ  
ไม่มีผล

ประกาศกรุงลดอนตอน ค.ศ.1909 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 55 และ  
56 โดยกำหนดว่าการเปลี่ยนใช้ช่องชาติเป็นก่อการ จะต้องกระทำการก่อภัยดังนี้  
เรียนแต่เป็นการเปลี่ยน เพื่อชุดประมงที่จะหลีกเลี่ยงการจับกุม<sup>2</sup>  
สันนิษฐานได้ว่าไม่สุจริต เช่น เรือได้สัญญาด้วยสัญชาติศัตรุน้อยกว่า 60 วัน  
ก่อนก่อภัยดังนี้ และเอกสารการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ไม่ได้อยู่ในเรือ แต่ถ้ามี  
การเปลี่ยนใช้ช่องชาติเป็นก่อการ ภายหลังส่งความถือว่าไม่สมบูรณ์ นอก  
เสียจากว่าจะพิสูจน์ได้ว่าการเปลี่ยนไม่ได้มีอุดมุนหมายที่จะหลีกเลี่ยงการ  
จับกุม เช่น กรณีการรับมารถกสันนิษฐานว่าการเปลี่ยนของไม่สมบูรณ์ ใน  
กรณีที่ได้กระทำการหักห้ามทางหรือหักห้ามปิดอ่าว หรือสัญญาเปลี่ยน  
กรรมสิทธิ์ได้ระบุให้ผู้ขายมีสิทธิซื้อเรือคืนได้หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข  
เกี่ยวกับสิทธิการใช้ช่องความกว้างหมายของช่องที่ซัก สันนิษฐานว่าสุจริตถ้าการ

เปลี่ยนช่องได้กระทำเป็นเวลานานกว่า 30 วันก่อนเกิดสหภาพ ถ้าสมบูรณ์ เรียนร้อยความกฎหมายหรือการเปลี่ยนมือทำให้การควบคุมเรือหรือรายได้ เปลี่ยนมือไป ตามประกากด้วยความเป็นกลางของประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกา ที่ปานามาเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม ค.ศ.1930 ได้ระบุว่าการเปลี่ยนช่องจากเรือ สินค้าของเอกชนต่างชาติเป็นช่องของรัฐในทวีปอเมริกา ถ้ากระทำโดยอุจริต ไม่มีข้อตกลงกับผู้ขายที่จะคืนให้ และได้กระทำในฝ่าน้ำอาณาเขตที่อ่าว สมบูรณ์ โดยไม่ต้องพิจารณาว่ากระทำก่อนหรือหลังสหภาพ ในระหว่าง สหภาพโลกครั้งที่ 2 อังกฤษได้แจ้งให้อเมริกาทราบว่า ตนยินยอมในการ ที่อเมริกาตามกฎหมายเมริกาลงวันที่ 6 มิถุนายน 1941 ซึ่งอนุญาตให้ รัฐบาลอเมริกายieldใช้ประโยชน์ ซื้อ หรือเช่าเรือของต่างประเทศที่จอดใน ท่าอเมริกา โดยจ่ายเงินตอบแทน สำหรับเรือที่เป็นของรัฐคู่สหภาพนั้นจะ เป็นกรรมสิทธิ์ในขณะเกิดสหภาพไม่ได้ อังกฤษถือว่าเรือของรัฐที่เปลี่ยน กรรมสิทธิ์ระหว่างเกิดสหภาพยังมีลักษณะความเป็นศัตรูอยู่

### การกำหนดลักษณะความเป็นศัตรูของสินค้า

ลักษณะความเป็นศัตรูของสินค้านั้นป้อมขึ้นอยู่กับบุคคลผู้เป็น เจ้าของทรัพย์สิน ถ้าทรัพย์สินเป็นของนิติบุคคล ที่จะต้องเป็นจัดตั้งในชนชาติ ศัตรู ป้อมถือว่าเป็นทรัพย์สินชาติศัตรู ซึ่งในการนี้นิปปะประเทศต่าง ๆ ยังมีค หลักปฏิบัติแตกต่างกัน หลักของฝรั่งเศสและประเทศภาคพื้นยุโรป (เยอรมัน ฝรั่งเศส อิตาลี อังกฤษ) ปิดหลักสัญชาติของเจ้าของสินค้า เจ้าของสินค้า ไม่ว่าจะมีที่อยู่ในประเทศศัตรูหรือประเทศเป็นกลางก็ตาม ถ้ามีสัญชาติศัตรู ก็ถือว่าสินค้านั้นมีลักษณะเป็นศัตรู ซึ่งสินค้าเหล่านี้จะต้องยกยื่ด สำเนาเจ้าของ สินค้ามีสัญชาติเป็นกลางจะถูกยกยื่ดไม่ได้ แต่หลักของอังกฤษและเมริกาถือ กฎหมายล่างเนาของเจ้าของสินค้าเป็นหลักในการพิจารณาว่าเป็นทรัพย์สินศัตรู หรือไม่ ถ้าเจ้าของสินค้ามีกฎหมายล่างเนาในคืนแคนศัตรูแม้ว่าจะมีสัญชาติเป็น กลางก็ถือว่าสินค้านั้นมีลักษณะความเป็นศัตรูสำเนาเจ้าของสินค้ามีสัญชาติศัตรู แต่มีกฎหมายล่างเนาในคืนแคนชาติเป็นกลางไม่ถือว่าสินค้านั้นเป็นทรัพย์สินศัตรู ประกาศกรุงลอนדון ค.ศ.1909 ไม่ได้ตัดสินบัญชานี้ให้แนบชัดลงไป มาตรา 58 ของประกาก ได้ระบุว่า "ลักษณะความเป็นกลางหรือลักษณะความ

เป็นศัต្រุของศินค้าที่พอบนเรื่องของศัต្រุขึ้นอยู่กับลักษณะความเป็นกลาง  
หรือความเป็นศัต្រุ “ของเจ้าของศินค้า” ทั้งนี้โดยไม่ได้กล่าวให้ແນະด้ว  
ลักษณะความเป็นศัต្រุของศินค้านั้นจะพิจารณาจากสัญชาติของเจ้าของศินค้า  
หรือจากภูมิลำเนา

มาตรา 59 ของประการค่าหนนค่าว่า เจ้าของศินค้ามีหน้าที่พิสูจน์  
ว่าศินค้าของตนที่พอบนเรื่องศัต្រุเป็นศินค้าที่มีลักษณะความเป็นกลาง ถ้า  
พิสูจน์ไม่ได้ถือว่าศินค้านั้นมีลักษณะความเป็นศัต្រุตามทางปฏิบัติถือว่าศินค้า  
ที่พอบนเรื่องศัต្រุต้นนี้ฐานไว้ก่อนว่าเป็นศินค้าศัต្រุ ศินค้าที่มีลักษณะความ  
เป็นศัต្រุที่จะยืดได้ดังกล่าวข้างต้นจะต้องพบในเรื่องศัต្រุ ถ้าศินค้าศัต្រอยู่  
ในเรื่อชาติเป็นกลางรัฐคู่สหภาพจะปิดไม่ได้ ประการกรุงปารีส 16 เมษายน  
1856 ก็ได้ระบุว่าของชาติเป็นกลางคุ้มครองศินค้าศัต្រ มากเว้นศินค้าต้องห้าม  
ระหว่างสหภาพโดยครั้งที่ 1 ศาลทรัพย์เชลยของประเทศไทยคู่สหภาพก็ได้  
ยืนยันการตามกฎหมายของประเทศไทยให้พิจารณาคดีในศาลทรัพย์เชลย

ศินค้าที่อยู่บนเรือ จะมีลักษณะความเป็นศัต្រุหรือไม่จะต้องพิจารณา  
ถึงกรรมสิทธิ์ของเจ้าของเรือในขณะทำการจับกุม แต่ถ้ามีการเปลี่ยนเจ้าของ  
เรือจากชนชาติศัต្រุไปเป็นของชนชาติเป็นกลาง อังกฤษถือว่า ถ้าเป็นการ  
เปลี่ยนในระหว่างเรือเดินอยู่ในทะเลในขณะที่สหภาพเกิดขึ้นจะยกมาเป็น  
ข้ออ้างให้ลดพันจากการจับกุมไม่ได้ หลักฟรั่งเศสเห็นว่ากระทำได้ถ้ามี  
เขตนาบริสุทธิ์ โดยไม่ใช่เพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุม

แต่มีหลักทั่วไปที่คู่สหภาพยอมรับปฏิบัติที่จะไม่จับกุมเรือนางชุด  
คือ

1. เรื่องศินค้าไปประเทศ ได้มีหลักการในกฎหมายระหว่าง  
ประเทศให้สิทธิยกเว้นเรื่องส่งไปประเทศเมียกันฯ ได้เกบมีสนธิสัญญาของ  
บางประเทศระบุให้สิทธิเรื่องนิดนึงปลดปล่อยจากการจับกุม เช่น อนุสัญญา  
เกี่ยวกับไปประเทศระหว่างอังกฤษ-เยอรมันด์ ลงวันที่ 14 ตุลาคม ค.ศ.1843  
ระหว่างฝรั่งเศส-อิตาลี ค.ศ.1875 และฝรั่งเศส-อังกฤษ ค.ศ.1890

2. เรื่องประมงที่ทำการจับปลาตามชายฝั่งซึ่งไม่ได้รวมปฏิบัติการ  
สหภาพ หมายถึงว่าไม่มีอาชญาและใช้เฉพาะการจับปลาตามชายฝั่งไม่ใช่  
เรือจับปลาสำนัก ถ้าทั้งเรือที่เดินรับจ้างในท้องถิ่นภายในประเทศจะต้องห้าม

ซึ่งได้รับการยกเว้นโดยเหตุผลทางมนุษยธรรม และได้บอนรันเป็นหลักการอยู่ในอนุสัญญากรุงเทพมหานครที่ 11 ค.ศ.1907 แต่อังกฤษได้ตัดค้านไม่เห็นด้วย และไม่ยอมรับปฏิบัติในสังคมน้ำใจเมียระหว่างสังคมน้ำใจครั้งที่ 2 เว้อค่าน้ำเยอรมันก็ได้ทำลายเรือขันปลาชายผู้ของพันธมิตรไปมาก many และรัสเซียได้จันเรือหาปลาชายผู้ของญี่ปุ่นเป็นจำนวนถึง 185 ลำ

3. เว้อที่ปฏิบัติการกิจเกี่ยวกับการศาสนา วิทยาศาสตร์ หรือการศึกษา ได้รับความคุ้มกันไม่ถูกจับกุมตามอนุสัญญากรุงเทพมหานครที่ 11 ค.ศ.1907

4. เรือพยาบาล อนุสัญญากรุงเทพมหานครที่ 10 ค.ศ.1907 และอนุสัญญาเจนีวาวันที่ 12 สิงหาคม ค.ศ.1949 ได้กำหนดให้เรือพยาบาลไม่ว่าจะเป็นเรือพยาบาลทหาร หรือพยาบาลของรัฐ ซึ่งรวมอยู่ในกองทัพเรือ แต่ได้สร้างหรือตอบแต่งเพื่อช่วยเหลือรักษาหรือบรรเทาทุกผู้เจ็บป่วยบาดเจ็บ เรือพยาบาลเอกสารนี้ ของเหล่ากาชาด หรือเรือพยาบาลของชาติเป็นกลางที่ได้เข้ามาช่วยเหลือพยาบาลโดยได้รับอนุญาตจากรัฐบาลของเข้า ภายใต้ความคุณของรัฐคู่สังคม ได้รับการยกเว้นไม่ถูกจับกุม แต่ต้องดังกล่าวจะหมดสิ้นไปถ้าหากเรือเหล่านี้ได้ร่วมปฏิบัติการสังคมน้ำใจหมอดินสภากาฬความเป็นเรือพยาบาลแล้ว ระหว่างสังคมน้ำใจครั้งที่ 1 เว้อค่าน้ำเยอรมันได้จันเรือพยาบาลของอังกฤษหลายลำ โดยไม่ทราบพ่อหลักการข้างด้านในสังคมน้ำใจครั้งที่ 2 ทั้งฝ่ายสัมพันธมิตรและเยอรมันได้จะเมืองดังกล่าวโดยจมเรือพยาบาลของประเทศเป็นกลางเป็นจำนวนมาก

5. เว้อที่ได้รับอนุญาตพิเศษให้ปลดออกจากการโขนตัวหรือจับกุมในระหว่างสังคมน้ำใจครั้งที่ 2 คู่สังคมน้ำใจต้องออกกฎหมายเดิมในการจับกุมเรือนางชนิดโดยออกในอนุญาตให้เป็นพิเศษซึ่งได้แก่

ก. เว้อใช้ในหน้าที่ของกาชาด เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยของสังคมน้ำใจ

ก. เว้อที่ใช้สำหรับอพยพประชาชนในเขตเมือง (ใน ค.ศ.1942 อิตาลีอพยพประชาชนชาวอิตาลีออกจากเมืองที่ไม่เป็น เว้ออังกฤษสำหรับอพยพชนชาติอังกฤษมาจากที่วีปเปอร์เชีย เว้อยู่บ้านสำหรับอพยพชาวญี่ปุ่นจากอังกฤษและอเมริกา)

ค. เรื่องที่ใช้ในการอพยพ คณะทูตต่างประเทศ

ง. ตั้งแต่เดือนมีนาคม 1941 อนุญาตให้แก่เรือที่ทำการส่งเชบิยง

ให้แก่สวีเดน

โดยปกติทรัพย์สินของเอกชนของคู่สัมภาระในสังคามทางทะเลจะต้องถูกห้ามแต่เมืองข้อยกเว้นโดยทางปฏิบัติตามหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศจะไม่มีตัวทรัพย์สินศัตรูบางชนิดคือ

1. คาดการณ์เบรลล์ฟร็องเศสเบเพิพากษาว่า ตั้งของทรัพย์สินส่วนตัว รวมทั้งเงินของกับปันเรือและถูกเรือของศัตรู จะไม่ถูกห้ามในฐานะเป็นทรัพย์สินศัตรู (ค่าตัดสินของคาดการณ์เบรลล์ฟร็องเศส เมื่อวันที่ 17 เมษายน 1940 คดีเรือเบอร์มัน Santa-Fe)

2. ไปรษณีย์กันชาไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือทางราชการ ของคู่สัมภาระของประเทศเป็นกลางที่พบบนเรือของศัตรูหรือของประเทศเป็นกลางในทะเล เว้นแต่ที่สัมภาระหรือเข้าไปยังเมืองท่าที่ถูกปิดอย่างจะถูกห้ามได้ ถ้ามีการจับกุมเรือผู้จับจะต้องรับสั่งไปรษณีย์กันชาไปโดยเรือที่สุด หลักการดังกล่าวระบุอยู่ในอนุสัญญากรุงเทพฯ ฉบับที่ 11 ระหว่างสองประเทศโลกกัน 2 ครั้ง ฝ่ายสัมพันธมิตรได้ความหมายค่าว่าไปรษณีย์กันชาว่า หมายถึงเพียงจดหมายธรรมดายังไม่ได้รวมถึงทีบห่อพัสดุด้วย ฉะนั้นทีบห่อพัสดุกันชาจึงไม่อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้น นอกเหนือนั้นอังกฤษยังถือว่าอนุสัญญากรุงเทพฯ ฉบับที่ 11 ใช้สำหรับกรณีที่เรือศัตรูได้ถูกจับกุมในทะเลหลวง แต่ถ้าเรือศัตรูซึ่งบรรทุกไปรษณีย์กันชาได้ถูกจับในท่าเรือหรือ่านน้ำ อาจนาเขตของรัฐที่จับไปรษณีย์กันชาจะถูกยกเว้นได้

เรื่องเอกสารของรัฐเป็นกลางอาจจะถูกเรือรบของคู่สัมภาระจับกุมได้ใน 3 กรณี

- 1) ชนเดินค้าต้องห้าม
- 2) ละเมิดการปิดอย่าง
- 3) กระทำการอันไม่เป็นกลาง

#### การปฏิบัติต่อผู้นำด้วยแบบเจ็บและเจ็บป่วยและเรืออันป่วย ในสังคามทางทะเล

การท่าสังคามไม่ว่าสังคามทางน้ำหรือทางทะเล ย่อมจะต้อง

มีผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยจากภัยของสังคม ความรู้สึกในด้านมนุษยธรรม ทำให้เกิดความจำเป็นที่รัฐต่าง ๆ จะต้องคงอยู่กับภารกิจในการปฏิบัติต่อผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยในสังคม ซึ่งเป็นผู้ที่ทำการรับตัวก็คือ กองทัพของคู่สังคมหรือบุคคลประจำเรือ ใน การปฏิบัติต่อผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยหรือเรืออันป่วยในสังคมทางทะเลได้มีอนุสัญญาเจนีวา ค.ศ. 1949 กำหนดให้ภารกิจที่คู่สังคมจะต้องมีคือปฏิบัติให้บรรบุให้คู่สังคมรักษาพยาบาลตัวบุคคลที่มีความจำเป็น ผู้บาดเจ็บ ผู้เจ็บป่วย และผู้ซึ่งเรืออันป่วย ซึ่งตกลงอยู่ในอำนาจของตนโดยไม่คำนึงถึงเชื้อรода เพศ ศาสนา สัญชาติและค่านิยมทางการเมือง คู่สังคมจะประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลเหล่านี้หรือทดสอบตัวบุคคลเหล่านี้ไว้โดยปราศจากความช่วยเหลือทางแพทย์ ไม่ได้ ผู้เจ็บป่วยบาดเจ็บ หรือผู้ซึ่งเรืออันป่วย เมื่อถูกจับจะต้องปฏิบัติเช่นเดียวกัน มาตรา 16 ของอนุสัญญาได้ระบุให้อยู่ในดูแลพิเศษของผู้ขับชีว์แล้วแต่เหตุการณ์ว่า เมื่อขับผู้บาดเจ็บเข้าป่วย หรือผู้ซึ่งเรืออันป่วยจะสมควรกักตัวไว้หรือส่งขึ้นบน ณ เมืองท่าของประเทศเป็นกลาง หรือเมืองท่าของประเทศคู่สังคมที่ได้รับการปลดปล่อยกลับประเทศของตนจะต้องไม่เข้ารับหน้าที่ประจำการ ตลอดเวลาสังคมในการทำสังคมคู่สังคม มีสิทธิในการจับกุมผู้บาดเจ็บ ผู้เจ็บป่วย หรือเรืออันป่วย มาตรา 14 ของอนุสัญญาระบุว่า เวอร์บของรัฐคู่สังคมมีสิทธิเรียกร้องให้ส่งตัวผู้บาดเจ็บ ผู้เจ็บป่วย และผู้ซึ่งเรืออันป่วยซึ่งอยู่บนเรือพยาบาลทหาร เรือพยาบาลของสมาคมบรรเทาทุกข์ หรือของเอกชนตลอดถึงเรือสินค้า เรือของรัฐ เรือเลิก ๆ ถ้าผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยอยู่ในสภาพที่จะส่งคืนได้ และเรือนมีสิทธิที่จะอุปกรณ์เพียงพอที่จะให้การรักษาพยาบาลที่จำเป็น นอกเหนือนั้นอนุสัญญาเจนีวาบังคับรองนายแพทย์และนางพยาบาลของเรือพยาบาลและเจ้าหน้าที่ทางศาสนา จะถูกจับกุมระหว่างปฏิบัติหน้าที่ในเรือพยาบาลไม่ได้ ถ้าอยู่ในอำนาจของคู่สังคมที่เป็นเชลยศึกไม่ได้ และจะต้องถูกปล่อยให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อไปได้เท่าที่จำเป็น เพื่อรักษาผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วย และจะห้องถูกส่งตัวกลับในภายหลัง อนึ่งบรรดาเรือที่มีหน้าที่ขันส่งทางการแพทย์จะได้รับอนุญาตให้ทำการขนส่งของที่ใช้ในการแพทย์ได้ แต่ต้องแจ้งรายละเอียดในการเดินทางไปให้ประเทศฝ่ายคู่สูตรรับ และได้รับอนุญาตจากประเทศ

ศัตกร ประเทศศัตกรอย่างตรวจดันในเรือนส่งได้ แต่จะจับกุมหรือมีเครื่องมือทางการแพทย์ที่ส่งมาไม่ได้

### สองความทางอากาศ

การท่าสองความทางอากาศเป็นปฏิบัติการทางทหารของเครื่องบินนอตถูน เครื่องบินน้ำ เอลิคอปเตอร์ ต่อเครื่องบินของข้าศึก หรือต่ออุดหนายภาคพื้นดิน หรือทางทะเลของข้าศึก ก่อน ค.ศ.1914 หลักเกณฑ์ในการท่าสองความทางอากาศมีบัญญัติอยู่เพียงเล็กน้อย ในประกาศกรุงเทพวันที่ 29 กรกฎาคม ค.ศ.1899 ได้มีข้อกำหนดห้ามการทิ้งวัสดุระเบิดจากบินอุดถูน หรืออากาศนานได้ แต่ยังคงไว้เพียงเล็กน้อย ต่อมาในประกาศกรุงเทพฯ ค.ศ.1907 รัฐต่างๆ ได้พยายามที่จะวางแผนกฤษเกณฑ์ในการสองความทางอากาศ อีก มาตรา 25 อนุสัญญากรุงเทพฯ ค.ศ.1907 ได้ระบุห้ามการโจรที่ไม่ว่าด้วยวิธีใดก็ตามที่มีเมืองเป็นช่องทางน้ำ ที่มีหมายถึงการโจรที่ทางอากาศจะกระทำต่อเมืองที่ไม่มีการป้องกันไม่ได้ ในปี ค.ศ.1911 ได้มีการประชุมที่กรุงแมดริค (สเปน) ที่ประชุมได้มีมติว่าสองความทางอากาศจะต้องไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ทรัพย์สินและบุคคลมากไปกว่าสองความภาคพื้นดินหรือทางทะเล

การใช้เครื่องบินในการท่าสองความเพื่อทำลายกำลังข้าศึกเริ่มมีความสำคัญอย่างจริงจังในเดือนตุลาคมที่ 20 ในสองความระหว่างอิตาลี-อุรุกวัย ค.ศ.1911 และโดยเฉพาะในระหว่างสองความโลกครั้งที่ 1 ประเทศญี่ปุ่นได้ใช้เครื่องบินในการโจรที่ข้าศึกอย่างกว้างขวางต่ออุดหนายทั้งทางภาคพื้นดินและทางทะเลของข้าศึก และได้มีการโจรที่เมืองที่ไม่มีการป้องกันทำให้ประชาชนบาดเจ็บล้มตายลงมาก เป็นการละเมิดต่อกฎหมายมนต์สัญญากรุงเทพฯ ค.ศ.1907 ก่อนสองความโลกครั้งที่ 2 ยังไม่มีสนธิสัญญาที่กำหนดกฎเกณฑ์ที่ไว้ในการทำสองความทางอากาศแต่อย่างใด ใน การประชุมที่ราชอาชีวะตัดสินใจว่าด้วยการจ้างภารกิจอาวุธที่ใช้เกียวกับสองความทางทะเล ที่ประชุมได้ลงมติเมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 1922 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยนักกฎหมายร่างกฎหมายที่รัฐญี่ปุ่นจะต้องปฏิบัติในสองความทางอากาศ โดยพิจารณาที่จะวางแผนกฤษเกณฑ์ที่เหมาะสมกับการพัฒนา และการใช้เทคนิค

ใหม่ ๆ ของเครื่องบินในการทำสังหารมหานาค คณะกรรมการได้ประชุมกันที่กรุงเชก ระหว่างวันที่ 11 ธันวาคม ค.ศ.1922 ถึง 19 กุมภาพันธ์ 1923 และได้วางอนุสัญญาเกี่ยวกับกฎหมายต่อการทำสังหารมหานาครวม 62 มาตรา เรียกว่า The Hague Air Warfare Rules แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าประเทศมหาอำนาจ เช่น อเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย ไม่เห็นด้วย ร่างอนุสัญญาดังกล่าวจึงไม่มีการลงนามและไม่มีรัฐไดยอมให้สัตยาบันโดย แต่รัฐบาลหลายประเทศก็ได้คำรับรองว่าจะปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หลังจากนั้นก็ได้มีความพยายามที่จะวางกฎหมายต่อการทำสังหารมหานาคต่อไปอีก ใน ค.ศ.1929 เมอร์มันได้เสนอในที่ประชุมเกี่ยวกับการลดอาวุธให้ทำลายเครื่องบินท้าวหัวและห้ามการทิ้งระเบิดทางอากาศ และ อังกฤษก็ได้เสนอห้ามการทิ้งระเบิดเพียงตัวเดียวในมาตรา 34 ของอนุสัญญา เกี่ยวกับการลดอาวุธ วันที่ 16 มีนาคม 1933 แต่อนุสัญญาดังกล่าวก็ไม่ได้รับการให้สัตยาบันอีกสมัชชาของสันนิบาตชาติได้โดยตรงตั้งแต่วันที่ 28 กันยายน 1937 และ 30 กันยายน 1938 ห้ามการทิ้งระเบิดโดยเจตนาต่อพสตเรือนซึ่งถือว่าเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ เมื่อไม่มีกฎหมายที่สมบูรณ์ เกี่ยวกับสังหารมหานาค นักนิติศาสตร์บางท่านเห็นว่าอาจใช้กฎหมายบางอย่างที่ระบุในอนุสัญญากรุงเชก ค.ศ.1907 เกี่ยวกับการทำสังหารมหานาคมาใช้กับทางอากาศ เช่น ในเรื่องกฎหมายต่อการระดมยิงเมือง สำหรับสังหารมหานาคมาใช้ได้กับการทิ้งระเบิดจากเครื่องบิน อาทิเช่นต้องไม่ทิ้งระเบิดเมืองที่ไม่มีการป้องกัน และต้องบอกกล่าวล่วงหน้าก่อนทำการทิ้งระเบิดเหมือนกับการระดมยิงเมืองซึ่งต้องแจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบก่อน แต่มีผู้แย้งว่าสภาพการรบทางอากาศกับทางบกไม่เหมือนกัน จะนั้นจะใช้กฎหมายเดียวกับสังหารมหานาคไม่ได้ บางท่านเห็นว่าอาจใช้ห้ามกฎหมายต่อสังหารมหานาคเดียวใช้กับสังหารมหานาคในทางกรณี เช่น เครื่องบินรบมีศักดิ์บรรจุด้วยขันธุ์กุณเครื่องบินสินค้าศัตรูและอาจคุมไปให้ศาลมรรภย์เชยบตัดสินได้

ร่างอนุสัญญาเกี่ยวกับกฎหมายต่อการทำสังหารมหานาค ค.ศ.1923 แม้ว่าจะไม่ได้รับการให้สัตยาบัน แต่ก็ได้กำหนดหลักกฎหมายต่อการ

ทำสังคมทางอากาศอย่างละเอียดซึ่งสมควรจะได้รับการศึกษา อนุสัญญา  
ได้กำหนดว่า

1. เครื่องบินรับเท่านั้นที่มีสิทธิจะปฏิบัติการรับได้และต้องมีเครื่อง  
หมายให้เห็นเด่นชัด ซึ่งทำให้ทราบถึงสัญชาติของเครื่องบินและลักษณะ  
ของเครื่องบินรับ

2. ถ้าเครื่องบินถูกยิงและนักบินกระโดดร่มหนีห้ามระดมยิงนักบิน  
ผู้นั้นในขณะอยู่กลางอากาศ เว้นแต่การกระโดดร่มเพื่อจุดประสงค์อย่างอื่น  
อาจถูกระดมยิงได้

3. การเปลี่ยนแปลงเครื่องบินเพลตเรือนเป็นเครื่องบินทหารจะ  
กระทำได้ แต่จะกระทำการออกอำนาจจากงานของรัฐ หรือกระทำการในทະເລ  
หลวงไม่ได้

4. เครื่องบินทารไม่มีสิทธิบินเหนือประเทศเป็นกลาง ถ้าบินผ่าน  
อาจถูกจับ กับตันเรือและถูกเรือที่ถูกจับจะต้องได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับ  
เหมือนในสังคมทางบกและทางทะเล

5. เครื่องบินเอกสารชาติเป็นกลาง อาจถูกตรวจค้นโดยเครื่องบิน  
รับคู่สังคมแต่จะถูกจับไม่ได้นอกจากกรณีที่มีสินค้าต้องห้าม หรือทำการ  
ช่วยเหลือฝ่ายศัตรู หรือขัดขืนการตรวจค้น สำหรับเครื่องบินที่มิได้ทำการ  
รับเช่นเครื่องบินพาณิชย์ของคู่สังคม ตามหลักทั่วไปแล้วถือว่าเครื่องบินรับ  
ยอมไม่ทำการสายเครื่องบินพาณิชย์ของฝ่ายศัตรู แต่โดยปกติไม่สามารถทราบ  
ได้ชัดเจนในระยะไกลว่าเครื่องบินใดเป็นเครื่องบินพาณิชย์ มาตรา 33 ของ  
ร่างอนุสัญญาได้ระบุให้เครื่องบินพาณิชย์ของคู่สังคมลงสู่สนามบินใกล้  
ที่สุดเมื่อเครื่องบินรับของข้าศึกใกล้เข้ามา

6. เครื่องบินรับจะต้องลงทะเบียนการโจรต่อภาคยานของแพทย์  
หมายถึง อากาศยานที่ใช้โดยเฉพาะในการขนย้ายผู้ป่วยและบาดเจ็บ และ  
ในการขนส่งพนักงานแพทย์ และบริภารที่ทางการแพทย์ แต่เครื่องบินรับมี  
สิทธิตรวจค้นได้

7. ในการปฏิบัติเกี่ยวกับการทิ้งระเบิดของคู่สังคมนั้น มาตรา  
24 ของอนุสัญญากำหนดให้ทิ้งระเบิดได้เฉพาะจุดหมายทางทหาร หมายถึง

จุดซึ่งถ้าหากทำลายทั้งหมดหรือบางส่วนจะทำให้เกิดการได้เปรียบทางทหาร อย่างเด่นชัดแก่คู่สังคม เช่น โฉมดีกองทหารที่ก่อสร้างทางบุพเพศิลป์ คลังสรรพวุช โรงงานผลิตอาวุธ สายการคมนาคม บ้านพาหนะที่ใช้ในการขนส่งทางทหาร ซึ่งมีผลกับหลักการตามกฎหมายของสหภาพแรงงานนักช่างห้ามระดมยิงเมืองที่ไม่มีการบังคับ ก็ เพราะในเมืองที่ไม่มีการบังคับอาจจะมีอุบัติเหตุทางทหารอยู่แล้ว ดังนั้น โรงงานผลิตอาวุธหรือสถานีรถไฟในการขนส่งทางทหาร คลังสรรพวุช ซึ่งทำกันร่วงอนุสัญญาเนี้ยบอนให้ทั้งระเบิดเมืองที่ไม่มีการบังคับได้ ถ้ามีอุบัติเหตุทางทหาร นอกเหนือนี้ร่วงอนุสัญญาได้ห้ามการทิ้งระเบิดและการระดมยิงจากทางอากาศที่กระทำเพื่อ

1. โดยอุดประสงค์ให้ประชาชนเสียชีวิต
2. โดยมุ่งที่จะทำลายหรือทำให้ทรัพย์สินเอกสารที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการทำสิ่งความเสียหาย

3. กระทำการต่อผลเรือนที่ไม่ได้ทำการรบ
4. โดยมุ่งประสงค์ที่จะให้ปฏิบัติตามข้อเรียกร้อง ในเรื่องเกี่ยวกับการเงินหรือการเรียกเกณฑ์ทรัพย์สินมาใช้

นอกจากนั้นยังห้ามการทิ้งระเบิดเมือง หรือท่อปูอ่าดับที่มีได้อยู่ติดกับสมรภูมิการรบภาคพื้นดิน แต่ถ้าเมืองและท่อปูอ่าดับนั้นเป็นที่ชุมชน กำลังทางทหารและอยู่ติดกับสมรภูมิ ก็ยอมกระทำได้โดยชอบ แต่ต้องคำนึงถึงอันตรายซึ่งอาจจะเกิดขึ้นแก่ประชาชนด้วย การทิ้งระเบิดสถานที่ดันคว้าทางวิทยาศาสตร์ การถูกดูด โรงงานยาเสพติด หรือศูนย์กลางการค้า สถานที่เหล่านี้จะต้องทำเครื่องหมายให้เห็นเด่นชัดในระบะไกล รัฐต่างๆ จะต้องส่งรายชื่อนุสาวารี หรือสถานที่ที่มีค่าทางประวัติศาสตร์ให้ประเทศ อื่นทราบในขณะที่บังอยู่ในภาวะสงคราม เป็นที่รับรองกันอยู่ทั่วไปตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่า ผู้ใดได้ทำการรบจะต้องไม่ถูกโฉมดี ฉะนั้น การทิ้งระเบิดก็จะกระทำต่อผลเรือนไม่ได้ เพราะไม่ได้ร่วมในการรบ ในวันที่ 21 มิถุนายน ค.ศ.1938 นายกรัฐมนตรีอังกฤษได้เสนอรายงานต่อสภาถ่วงว่า การโฉมดีทางอากาศนั้นจะต้องกระทำต่อเป้าหมายทางทหารและต้องระวังมิให้ประชาชนได้รับอันตรายโดยประมาณจากการทิ้งระเบิด ซึ่งข้อ

เสนอตั้งก่อสำ凰ตรวจสอบค่าประการของสมัชชาแห่งสันนิบาตชาติเมื่อวันที่ 30 กันยายน 1938 ที่ระบุว่า สมัชชาอยู่ในรับหลักการตั้งต่อไปนี้เป็นหลักในการออกกฎหมายบังคับในภายหลัง คือ

1. การทั้งระเบิดโดยเจตนาต่อประชาชนเป็นการขัดต่อหลักกฎหมายระหว่างประเทศ
2. การโจมตีทางอากาศจะทำได้ก็แต่เฉพาะจุดหมายทางทหาร
3. การโจมตีต่อจุดหมายทางทหารนั้นต้องรวมมัตระวังอย่าให้ถูกประชาชนที่อาศัยบริเวณใกล้เคียงโดยความประมาท

ในด้านทรงครามโลกครั้งที่ 2 ฝ่ายสัมพันธมิตรได้ประกาศว่าจะทั้งระเบิดเฉพาะเป้าหมายทางทหารเท่านั้น (ประกาศของฝรั่งเศส-อังกฤษ เมื่อวันที่ 3 กันยายน ค.ศ.1939) เมอร์นันกีประกาศเช่นเดียวกัน แต่ต่อมาเมอร์นันกีทำการลดเมิตโดยทั้งระเบิดไม่เลือกว่าจะเป็นเป้าหมายทางทหารหรือพลเรือน (ทั้งระเบิดกรุงวอร์ซอว์ วันที่ 23 กันยายน 1939 ทั้งระเบิดกรุงลอนדון 57 วันต่อมา ทั้งระเบิดกรุงเบลเกรด วันที่ 6-8 เมษายน 1941 ทั้งระเบิดเมืองรอดเตอร์ดัม ชอลแลนด์ ค.ศ.1940) ทางฝ่ายสัมพันธมิตรก็ได้ตอบเช่นเดียวกัน (ทั้งระเบิดท่าเรืออัมเบอร์ก 6 คืนติดต่อกัน เบอร์ลิน 39 คืนติดต่อกัน) ซึ่งการทั้งระเบิดเป็นไปอย่างไม่เคราะห์กฎหมายที่ดี ๆ ทั้งสิ้น และก่อให้เกิดความเสียหายให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก (พลเรือน 60,585 คน เสียชีวิตเพื่อการทั้งระเบิดในอังกฤษ, 59,225 คนในฝรั่งเศส, 30,000 คนในเบลเยียม, 500,000 คนในเยอรมัน, 375,000 คนในญี่ปุ่น)

การใช้ระเบิดปรมาณูของเมริกาต่อเมืองนางาซากิ และอิโรชิมะ ของญี่ปุ่น ซึ่งเป็นเมืองที่ไม่มีการบังกันและไม่มีจุดหมายทางทหาร ก็เป็นที่ถกเถียงกันมากว่าจะขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศหรือไม่ เพาะะการใช้ระเบิดปรมาณูเป็นอาวุธใหม่ที่ยังไม่เคยมีมาก่อนและไม่มีใครคาดว่าจะมีอาวุธที่มีประสิทธิภาพร้ายแรงเช่นนี้ จึงไม่ได้มีกฎหมายที่ดี ๆ กำหนดห้ามการใช้ระเบิดปรมาณูที่สามารถแฟกซ์บายไปได้ไกลจนกระทั่งอาจจะทำลายชีวิตพลเรือนซึ่งอยู่ห่างจากจุดหมายทางทหารเป็นระยะไกล ทำให้ไม่สามารถ

ที่จะแยกผู้ทำการรบ ออกจากผู้ที่มิได้ทำการรบ ก็ฝ่าจะพิจารณาได้ว่า การใช้ระเบิดปรมาณูในการทำสังหารมัจฉาต่อความมุ่งหมายของกฎหมายที่บัญญัติไว้ในร่างอนุสัญญากรุงเชก ค.ศ.1923 และหลักเกณฑ์ทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศด้วย ที่ต้องการแยกประชาชนออกจากภัยพิบัติของการทิ้งระเบิดทางอากาศ ยนี้ใน Protocol เชนี้า ค.ศ.1925 ก็ได้มีกำหนดห้ามใช้แก๊สพิษ และส่งสารเมืองโรม ซึ่งก้มมันคงพารังดีของระเบิดปรมาณูที่มีลักษณะคล้ายสังหารเมืองโรม ก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานแก่ผู้เจ็บป่วยเป็นอย่างมาก ซึ่งคาดว่าในอนาคตคงจะได้มีการตกลงระหว่างรัฐต่าง ๆ ห้ามการใช้ระเบิดปรมาณูในการทำสังหารอันก่อให้เกิดความเจ็บปวดทารุณโหดร้ายยิ่งกว่าใช้แก๊สพิษใด ๆ ทั้งสิ้น

#### กาชาด

หลักการแห่งกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้บาดเจ็บและผู้ด้วยในสมานรับเป็นผลมาจากการอนุสัญญาเจนีวา ซึ่งได้มีการลงนามกันครั้งแรกตั้งแต่ ปี 1864 ต่อมาได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องและปรับปรุงให้ทันสมัย เพิ่มเติมกับเหตุการณ์และความเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาอยู่รุ่ที่ใช้ในการสังหาร และวิธีการทำสังหารมอยู่ตลอดมาจนบัดด้วยที่อนุสัญญาเจนีวา ค.ศ.1949 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน แต่ในปี ค.ศ.1977 ก็ได้มีการร่างอนุสัญญาฉบับใหม่เพื่อปรับปรุง เพิ่มเติมอนุสัญญา ค.ศ.1949 และกำลังอยู่ในระหว่างรอการลงนามและให้สัตยาบันของรัฐต่าง ๆ ออยู่

ผู้ให้กำเนิดกาชาดคือ Jean Henry Dunant เกิดเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม ค.ศ.1828 ชาวสวิสซึ่งได้มีโอกาสเดินทางไปเยี่ยมภาคเหนือของอิตาลีที่หมู่บ้านซอลเฟรโน (Solférino) ในวันที่ 24 มิถุนายน ค.ศ.1859 ขณะนั้นกองทัพฝรั่งเศสได้ชัยอิตาลีรับมอบศรีษะ ทหาร 4 แสนคนต่อสู้กันมีทหาร 4 หมื่นคนล้มตายบาดเจ็บเกลื่อนกลาดทั่วถนนรับ โดยไม่มีผู้ให้พยาบาลรักษา ถูนังค์ได้ร่วมกับประชาชนในเมืองไกส์ ทำการช่วยเหลือทหารที่บาดเจ็บ จากประสบการณ์อันน่าสะพรึงนี้ ถูนังค์ได้เขียนหนังสือเล่มหนึ่งในปี ค.ศ.1862 ชื่อ *Un souvenir de Solférino* (ความทรงจำแห่งซอลเฟรโน) ซึ่งได้เสนอให้มีการจัดตั้งสมาคมเพื่อช่วยเหลือผู้บาดเจ็บในสมานรับในแต่ละประเทศ

หนังสือเล่มนี้ทำให้ความรู้สึกของประชาชนเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีองค์การเพื่อช่วยเหลือทหารที่บาดเจ็บในยามสงคราม ในที่สุดได้มีผู้เสนอความคิดของคุณังค์ต่อสมาคมสวัสดิการสาธารณณะแห่งเจนีวา (Public Welfare Society of Geneva) ต่อมาสมาคมสวัสดิการแห่งเจนีวาได้มีการประชุมและจัดตั้งคณะกรรมการระหว่างประเทศ เพื่อการบรรเทาทุกข์ทหารบาดเจ็บ (International Committee for the Relief of Wounded Combatants) ในปี ก.ศ. 1863 และได้มีการเปลี่ยนชื่อเป็นคณะกรรมการการกาชาดระหว่างประเทศ (International Committee of the Red Cross) หน้าที่ของคณะกรรมการที่สำคัญก็คือ ดูแลให้มีการเคารพนับถือและปฏิบัติตามอนุสัญญาเจนีวาเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยในสนามรบและการปฏิบัติต่อเชลยศึก ทำหน้าที่เป็นตัวกลางเมื่อเกิดขัดแย้งทางอาวุธหรือความไม่สงบภายใน หรือเกิดสิ่งกระซิบทางเมืองหรือระหว่างประเทศ ดูแลให้ผู้ประสบภัยสิ่งกระซิบได้รับความคุ้มครองช่วยเหลือ ดูแลผู้บาดเจ็บหนัก และเชลยศึกกลับประเทศไทย ตรวจสอบความถูกต้องและสภาพภาวะของเชลยศึกและผู้ถูกกักกันแล้วเสนอรายงานต่อรัฐบาลของประเทศไทยที่ทำการกักกัน และรัฐบาลของประเทศไทยที่พอดเมืองของตนถูกกักกันภายหลังสิ่งกระซิบ ใจกลางกรุงรัตนโกสินทร์ที่ 1 คณะกรรมการการกาชาดระหว่างประเทศได้เป็นตัวกลางส่งเชลยศึกกลับประเทศไทยถึง 450,000 คน นอกจากนั้นคณะกรรมการการกาชาดระหว่างประเทศยังมีหน้าที่รับรองสภาพกาชาดที่ดีขึ้นในเมืองแต่ละประเทศไทย ในปัจจุบันคณะกรรมการได้รับรองสภาพกาชาดของประเทศไทยถึง ๔ ไปแล้ว ๑๖ ประเทศไทย โดยปกติเมื่อเกิดสิ่งกระซิบขึ้นคณะกรรมการการกาชาดระหว่างประเทศจะตั้งสำนักงานกลางเกี่ยวกับเชลยศึก สัญลักษณ์ของกาชาดคือ เครื่องหมายกาบนาทແลงบนพื้นที่ขาว เป็นการให้เกียรติแก่ประเทศไทยสวัสดิ์ ซึ่งเป็นที่ก่อสำเนียกาชาด (ธงของประเทศไทยสวัสดิ์ เป็นกาบนาทขาวบนพื้นแดง) และเพื่อที่จะไม่ให้ประชาชนที่ถือศาสนาอื่นนอกจากศาสนาคริสต์ เช้าใจว่า เครื่องหมายกาบนาทมีความสำคัญทางศาสนาคริสต์ อนุสัญญาเจนีวาจึงอนุญาตให้ประชากรบุสติมใช้เครื่องหมายพระเจ้านัทร์เสียแองได้ สำหรับประเทศไทยให้ใช้เครื่องหมายสิงห์โดยเฉพาะอย่างเดียว

## สันนิบาตภาคชุด (League of Red Cross Societies)

ต่อมาหนึ่งของบรรดาภาคราชทั่วโลก ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม ค.ศ.1919 โดยนายเอนรี ปี เดวิสัน (Henry P. Davision) นายกสภากาชาด อเมริกันเป็นประธานคนแรกของสันนิบาตภาคชุด ประเทศสมาชิกที่ริเริ่ม ก่อตั้งครั้งแรกมีเพียงรัฐอเมริกา อังกฤษ อิตาลี ญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสภากาชาดต่าง ๆ ทำหน้าที่รักษาผลประโยชน์ ของสภากาชาด และช่วยเหลือสภากาชาดในการพัฒนา และจัดให้มีการ ประชุมภาคราชระหว่างประเทศทุก 4 ปี หน้าที่สำคัญของสันนิบาตภาคชุด ได้แก่ การบูรณะทุกชนิดที่เกี่ยวกับธรรมชาติทุกส่วนของโลก เช่น เกิดแผ่นดิน ไหว อุทกภัย วาตภัย ไฟไหม้และโรคระบาด ในปี ค.ศ.1969 สันนิบาต ภาคชุด มีสมาชิก 112 ประเทศ รวมสมาชิกภาคกว่า 220 ล้านคน นอกจากนี้ คณะกรรมการภาคราชระหว่างประเทศ สภากาชาดของประเทศ ต่าง ๆ และสันนิบาตภาคชุดได้จัดให้มีการประชุมภาคราชทุก ๆ 4 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ.1928 โดยมีผู้แทนคณะกรรมการภาคราชระหว่างประเทศ ผู้แทน ภาคราช และผู้แทนสันนิบาตภาคชุดและตัวแทนของรัฐบาลที่เป็นภาคีสนับสนุนฯ เช่นเดียวกัน นาร่วมประชุมและจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นตอนหนึ่ง สำหรับ หน้าที่บริหารงานของภาคราชตามด้วยที่ประชุมภาคราชสถากด

## สภากาชาดไทย

ภายหลังที่ได้มีการลงนามในอนุสัญญาเจนิว้า 22 สิงหาคม ค.ศ.1864 เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บและเจ็บป่วยในสมมาร์บประเทศาต่าง ๆ ได้เริ่ม ต้นตัวที่จะก่อตั้งสภากาชาดตามความคิดของถูนังคีโนบีเดียวันกับอนุสัญญา เจนิว้าฉบับแรกนี้เอง (ค.ศ.1864) เบ็ดเต็ม, ฝรั่งเศส อิตาลี และสเปนก็ได้ จัดตั้งสภากาชาดของประเทศไทยขึ้น อเมริกาจัดตั้งในปี ค.ศ.1881

สภากาชาดไทยได้เริ่มมีกำเนิดมาแต่ พ.ศ.2436 (ร.ศ.112) ซึ่ง เป็นปีที่ได้เกิดการสู้รบระหว่างไทย-ฝรั่งเศส และมีทหารได้รับบาดเจ็บ เพราะทรงครามเป็นจำนวนมาก ท่านผู้หญิงเบตตี้น ภารกรวงศ์ ซึ่งเป็นสตรี ไทยชั้นสูงในสมัยนั้นได้มีความห่วงใยในทหารที่ได้รับบาดเจ็บซึ่งมีความคิด

เริ่มว่าควรจะตั้งองค์การทำงานของสภาคากชาดของท่างประเทศเพื่อช่วยเหลือพหูชนิดีบัดเจ็บในเวลาสังคม และได้นำความคิดดังกล่าวกราบถูลมเด็จพระบรมราชโภษเจ้าอยู่หัวให้ทรงเป็นชนนี้ผู้นำรุ่งในการจัดตั้งองค์การนี้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้ทรงทราบก็พหูราชนหฤทัยในความคิดนี้พระบูรพาเป็นการทุกศล เข้าแบบอย่างของประเทศที่เจริญรุ่งเรืองแล้ว จึงพระราชทานพระบรมราชโภษให้ตั้งสมาคมการทุกศลโดยมีนามว่า "สภาคุณາโอมแดง" ขึ้น งานสำคัญของสภาคุณາโอมแดงก็คือจัดตั้งเครื่องยา อาหาร เสื้อผ้า และเครื่องใช้ต่าง ๆ ไปช่วยนำรุ่งทางการในส้านานรับ จนกระทั่งการสู้รบได้ยุติลง เมื่อกรณีพิพากษาได้ยุติลงแล้ว กิจการของสภาคุณາโอมแดงก็จะง่ำเหลือตามไปด้วย แม้ว่าจะเป็นพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้ปรับปรุงสภาคุณາโอมแดงให้เป็นระเบียบเรียบร้อยมั่นคง เพื่อจะได้เข้าเป็นสมาชิกของสภาคากชาดก็ตาม แต่กิจการก็ยังคงขยายตัวไปต่อเนื่องกระทั่งในสมัยรัชกาลที่ ๖ พระองค์ได้ทรงโรงพยาบาลรุ่ฟ้าลงกรณ์ให้โรงพยาบาลนี้เป็นของสภาคากชาดสยาม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งต่อมาเกิดเรียกว่าสภาคากชาดไทยตามชื่อประเทศ ซึ่งเปลี่ยนจากสยามเป็นไทย

สภาคากชาดไทยเป็นสภาคากชาดอาสาสังเคราะห์ ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาคากชาดไทย พุทธศักราช ๒๔๖๑ มีวัตถุประสงค์คือช่วยรักษาพยาบาลผู้ป่วยไข้และบาดเจ็บในเวลาสังคมและในยามสงบกันทั้งทำการบรรเทาทุกข์ในเหตุการณ์ สาธารณูปการพินาศโดยไม่เลือกชาติ ขั้นลักษณะ หรืออุดมคติในการการเมืองของผู้ประสนับกับคือบีกหลักมนุษยธรรมเป็นทั้ง สภาคากชาดไทยได้เข้าเป็นสมาชิกของสันนิบาตสภาคากชาด เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๔๖๔.

### การเดิมสังคม

สภาคากชาดเริ่มต้นเมื่อเปิดจดกการต่อตู้ และการตัดความสัมพันธ์ทางการทุกระหว่างรัฐที่ทำสังคม สำหรับการสืบทอดของสังคม

นั้น ก็หมายถึงการปิดปากการต่อสู้และเปิดคำเนินสัมพันธ์ทางการทูต เช่น เดิม โดยปกติสองครามอาจจะสั่นสุดได้ 3 วิช คือ

1. โดยการตกลงระหว่างผู้เป็นฝ่ายในสองครามในรูปสนธิสัญญา

2. โดยการที่คู่สองครามยุติการต่อสู้ โดยปริยาย

3. โดยการที่กองทัพคู่สองครามฝ่ายหนึ่ง มีครองดินแดนทั้งหมด  
ของศัตรู และทำลายสภาพบุคคลตามกฎหมายระหว่างประเทศโดยผ่าน  
ดินแดนของศัตรูเข้ากับดินแดนของตน

ซึ่งจะแยกพิจารณาเป็นลำดับดังนี้

1. สองครามสั่นสุดลงโดยการตกลงของคู่สองครามในรูปสนธิสัญญา

คู่สองครามอาจจะตกลงยุติการต่อสู้โดยการท่ามกลางสนธิสัญญา ซึ่ง  
สนธิสัญญาดังกล่าวเมื่อก่อนนี้จะทำเป็น 3 ขั้นตอน คือ ตอนแรกทำสนธิ  
สัญญาเกี่ยวกับยุติการต่อสู้ ตอนสองเปิดการเจรจาเบื้องต้นเพื่อสันติภาพ  
(Preliminaries of peace) อันตับสุดท้ายมีการเจรจาทำสัญญาสันติภาพ (Treaty  
of peace) แต่ปัจจุบันขั้นตอนในตอนสองได้ถูกตัดออกไปคงเหลือ 2 ขั้นตอน  
เท่านั้น

การทำสัญญายุติการต่อสู้ของอาจจะเป็นการยอมจำนน (Capitulation)  
การงดใช้อาวุธ (Suspensions of arms) หรือการทำสัญญาสงบศึก  
(Armistices)

การยอมจำนน เป็นข้อตกลงระหว่างกองทหาร มาตรา 35 อนุ  
สัญญากรุงเทพ ค.ศ.1907 ระบุว่าจะต้องทำโดยผู้บัญชาการกองทัพหรือ  
กองทหาร โดยไม่ต้องมีการรับรองให้สักบาทบันเป็นการยอมจำนนต่อกองทัพ  
ข้าศึก ของกองทหารที่อยู่ในอาณาเขตหรือในป้อมค่ายและอาจจะใช้กับเรือน  
ก็ได้ การยอมจำนนอาจจะเป็นการยอมจำนนโดยมีเงื่อนไขหรือไม่มีเงื่อนไข  
ก็ได้ข้อตกลงยอมจำนนเป็นข้อตกลงระหว่างกองทหารในห้องถันนั้นเท่านั้น  
ไม่ใช่เป็นการยอมจำนนของประเทศคู่สองครามและสภาวะสองครามยังไม่  
หมดสิ้น โดยปกติการยอมจำนนมีผลทำให้ทหารที่ยอมจำนนตกเป็นเชลยศึก  
และคู่สองครามมีสิทธิ์เป็นอาชญากรของปัจจัยต่าง ๆ ไปเป็นของตนได้ ในสองคราม  
ปี ค.ศ.1870 กองทัพนโปเลียนที่ 3 ได้ยอมจำนนที่ชีคาน กองทัพที่ 3 ของ

รัฐเชียบยอนจำนวนญี่ปุ่นที่ปอร์ตօอาเรอร์ ค.ศ.1905 กองทัพอังกฤษที่สิ่งคือร์บ  
บอนจำนวนต่อญี่ปุ่น ค.ศ.1942 กองทัพอเมริกาของนายพล Wainwright บอน  
จำนวนที่ Corregidor ค.ศ.1942 ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 กองทัพเยอรมัน  
ได้ยอนจำนวนอย่างไม่มีเงื่อนไขเมื่อ 5 พฤษภาคม 1945 ที่ Reims กล่าวว่าคือ<sup>4</sup>  
เป็นการยอมแพ้โดยจะวางเงื่อนไขอย่างใด ๆ ใน การหยุดยิงที่อิเกียวานิชิ  
ซึ่งเป็นผู้ชนะไม่ได้ ผู้ชนะมีข้อกฎหมายตามหลักศิลธรรมที่จะปฏิบัติต่อผู้แพ้  
เท่านั้น

การใช้กำลังอาวุธ เป็นการตกลงระหว่างผู้บังคับการกองทหาร  
ในสหภาพที่จะให้ยุติการต่อสู้และช้าคราว เฉพาะในยุทธภูมิที่ตนกำลังต่อสู้และ  
และในระยะเวลาที่ตนที่สุดเพียงไม่ถึงชั่วโมง เพื่อสำเร็จคนเจ็บออกจากสนาม  
รบ ดังที่หรือเพื่อเจรจาอยอนจำนวน เช่น การใช้กำลังอาวุธเพื่อพยายาม  
พอดเมืองที่ Calais ระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 วันที่ 29 กันยายน 1944  
ที่ดินเคริก 4 ตุลาคม 1944 เป็นการระงับการต่อสู้ช้าคราวเท่านั้น ไม่ถือว่า  
สงครามสัมฤทธิ์เพราสถานะทางสงครามระหว่างคู่สองค่ายมีอยู่

สัญญาสงบศึก หมายถึงข้อตกลงระหว่างคู่สองค่ายที่จะหยุดยิง  
ช้าคราวหรือลดลงไปชั่วคราวเพื่อปกติเกิดขึ้นเมื่อคู่สองค่ายต้องการยุติทางค่าย  
และเห็นว่า ควรจะทำสัญญาสันติภาพเพื่อยุติทางค่ายแต่ขณะเดียวกันก็ทำสัญญา  
สันติภาพก็ควรจะยุติการต่อสู้และเพื่อก่อนเพื่อจะใช้เวลาที่หยุดกำหนดเงื่อนไข  
ในการทำสัญญาสันติภาพ โดยหลักการทางค่ายจะยุติลงต่อเมื่อคู่สองค่าย  
ได้ทำสัญญาสันติภาพแล้ว สัญญาสงบศึกยังไม่ทำให้สภาวะทางค่ายสัมฤทธิ์  
ไป ถ้าคู่สองค่ายไม่สามารถตกลงที่จะทำสัญญาสันติภาพได้การต่อสู้ก็จะ  
เริ่มขึ้นอีก สัญญาสงบศึกอาจจะจำกัดหยุดยิงเพียงในท้องที่บางแห่งที่มีการ  
ต่อสู้ Partial Armistices สัญญาสงบศึกชนิดนี้มีลักษณะช้าคราวไม่ถาวร  
กว่า โดยปกติสัญญาสงบศึกชนิดนี้จะทำโดยผู้บังคับบัญชาสูงสุดของกอง  
ทหาร โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐบาลและมิได้เป็นการหยุดยิงเพื่อเริ่มต้น  
ในการเจรจาทำสัญญาสันติภาพ โดยหลักการแล้ว สัญญาสงบศึกซึ่งเป็น<sup>5</sup>  
ขั้นแรกของการยุติทางค่ายจะต้องเป็นสัญญาสงบศึกซึ่งมีผลหยุดยิงระหว่าง

คู่สัมภารณ์ทุกแห่ง (General Armistices) โดยทางปฏิบัติ เมื่อคู่สัมภารณ์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งประดังศีลธุติการสู้รบก็จะพยาบยามติดต่อโดยตรงกับคู่สัมภารณ์ หรือโดยการไกล์เกลี่ยของรัฐเป็นกลาง (สัญญาสงบศึกระหว่างไทย-ฝรั่งเศส ในปี ค.ศ.1941 โดยการไกล์เกลี่ยของญี่ปุ่น) สัญญาสงบศึกจะทำโดยผู้บัญชาการสูงสุดของกองทัพโดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลแต่ไม่ต้องได้รับการให้สัตถยบัน พลเอกสัญญาสงบศึกเริ่มใช้บังคับหลังจากลงนามซึ่งโดยปกติสัญญาสงบศึกจะกำหนดระยะเวลาหดยุทธ์ และเมื่อถึงกำหนดแล้วยังทำสัญญาต่อต่อไปไม่เสร็จอาจจะทำข้อตกลงยึดราษฎรออกไปอีก (สัญญาสงบศึกระหว่างฝรั่งเศส-ไทย ปี ค.ศ.1941 กำหนดเวลา 10 วัน) หรือไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ (สัญญาสงบศึกฝรั่งเศสเยอรมัน ปี ค.ศ.1940 กำหนดว่าให้มีการหยุดยิงจนกว่าจะได้มีการสถาปนาสันติภาพเสร็จสิ้น) สำหรับสัญญาที่กำหนดระยะเวลาหดยุทธ์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาแล้ว คู่สัมภารณ์ก็อาจเริ่มต่อสู้กันได้อีก ถ้าไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ก็อาจใช้กำหนดกันได้ เพียงแต่ต้องแจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งทราบ

เนื่องจากสัญญาสงบศึก ไม่ได้ก่อเกิดสภาพสันติ เพื่าระยะยาว สองฝ่ายยังคงดำเนินอยู่ต่อไปจนกว่าจะมีสัญญาสันติภาพ และหากคู่สัมภารณ์ไม่สามารถตอกย้ำการทำสัญญาสันติภาพกันได้คู่สัมภารณ์จะเริ่มต้นทำสัมภารณ์กันอีก Vauzel มีความเห็นว่าระหว่างหดยุทธ์ความสัญญาสงบศึกคู่สัมภารณ์ มีลักษณะที่จะทำทุกอย่างที่สามารถทำได้ในยามสันติ Heffter รับรู้ลักษณะของคู่สัมภารณ์ที่จะเสริมกำลังกองทัพระหว่างหดยุทธ์ แต่ Thiers มีความเห็นว่าคู่สัมภารณ์ไม่มีลักษณะที่จะร่วบรวมกำลังระหว่างหดยุทธ์ยังสภาพของคู่สัมภารณ์จะต้องไม่เปลี่ยนแปลง ในทางปฏิบัติในสัญญาสงบศึกก็มักจะกำหนดห้ามการเสริมสร้างกำลังหรือจำกัดเขตเป็นกลาง เนื่องจากสภาพสัมภารณ์ยังไม่หมดสิ้นไปสัญญาสงบศึกจึงไม่มีผลให้คู่สัมภารณ์ที่ทำการปิดอ่าวคู่ตัวต้องยกเลิกการปิดอ่าวแต่อย่างใด

สถานะกฎหมายระหว่างประเทศมีความเห็นว่าในระหว่างสองศึกรัฐคู่สัมภารณ์สามารถรับเรื่องที่บันทึกต้องห้ามให้ศัตรูหรือกระทำการช่วยเหลือศัตรูได้ สำนักรั่งเศสเห็นว่าจะกระทำได้เฉพาะการละเมิดการปิด

## 娑婆诃與迦留陀羅之戰

นักนิติศาสตร์บางท่านมีความเห็นว่า สัญญาสงบศึกซึ่งกำหนดในอนุสัญญากรุงเชก็อ้วว่าสัมมัยในปัจจุบันเพราฯ ในขณะนั้นรัฐมีสิทธิ์ทำสงครามได้ แต่ปัจจุบันกฎหมายประเทศชาติห้ามทำสงคราม

อนุกระต่ายทั้งสองครั้ง โอลครั้งที่ 2 สัญญาสงบศึกมีวัตถุประยุทธ์ที่จะบุตการญี่ปุ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ญี่ปุ่นสามารถเข้าโจมตีสัญญาสันติภาพได้ แต่หลังสองครั้ง โอลครั้งที่ 2 สัญญาสงบศึกนองจากจะเป็นข้อตกลงญี่ปุ่นการญี่ปุ่นแล้ว ยังกำหนดข้อตกลงทางการเมืองด้วยเช่นข้อตกลงระหว่างฝ่ายสัมพันธมิตรกับอิตาลี ในปี ค.ศ. 1943 กับญี่ปุ่นในปี ค.ศ. 1944 ในสองครั้ง เกาหลีญี่ปุ่นข้าราชการกองทัพหน้าที่ประจำตัวและนายพลที่ได้ตกลงบุตการญี่ปุ่นและตกลงกันในอนาคตของเกาหลีระหว่างรอการตกลงได้กำหนดเดือนพฤษภาคมที่ 38 แบ่งเกาหลีเหนือและใต้ ข้อตกลงเจนิวาวันที่ 20 กรกฎาคม 1954 เกี่ยวกับการบุตการญี่ปุ่นในเวียดนาม ลาว และเขมรที่เป็นข้อตกลงสองศึกแต่ได้กำหนดข้อตกลงทางการเมืองด้วย เช่น กำหนดให้เขมรเป็นกลาง และถือว่าเดือนพฤษภาคมที่ 17 เป็นเขตแบ่งเวียดนามเหนือและใต้ พัรсонทั้งกำหนดเดือนพฤษภาคม หันนี้ เพื่อการทำสัญญาสันติภาพบางครั้งใช้เวลานานมาก เพื่อความรวดเร็วจึงกำหนดข้อตกลงทางการเมืองไว้ในสัญญาสงบศึก

การจะเมิดการหยุดยิง ตามข้อตกลงในสัญญาสงบศึกที่ถือว่าเป็นการจะเมิดภูมายะระหว่างประเทศ ถ้าญี่ปุ่นฟื้นฟูการจะเมิดการหยุดยิงก่อนอีกฝ่ายหนึ่งก็มีสิทธิ์ยกเลิกข้อตกลงและเริ่มทำสงครามกันใหม่ได้.

สนธิสัญญาสันติภาพ (Treaty of peace) สัญญาสันติภาพเป็นสัญญาซึ่งญี่ปุ่นฟื้นฟูการจะเมิดการจะเมิดการหยุดยิง ญี่ปุ่นฟื้นฟูการจะเมิดการหยุดยิงก่อนอีกฝ่ายหนึ่งก็มีสิทธิ์ยกเลิกข้อตกลงและเริ่มทำสงครามกันใหม่ได้. สนธิสัญญาสันติภาพเป็นสัญญาซึ่งญี่ปุ่นฟื้นฟูการจะเมิดการจะเมิดการหยุดยิงก่อนอีกฝ่ายหนึ่งก็มีสิทธิ์ยกเลิกข้อตกลงและเริ่มทำสงครามกันใหม่ได้. สนธิสัญญาสันติภาพเป็นสัญญาซึ่งญี่ปุ่นฟื้นฟูการจะเมิดการจะเมิดการหยุดยิงก่อนอีกฝ่ายหนึ่งก็มีสิทธิ์ยกเลิกข้อตกลงและเริ่มทำสงครามกันใหม่ได้.

ทำในรูปสันธิสัญญา 2 ฝ่ายหรือหลายฝ่าย การทำสัญญาสันติภาพนั้นไม่จำเป็นจะต้องมีสัญญาสองบทึกก่อน เช่น สัญญาสันติภาพระหว่างรัสเซีย-พินแลนด์ เมื่อ 12 มีนาคม ค.ศ. 1940 ได้กระทำโดยไม่มีสัญญาสองบทึก โดยปกติการทำสัญญาสันติภาพจะต้องเริ่มด้วยการเจรจาระหว่างคู่สังคามก่อน แต่ในสังคามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งฝ่ายเยอรมันได้ยอมจำนนโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้ชนะเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขในสัญญาสันติภาพ ซึ่งผู้แพ้ไม่มีสิทธิโต้แย้งแต่อย่างใด เรียก "Diktat"

ผู้มีอำนาจให้สัคยาบันสันธิสัญญาสันติภาพโดยทั่วไปได้แก่ ประธานาธิบดีของรัฐ ซึ่งอาจจะต้องได้รับอนุมัติจากสภาผู้แทนหรือไม่ ยอมแล้วแต่กฎหมายภายในของรัฐนั้น สันธิสัญญาสันติภาพยอมมีผลบังจากมีการลงนามเปลี่ยนสัคยาบันสาธารณะว่างสัคยาบันสาธารณะในที่ ๆ ตกลงกันไว้ โดยทั่วไปสัญญาสันติภาพจะกำหนดการเปลี่ยนแปลงเขตแดน (ถ้ามี) การปลดปล่อยเขตดินแดนประเทศไทย ให้กับชาวดินแดนที่อยู่ในอาณานิคมของสหภาพโซเวียต (ในอนุสัญญาเจนวา ค.ศ. 1949 ได้กำหนดให้คู่สังคามปลดปล่อยดินแดนที่อยู่ในอาณานิคมของสหภาพโซเวียตให้กับชาวดินแดนที่อยู่ในอาณานิคมของสหภาพโซเวียต) การนิรโทษกรรมเกี่ยวกับการกระทำการสังคาม การคืนทรัพย์สินของชน การจ่ายค่าสินไหมทดแทน การจ่ายค่าเดินทางจากสังคาม สัญญาสันติภาพซึ่งแม้ว่าผู้แพ้จะต้องยอมลงนามโดยถูกบังคับก็ไม่ทำให้กระทบกระเทือนความสมบูรณ์ของสันธิสัญญานอกจากจะเป็นการกระทำที่ข่มขู่หรือบังคับทางกายแห่งผู้เจรจา ซึ่งจะถือว่าขาดความสมบูรณ์ การทำสัญญาสันติภาพภายหลังสังคามโลกครั้งที่ 2 ได้มีข้อความหลังที่การสู้รบได้ยุติแล้วเป็นระยะเวลานานมาก ทั้งนี้เพื่อระฝ่ายผู้แพ้มีคราวเดินทางกลับบ้านและถือเป็นการอุ่นใจการยึดครองทางทหารจนถึงเวลาที่มีเหตุผลควรเชื่อว่าจะไม่ก่อการรุกรานอีก

ในสังคามโลกครั้งที่ 2 การเจรจาสันติภาพกระทำโดยรัฐมหาอำนาจที่ชนะสังคาม รัฐที่ชนะสังคามบางรัฐอาจไม่มีส่วนร่วมในการเจรจาข้อตกลงที่ POSTDAM กำหนดว่าสันธิสัญญาสันติภาพจะถูกร่างโดยมหาอำนาจทั้ง 5 ส่วนประเทศอื่นจะทำได้แต่เพียงข้อเสนอแนะเท่านั้น

2. ทรงครามตั้นสุดลงโดยการที่คุ้ยทรงครามบุคคลโดยปริยาย  
ทรงครามอาจจะตั้นสุดลงโดยคุ้ยทรงครามไม่ได้ทำสัญญาตั้นดีภาพ  
แต่บุคคลการท่อสู้ลงและสถาปนาความล้มเหลวทางการทูตอย่างเดjm เข่นทรงคราม  
ระหว่างสวีเดนกับโปแลนด์ในปี ค.ศ.1718 ฝรั่งเศสกับสเปนในปี ค.ศ.1720  
อิหร่านกับรัสเซียในปี ค.ศ.1801 และทรงครามระหว่างสเปนกับเมืองชั้นใน  
ทวีปเเมริกา ค.ศ.1824 ทรงครามฝรั่งเศสมีก็อกซึ่งบุคคลลงโดยไม่มีสัญญา  
ในปี ค.ศ.1866 ทรงครามระหว่างสีเช่นสไตน์กับปรัสเซียใน ค.ศ.1866 ฟาร์ซู  
อเมริกาก็เคยประกัดเมื่อ 2 ก.ค. 1921 ว่าสถานการณ์ทรงครามระหว่าง  
ฟาร์ซูกับเยอรมันสั่นสุดลงแล้วหันตัวจากสภากูงไม่ยอมให้สักบาทบันดาลชี้สัญญา  
ตั้นดีภาพแวร์ชาญ การบุคคลลงโดยไม่มีสัญญาตั้นดีภาพก่อให้เกิดปัญหา  
เพราะไม่ทราบว่าทรงครามได้บุคคลลงโดยสมบูรณ์เมื่อใด และสภาพความเป็น  
กลางของชาติที่สามจะหมวดตั้นเมื่อใดปัญหานี้อาจจะแก้ได้ ถ้ารัฐคุ้ยทรงคราม  
ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ประกาศเป็นทางการบุคคลลง เช่น จีน ซึ่งแม้ว่าจะ  
ปฏิเสธไม่เข็นสัญญาตั้นดีภาพแวร์ชาญ แต่ได้ออกกฎหมายสถาปนาสภากูง  
ตั้นดีกับเยอรมัน การประกาศบุคคลลงแต่ฝ่ายเดียวันนั้น จะมีผลก็ต่อเมื่อ  
คุ้ยทรงครามอีกฝ่ายหนึ่งยอมที่จะเลิกทรงครามด้วยรัสเซียเคยประกาศบุคคลลงโดย  
กับเยอรมันในวันที่ 10 ก.พ. 1918 ในขณะที่สัญญาสองศึกแต่เยอรมัน  
ไม่ยินยอมและได้ประกาศการต่อสู้อีก

3. ทรงครามตั้นสุดลงโดยการที่กองทัพคุ้ยทรงครามฝ่ายหนึ่งยึดครอง  
ดินแดนทั้งหมดของรัฐศักดิ์สูตร และทำลายสภาพบุคคลในกฎหมายระหว่าง  
ประเทศโดยผ่านการดินแดนของศักดิ์สูตรทั้งหมดเป็นของตน เรียกว่า Subjugation  
อ้างจากเป็นดินแดนของรัฐศักดิ์สูตร ตกไปอยู่แก่ผู้ชนะในประวัติศาสตร์  
Honovre, Hesse และ Nassau ถูกผนวกโดยปรัสเซีย ใน ค.ศ.1866 อัลเบอร์ตเนย์  
ผนวกเข้ากับอิตาลีใน ค.ศ.1936 ออสเตรียถูกเยอรมันผนวกในปี ค.ศ.1938  
การได้ดินแดนโดยวิธีนี้ปัจจุบันกฎหมายระหว่างประเทศไม่ยอมรับ